

Institut za građevinarstvo "IG" Banja Luka

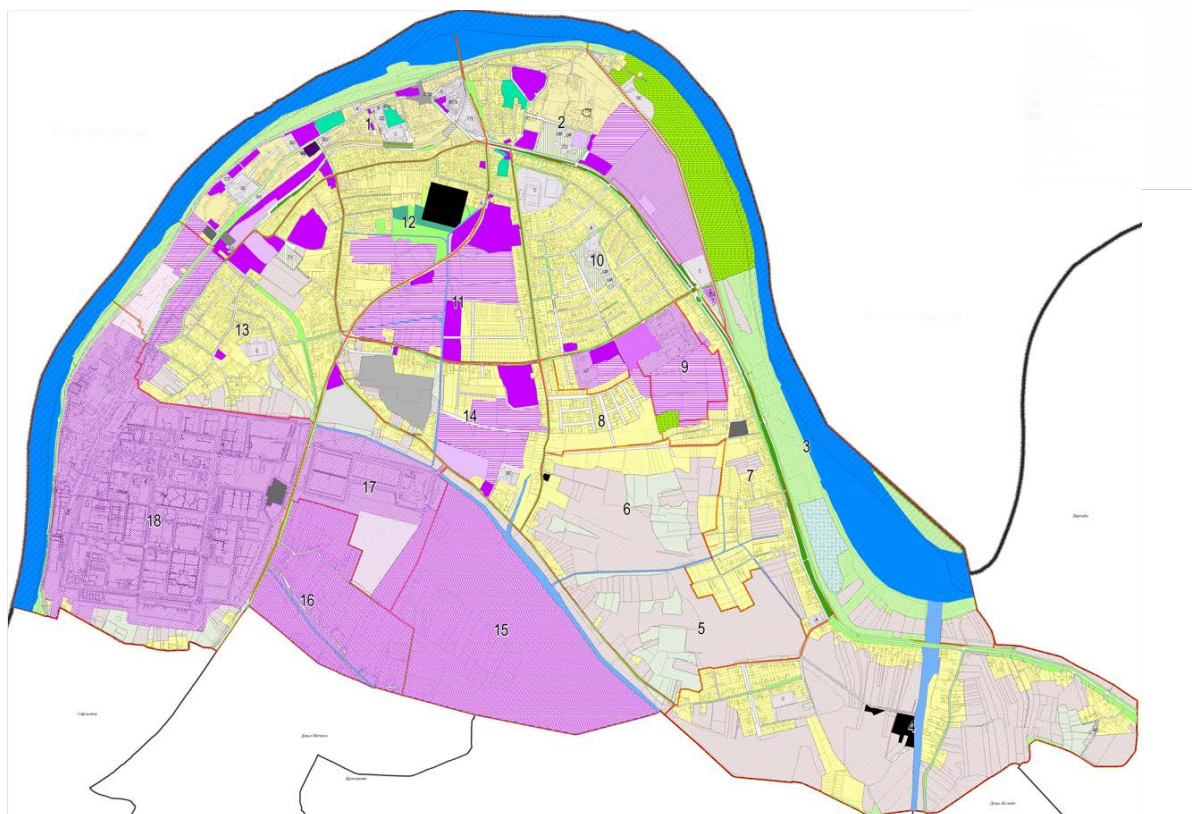
Naučno istraživački institut

Br. reg. upisa: U/I-1-11425-00 Osnovni sud Banja Luka
Matični broj: 1928694
JIB: 4400918310005
PDV broj: 400918310005
Žiro račun: 555-007-00004438-38
Nova banka a.d. Banja Luka

World Registrar Group
ISO 9001
ISO 14001
ISO 45001

Banja Luka, Kralja Petra I Karadorđevića 92-98 tel: 00387(0)51/348-360; lab. 00387(0)51/533-380 fax: 00387(0)51/348-372 e-mail: info@institutig.ba

УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ГРАДСКОГ НАСЕЉА БРОД (нацрт) КЊИГА 2

Бањалука,
април/мај, 2026. год.

ПРЕДМЕТ: УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН ГРАДСКОГ НАСЕЉА БРОД
ИНВЕСТИТОР: ОПШТИНА БРОД
ВРСТА ДОКУМЕНТА: УРБАНИСТИЧКИ ПЛАН
НОСИЛАЦ ПРИПРЕМЕ: ОПШТИНА БРОД
ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
НОСИЛАЦ ИЗРАДЕ: ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО „ИГ“, д.о.о., БАЊА ЛУКА
БРОЈ ПРОТОКОЛА: 1293-1/25

УЧЕСНИЦИ У ИЗРАДИ:

др ДРАГАНА КУЗМАНОВИЋ, мастер пр.планер
МАРКО КНЕЖЕВИЋ, мас.пр.планер
ДИЈАНА ШАЈИЋ, мастер. пр. планирања
МИЛАН КОПАЊА, дипл. пр. планер
СЊЕЖАНА САВИЋ, дипл. пр. планер
ГОРДАНА ЈЕВТИЋ, мастер пр. планер
МИЛАНА ВРБЉАНАЦ, магистар инж. арх.
НЕБОЈША ДРАГУШИЋ, дипл.инж.арх.
СТЕФАНА МАРЧЕТИЋ, дипл. инж. арх.
ЖЕЉКА СТОЈАНОВИЋ, дипл. инж.пољ.
ОБРАД БОСНИЋ, дипл.инж.грађ.
МЛАДЕН МАЛЕШ, дипл. инж. грађ
ИВАН БАЛВАН, дипл. инж. грађ.
БИЉАНА ЋУСО, мастер.инж.грађ.
НЕВЕНКО САМОУКОВИЋ, дипл.инж.грађ.
МИЛАН ТЕШАНОВИЋ, дипл.инж.саоб.
САША ОСТОЈИЋ, дипл. инж.саоб.
НИКОЛА ДРАГОВИЋ, дипл. инж ел.
ДРАГАН БАРАШИН, дипл.инж.маш.
АЛЕКСАНДРА ГАЛИЋ, дипл.инж.маш.
ТАМАРА КУЗМАНОВИЋ, дипл. инж. геол.
ТАТЈАНА ПЕРИШИЋ, дипл.инж.геол.
НЕДЕЉКА МЕТЛИЋ, дипл.инж.геод.
ЈЕЛЕНА ВУЧЕНОВИЋ, дипл.еколог
РАНКА ПУШИЋ, дипл.биолог

ДАНИЈЕЛ ИВИЋ, дипл.еџ

ГОРАНА РЕЧЕВИЋ, дипл.правник

ДИРЕКТОР

ДУШАН ТОПИЋ, дпл. инж. грађ.

Садржај:

A.	ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА.....	8
B.	ТЕКСТУАЛНИ ДИО ПЛАНА	36
B.I.	Концепција уређења простора (формирање зона, цјелина и потцјелина са концептом уређења зелених површина, одређивање намјена, опис, анализа и дијагноза стања система објеката пејзажне архитектуре и друго)	37
B.II.	Границе урбане зоне.....	41
B.III.	Границе осталих земљишта у обухвату плана и контактним зонама.....	44
B.IV.	Критеријуми за формирање зона (цјелина и потцјелина)	46
B.V.	Урбанистички и други услови за уређење градског грађевинског и других земљишта по цјелинама.....	85
B.VI.	Природни услови са мјерама за заштиту, очување и активирање природних ресурса	86
B.VII.	Земљишна политика	87
B.VIII.	Распоред и концепција општих центара и распоред јавних функција, радних зона и објеката непривреде, као и центара рекреације.....	88
B.IX.	Мјере заштите културно-историјског наслеђа, природног наслеђа и заштите животне средине	91
B.X.	Мјере заштите људи и добара за случај елементарних непогода, ратних катастрофа и технолошких акцидената	96
B.XI.	Рјешења саобраћајне, водне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуре.....	103
B.XII.	Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу свих врста планираних објеката и зона, односно намјена	119
B.XIII.	Услови за спровођење плана документима просторног уређења нижег реда по територијама, приоритету и друго	130
B.	ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ	150

ГРАФИЧКИ ДИО ПЛАНА

размјера

Карте плана:

I Граница обухвата Плана, са подјелом на цјелине	1:5 000
Ia Планирана функционална и просторна организација	1:5 000
Iб Планирана типологија становања	1:5 000
II Друштвена јавна инфраструктура, привреда, рекреација и зеленило	
IIa Друштвене дјелатности и комунална опремљеност	1:5 000
IIб Привредне дјелатности	1:5 000
IIв Систем зелених површина	1:5 000
IIг Природно и културно-историјско наслеђе	1:5 000
III Инфраструктура	
IIIa Саобраћајна инфраструктура	1:5 000
IIIб Хидротехничка инфраструктура	1:5 000
IIIв Електроенергетика и телекомуникације	1:5 000
IIIг Термоенергетика	1:5 000
IV Карта спровођења урбанистичког плана	1:5 000

СПИСАК ТАБЕЛА:

Табела бр. 1.:Пројекција број становника за Општину Брод и насељено мјесто Брод	43
Табела бр. 2.:Пројекција број становника за Општину Брод и насељено мјесто Брод	43
Табела бр. 3.:Пројекција броја домаћинстава према Просторном плану Општине Брод	43
Табела бр. 4.:Пројекција броја домаћинстава за обухват Урбанистичког плана градског насеља Брод.....	44
Табела бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду.....	44
Табела бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 1 ...	48
Табела бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 2 ...	51
Табела бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 3 ...	53
Табела бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 4 ...	55
Табела бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 5 ..	57
Табела бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 6 ..	59
Табела бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 7 ..	61
Табела бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 8 ..	63
Табела бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9 ..	65
Табела бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10 ..	67
Табела бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11 ..	69
Табела бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12 ..	71
Табела бр. 18.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13 ..	73
Табела бр. 19.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14 ..	75
Табела бр. 20.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15 ..	77
Табела бр. 21.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16 ..	79
Табела бр. 22.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17 ..	81
Табела бр. 23.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 18 ..	83
Табела бр. 20.:Магистрални путеви на нетриторији градског насеља Брод	103
Табела бр. 21.:Класе опасности од поплава.....	112
Табела бр. 20.:Ширина заштитног појаса индивидуалних стамбених и стамбено-пословних објеката	131
Табела бр. 21.:Ширина заштитног појаса индивидуалних стамбених и стамбено-пословних објеката у изузетним случајевима	131

СПИСАК ГРАФИКОНА:

Графикон бр. 1.: Структура коришћења земљишта у планском периоду	45
Графикон бр. 2.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14 ..	49
Графикон бр. 3.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 25 ..	52
Графикон бр. 4.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 35 ..	54
Графикон бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 45 ..	56
Графикон бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 55 ..	58
Графикон бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 66 ..	60
Графикон бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 76 ..	62
Графикон бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 86 ..	64
Графикон бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9 ..	66
Графикон бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10 ..	68
Графикон бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11 ..	70

Графикон бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12.....	72
Графикон бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13.....	74
Графикон бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14.....	76
Графикон бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15.....	78
Графикон бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16.....	80
Графикон бр. 18.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17.....	82
Графикон бр. 19.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 18.....	84

СПИСАК СЛИКА:

Слика бр. 1.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 1.....	48
Слика бр. 2.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 2.....	51
Слика бр. 3.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 3.....	53
Слика бр. 4.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 4.....	55
Слика бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 5.....	57
Слика бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 6.....	59
Слика бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 7.....	61
Слика бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 8.....	63
Слика бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9.....	65
Слика бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10..	67
Слика бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11..	69
Слика бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12..	71
Слика бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13..	73
Слика бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14..	75
Слика бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15..	77
Слика бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16..	79
Слика бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17..	81
Слика бр. 19.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 18..	83
Слика бр. 20.: Постојећа и планирана саобраћајна инфраструктура унутар урбаног подручја општине Брод.....	105

A. ОПШТА ДОКУМЕНТАЦИЈА

BOSNA I HERCEGOVINA

REPUBLIKA SRPSKA

Okružni privredni sud u Banjoj Luci

Broj: 057-0-Reg-25-002345

Datum: 17.11.2025.

Okružni privredni sud u Banjoj Luci, sudija Sanja Čegar, rješavajući po prijavi subjekta upisa Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka, koga zastupa direktor Dušan Topić, u predmetu upisa promjene funkcije lica ovlaštenih za zastupanje, povećanja broja lica ovlaštenih za zastupanje i promjena ličnih podataka rukovodioca poslovne jedinice društva, dana 17.11.2025. godine, donio je

RJEŠENJE O REGISTRACIJI

U registar poslovnih subjekata upisuje se:

Promjena funkcije lica ovlaštenih za zastupanje i povećanje broja lica ovlaštenih za zastupanje kod Društva sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka.

Imenuje se direktor društva Dušan Topić.

Imenuje se direktor tehničkih poslova Milorad Maksimović.

Razrješava se vršilac dužnosti direktora Duško Hinić i prelazi na funkciju zamjenika direktora društva.

Razrješava se zamjenik direktora Danijel Ivić i prelazi na funkciju direktora finansijskih poslova.

Promjena ličnih podataka rukovodioca poslovne jedinice društva Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka - Poslovna jedinica Poslovni centar "IG" Sarajevo a koja posluje u sastavu Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka.

Firma: Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka

Skraćena oznaka firme: INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka

Sjedište: Ulica kralja Petra I Karađorđevića broj 92-96, Banja Luka, Banja Luka

MBS: 1-11425-00

MB: 01928694

JIB: 4400918310005

Carinski broj:

Strana 1/11

PRAVNI OSNOV UPISA

Odluka o razrješenju v.d. direktora, datum: 15.10.2025
Odluka o imenovanju direktora, datum: 15.10.2025
Odluka o imenovanju zamjenika direktora, datum: 15.10.2025
Odluka o razrješenju zamjenika direktora, datum: 15.10.2025
Odluka o imenovanju direktora za finansijske poslove, datum: 15.10.2025
Odluka o imenovanju tehničkog direktora Društva, datum: 15.10.2025

OSNIVAČI / ČLANOVI SUBJEKTA UPISA – fizička lica

Prezime i ime	Adresa	Lična karta – JMB / Putna isprava
Siniša Praštalo	Ulica Slobodana Jovanovića broj 7, Banja Luka, Banja Luka	lična karta: 4M1731KJ1
Boris Regodić	Ulica Nedeljka Čabrinovića broj 8, Banja Luka, Banja Luka	lična karta: 4M1325371

OSNOVNI KAPITAL SUBJEKTA UPISA

Ugovoreni (upisani) kapital:	75.000,00 KM
Uplaćeni kapital:	75.000,00 KM

UČEŠĆE U KAPITALU

Osnivač	Ugovoreni kapital	Procenat
Siniša Praštalo	37.500,00 KM	50,00 %
Boris Regodić	37.500,00 KM	50,00 %

LICA OVLAŠTENJA ZA ZASTUPANJE SUBJEKTA UPISA

U unutrašnjem i vanjskotrgovinskom prometu

Duško Hinić, adresa: Ulica Sime Miljuša broj 8, Banja Luka, Banja Luka, lična karta: 4M17349K2, Zamjenik direktora bez ograničenja ovlaštenja
Ana Komadina, adresa: Ulica Dujke Komljenovića broj 108D, Banja Luka, Banja Luka, lična karta: 4M132747T, Zamjenik direktora bez ograničenja ovlaštenja
Danijel Ivić, adresa: Bulevar vojvode Stepe Stepanovića br.107A, Banja Luka, Banja Luka, lična karta: 4M183M85A, Direktor za finansijske poslove bez ograničenja ovlaštenja u okviru ovlaštenja iz ove oblasti
Dušan Topić, adresa: Bulevar Vojvode Stepe Stepanovića broj 181 c, Banja Luka, Banja Luka, lična karta: 4M1224591, Direktor bez ograničenja ovlaštenja

Strana 2/11

DJELATNOSTI SUBJEKTA UPISA – u unutrašnjem prometu

Naziv

- 01.11 Gajenje žitarica (osim riže), mahunarki i sjemenja uljarica
- 01.12 Gajenje riže
- 01.13 Gajenje povrća, dinja i lubenica, korjenastog i gomoljastog povrća
- 01.14 Gajenje šećerne trske
- 01.15 Gajenje duvana
- 01.16 Gajenje tekstilnih biljaka
- 01.19 Gajenje ostalih jednogodišnjih usjeva
- 01.21 Gajenje grožđa
- 01.22 Gajenje tropskog i suptropskog voća
- 01.23 Gajenje agruma (citrusa)
- 01.24 Gajenje jezgričastog i koštunjavog voća
- 01.25 Gajenje bobičastog, orašastog i ostalog voća
- 01.26 Gajenje plodova uljarica
- 01.27 Gajenje biljaka za pravljenje napitaka
- 01.28 Gajenje biljaka za upotrebu u farmaciji, aromatičnih, začinskih i ljekovitih biljaka
- 01.29 Gajenje ostalih višegodišnjih usjeva
- 01.30 Gajenje sadnog materijala i ukrasnih biljaka
- 01.41 Uzgoj krava za proizvodnju mlijeka
- 01.42 Uzgoj ostalih goveda i bivola
- 01.43 Uzgoj konja, magaraca, mula i mazgi
- 01.44 Uzgoj deva i lama
- 01.45 Uzgoj ovaca i koza
- 01.46 Uzgoj svinja
- 01.47 Uzgoj peradi
- 01.49 Uzgoj ostalih životinja
- 01.62 Pomoćne djelatnosti u uzgoju životinja
- 01.63 Djelatnosti koje se obavljaju nakon žetve/berbe poljoprivrednih proizvoda (priprema za primarno tržište)
- 01.64 Dorada sjemenja (za sjemenski materijal)
- 02.30 Prikupljanje nekultivisanih šumskih plodova i proizvoda, osim šumskih sortimenata
- 02.40 Pomoćne uslužne djelatnosti u šumarstvu
- 03.11 Morski ribolov
- 03.12 Slatkovodni ribolov
- 03.21 Morska akvakultura
- 08.11 Vađenje ukrasnog kamena i kamena za građevinarstvo, krečnjaka, gipsa, krede i škriljaca
- 08.12 Djelatnosti kopova šljunka i pijeska; vađenje gline i kaolina
- 08.99 Vađenje ostalih ruda i kamena, d.n.
- 09.90 Pomoćne djelatnosti za ostalo vađenje ruda i kamena
- 10.11 Prerada i konzervisanje mesa
- 10.12 Prerada i konzervisanje mesa peradi
- 10.13 Proizvodnja proizvoda od mesa i mesa peradi
- 10.20 Prerada i konzervisanje ribe, ljuskara i mekušaca
- 10.31 Prerada i konzervisanje krompira
- 10.32 Proizvodnja sokova od voća i povrća
- 10.39 Ostala prerada i konzervisanje voća i povrća
- 10.41 Proizvodnja ulja i masti
- 10.42 Proizvodnja margarina i sličnih jestivih masti
- 10.51 Proizvodnja mlijeka, mliječnih proizvoda i sira
- 10.52 Proizvodnja sladoleda i drugih zamrznutih smjesa
- 10.61 Proizvodnja mlinskih proizvoda
- 10.62 Proizvodnja skroba i proizvoda od skroba
- 10.71 Proizvodnja hljeba; svježih peciva i kolača
- 10.72 Proizvodnja dvopeka i keksa; proizvodnja trajnih peciva i kolača

10.73 Proizvodnja makarona, rezanaca, kuskusa i sličnih proizvoda od brašna
 10.81 Proizvodnja šećera
 10.82 Proizvodnja kakaoa, čokolade i proizvoda od šećera
 10.83 Prerada čaja i kafe
 10.84 Proizvodnja začina i drugih dodataka hrani
 10.85 Proizvodnja gotove hrane i jela
 10.86 Proizvodnja homogenizovanih prehrambenih proizvoda i dijetetske hrane
 10.89 Proizvodnja ostalih prehrambenih proizvoda, d. n.
 10.91 Proizvodnja gotove hrane za domaće životinje
 10.92 Proizvodnja gotove hrane za kućne ljubimce
 11.01 Destilovanje, prečišćavanje i miješanje alkoholnih pića
 11.02 Proizvodnja vina od grožđa
 11.03 Proizvodnja jabukovače i vina od ostalog voća
 11.04 Proizvodnja ostalih nedestilovanih fermentovanih pića
 11.05 Proizvodnja piva
 11.06 Proizvodnja slada
 11.07 Proizvodnja osvježavajućih pića; proizvodnja mineralne vode i drugih flaširanih voda
 12.00 Proizvodnja duvanskih proizvoda
 13.10 Priprema i predenje tekstilnih vlakana
 13.20 Tkanje tekstila
 13.30 Dovršavanje tekstila
 13.91 Proizvodnja pletenih i kukičanih tkanina
 13.92 Proizvodnja gotovih tekstilnih proizvoda, osim odjeće
 13.93 Proizvodnja tepiha i prostirki za pod
 13.94 Proizvodnja užadi, konopaca, pletenica i mreža
 13.95 Proizvodnja netkanog tekstila i proizvoda od netkanog tekstila, osim odjeće
 13.96 Proizvodnja ostalih tehničkih i industrijskih tekstilnih proizvoda
 13.99 Proizvodnja ostalih tekstilnih proizvoda, d. n.
 14.11 Proizvodnja kožne odjeće
 14.12 Proizvodnja radne odjeće
 14.13 Proizvodnja ostale spoljašnje odjeće
 14.14 Proizvodnja rublja
 14.19 Proizvodnja ostale odjeće i pribora za odjeću
 14.20 Proizvodnja proizvoda od krzna
 14.31 Proizvodnja pletenih i kukičanih čarapa
 14.39 Proizvodnja ostale pletene i kukičane odjeće
 15.11 Štavljenje i obrada kože; dorada i bojenje krzna
 15.12 Proizvodnja kofera, ručnih torbi i sličnih proizvoda, sedlarskih i saračkih proizvoda
 15.20 Proizvodnja obuće
 16.10 Testerisanje i blanjanje drveta (proizvodnja rezane grade); impregnacija drveta
 16.21 Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drveta
 16.22 Proizvodnja sastavljenog parketa
 16.23 Proizvodnja ostale građevinske stolarije i elemenata
 16.24 Proizvodnja ambalaže od drveta
 16.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od drveta, proizvodnja predmeta od pluta, slame i pletarskih materijala
 17.11 Proizvodnja celuloze
 17.12 Proizvodnja papira i kartona
 17.21 Proizvodnja talasastog papira i kartona i ambalaže od papira i kartona
 17.22 Proizvodnja proizvoda od papira za domaćinstvo, higijenu i toaletne potrebe
 17.23 Proizvodnja kancelarijskog materijala od papira
 17.24 Proizvodnja zidnih tapeta
 17.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od papira i kartona
 18.11 Štampanje novina
 18.12 Ostalo štampanje
 18.13 Usluge pripreme za štampu i objavljivanje
 18.14 Knjigovezačke i pripadajuće uslužne djelatnosti
 18.20 Umnožavanje (reprodukcija) snimljenih zapisa
 19.10 Proizvodnja proizvoda koksnih peći (koksovanja)
 20.11 Proizvodnja industrijskih gasova
 20.12 Proizvodnja boja i pigmenata

20.14 Proizvodnja ostalih osnovnih organskih hemikalija
 20.16 Proizvodnja plastičnih masa u primarnim oblicima
 20.17 Proizvodnja sintetičkog kaučuka u primarnim oblicima
 20.30 Proizvodnja boja, lakova i sličnih premaza, grafičkih boja i kitova
 20.41 Proizvodnja sapuna i deterdženata, preparata za čišćenje i poliranje
 20.42 Proizvodnja parfema i toaletnih preparata
 20.52 Proizvodnja ljepila
 20.53 Proizvodnja eteričnih ulja
 20.59 Proizvodnja ostalih hemijskih proizvoda, d. n.
 20.60 Proizvodnja vještačkih vlakana
 22.11 Proizvodnja spoljašnjih i unutrašnjih guma za vozila; protektovanje spoljašnjih guma za vozila
 22.19 Proizvodnja ostalih proizvoda od gume
 22.21 Proizvodnja ploča, listova, cijevi i profila od plastičnih masa
 22.22 Proizvodnja ambalaže od plastičnih masa
 22.23 Proizvodnja proizvoda za građevinarstvo od plastičnih masa
 22.29 Proizvodnja ostalih proizvoda od plastičnih masa
 23.11 Proizvodnja ravnog stakla
 23.12 Oblikovanje i obrada ravnog stakla
 23.13 Proizvodnja šupljeg stakla
 23.14 Proizvodnja vlakana od stakla
 23.19 Proizvodnja i obrada ostalog stakla uključujući tehničke proizvode od stakla
 23.20 Proizvodnja vatrostalnih proizvoda
 23.31 Proizvodnja pločica i podnih ploča od keramike
 23.32 Proizvodnja opeke, crijeva i ostalih proizvoda od pečene gline za građevinarstvo
 23.41 Proizvodnja proizvoda za domaćinstvo i ukrasnih predmeta od keramike
 23.42 Proizvodnja sanitarne opreme od keramike
 23.43 Proizvodnja izolatora i pribora od keramike za izolaciju
 23.44 Proizvodnja ostalih tehničkih proizvoda od keramike
 23.49 Proizvodnja ostalih proizvoda od keramike
 23.61 Proizvodnja proizvoda od betona za građevinarstvo
 23.62 Proizvodnja proizvoda od gipsa za građevinarstvo
 23.63 Proizvodnja gotove betonske smjese
 23.64 Proizvodnja maltera
 23.65 Proizvodnja vlaknastih zacementiranih proizvoda (fibrocementa)
 23.69 Proizvodnja ostalih proizvoda od betona, cementa i gipsa
 23.70 Sječenje, oblikovanje i obrada kamena
 23.91 Proizvodnja brusnih proizvoda
 23.99 Proizvodnja ostalih proizvoda od nemetalnih minerala, d. n.
 24.33 Hladno oblikovanje ili savijanje profila
 25.11 Proizvodnja metalnih konstrukcija i njihovih dijelova
 25.12 Proizvodnja vrata i prozora od metala
 25.21 Proizvodnja radijatora i kotlova za centralno grijanje
 25.29 Proizvodnja ostalih cisterni, rezervoara i posuda od metala
 25.30 Proizvodnja parnih kotlova, osim kotlova za centralno grijanje
 25.50 Kovanje, presovanje, štancovanje i valjanje metala; metalurgija praha
 25.61 Površinska obrada i prevlačenje metala
 25.62 Mašinska obrada metala
 25.71 Proizvodnja sječiva
 25.72 Proizvodnja brava i okova
 25.73 Proizvodnja alata
 25.91 Proizvodnja čeličnih buradi i sličnih posuda od čelika
 25.92 Proizvodnja ambalaže od lakih metala
 25.93 Proizvodnja proizvoda od žice, lanaca i opruga
 25.94 Proizvodnja vezanih elemenata i vijčanih mašinskih proizvoda
 25.99 Proizvodnja ostalih gotovih proizvoda od metala, d. n.
 26.11 Proizvodnja elektronskih komponenti
 26.12 Proizvodnja punih elektronskih ploča
 26.20 Proizvodnja računara i periferne opreme
 26.30 Proizvodnja komunikacione opreme
 26.40 Proizvodnja elektronskih uređaja za široku potrošnju

Strana 5/11

26.51 Proizvodnja instrumenata i aparata za mjerenje, ispitivanje i navigaciju
 26.52 Proizvodnja satova
 26.70 Proizvodnja optičkih instrumenata i fotografske opreme
 26.80 Proizvodnja magnetnih i optičkih medija
 27.11 Proizvodnja elektromotora, generatora i transformatora
 27.12 Proizvodnja uređaja za distribuciju i kontrolu električne energije
 27.20 Proizvodnja baterija i akumulatora
 27.31 Proizvodnja kablova od optičkih vlakana
 27.32 Proizvodnja ostalih elektronskih i električnih žica i kablova
 27.33 Proizvodnja elektroinstalacionog materijala
 27.40 Proizvodnja električne opreme za rasvjetu
 27.51 Proizvodnja električnih aparata za domaćinstvo
 27.52 Proizvodnja neelektričnih aparata za domaćinstvo
 27.90 Proizvodnja ostale električne opreme
 28.11 Proizvodnja motora i turbina, osim motora za avione i motorna vozila
 28.12 Proizvodnja hidrauličnih pogonskih uređaja
 28.13 Proizvodnja ostalih pumpi i kompresora
 28.14 Proizvodnja ostalih slavina i ventila
 28.15 Proizvodnja ležajeva, penosnika, prenosnih i pogonskih elemenata
 28.21 Proizvodnja industrijskih peći, ložišta i gorionika
 28.22 Proizvodnja uređaja za dizanje i prenošenje
 28.23 Proizvodnja kancelarijskih mašina i opreme (osim proizvodnje računara i periferne opreme)
 28.24 Proizvodnja ručnih prenosivih alata sa sopstvenim pogonom
 28.25 Proizvodnja rashladne i ventilacione opreme, osim one za domaćinstvo
 28.29 Proizvodnja ostalih mašina za opštu namjenu, d. n.
 28.30 Proizvodnja mašina za poljoprivredu i šumarstvo
 28.41 Proizvodnja mašina za obradu metala
 28.49 Proizvodnja ostalih alatnih mašina
 28.91 Proizvodnja mašina za metalurgiju
 28.92 Proizvodnja mašina za rudnike, kamenolome i građevinarstvo
 28.93 Proizvodnja mašina za industriju hrane, pića i duvana
 28.94 Proizvodnja mašina za industriju tekstila, odjeće i kože
 28.95 Proizvodnja mašina za industriju papira i kartona
 28.96 Proizvodnja mašina za plastične mase i gumu
 28.99 Proizvodnja ostalih mašina za specijalnu namjenu, d. n.
 29.10 Proizvodnja motornih vozila
 29.20 Proizvodnja karoserija za motorna vozila; proizvodnja prikolica i poluprikolica
 29.31 Proizvodnja električne i elektronske opreme za motorna vozila
 29.32 Proizvodnja ostalih dijelova i pribora za motorna vozila
 30.91 Proizvodnja motocikala
 30.92 Proizvodnja bicikala i invalidskih kolica
 31.01 Proizvodnja namještaja za poslovne i prodajne prostore
 31.02 Proizvodnja kuhinjskog namještaja
 31.03 Proizvodnja madraca
 31.09 Proizvodnja ostalog namještaja
 32.12 Proizvodnja nakita i pripadajućih proizvoda
 32.13 Proizvodnja bižuterije i pripadajućih proizvoda
 32.20 Proizvodnja muzičkih instrumenata
 32.30 Proizvodnja sportske opreme
 32.40 Proizvodnja igara i igračaka
 32.91 Proizvodnja metli i četki
 32.99 Ostala prerađivačka industrija, d. n.
 33.11 Popravka gotovih proizvoda od metala
 33.12 Popravka mašina
 33.17 Popravka i održavanje ostalih saobraćajnih sredstava
 33.19 Popravka ostale opreme
 33.20 Instalacija industrijskih mašina i opreme
 35.11 Proizvodnja električne energije
 35.30 Proizvodnja i snabdijevanje parom i klimatizacija
 36.00 Prikupljanje, prečišćavanje i snabdijevanje vodom

Strana 6/11

37.00 Kanalizacija
 38.11 Prikupljanje neopasnog otpada
 38.12 Prikupljanje opasnog otpada
 38.21 Obrada i odlaganje neopasnog otpada
 38.22 Obrada i odlaganje opasnog otpada
 38.31 Rastavljanje olupina
 38.32 Reciklaža (prerada) razvrstanih materijala
 39.00 Djelatnosti sanacije (remedijacije) životne sredine i ostale usluge upravljanja otpadom
 41.10 Organizacija izvođenja projekata za zgrade
 41.20 Izgradnja stambenih i nestambenih zgrada
 42.11 Izgradnja puteva i autoputeva
 42.12 Izgradnja željezničkih pruga i podzemnih željeznica
 42.13 Izgradnja mostova i tunela
 42.21 Izgradnja cjevovoda za tečnosti i gasove
 42.22 Izgradnja vodova za električnu struju i telekomunikacije
 42.91 Izgradnja hidrograđevinskih objekata
 42.99 Izgradnja ostalih objekata niskogradnje, d. n.
 43.11 Uklanjanje objekata
 43.12 Pripremni radovi na gradilištu
 43.13 Ispitivanje terena za gradnju bušenjem i sondiranjem
 43.21 Elektroinstalacioni radovi
 43.22 Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije, gasa i instalacija za grijanje i klimatizaciju
 43.29 Ostali građevinski instalacioni radovi
 43.31 Fasadni i štukturni radovi
 43.32 Ugradnja stolarije
 43.33 Postavljanje podnih i zidnih obloga
 43.34 Farbarski i staklarski radovi
 43.39 Ostali završni građevinski radovi
 43.91 Podizanje krovnih konstrukcija i pokrivanje krovova
 43.99 Ostale specijalizovane građevinske djelatnosti, d. n.
 45.11 Trgovina automobilima i motornim vozilima lake kategorije
 45.19 Trgovina ostalim motornim vozilima
 45.20 Održavanje i popravka motornih vozila
 45.31 Trgovina na veliko dijelovima i priborom za motorna vozila
 45.32 Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila
 45.40 Trgovina, održavanje i popravka motocikala, dijelova i pribora za motocikle
 46.11 Posredovanje u trgovini poljoprivrednim sirovinama, živim životinjama, tekstilnim sirovinama i poluproizvodima
 46.12 Posredovanje u trgovini gorivima, rudama, metalima i industrijskim hemikalijama
 46.13 Posredovanje u trgovini drvenom građom i građevinskim materijalom
 46.14 Posredovanje u trgovini mašinama, opremom za industriju, brodovima i avionima
 46.15 Posredovanje u trgovini namještajem, robom za domaćinstvo i robom od metala i gvožđa
 46.16 Posredovanje u trgovini tekstilom, odjećom, krznom, obućom i proizvodima od kože
 46.17 Posredovanje u trgovini hranom, pićima i duvanom
 46.18 Posredovanje u trgovini specijalizovanoj za određene proizvode ili grupe ostalih proizvoda
 46.19 Posredovanje u trgovini raznovrsnim proizvodima
 46.21 Trgovina na veliko žitaricama, sirovim duvanom, sjemenjem i hranom za životinje
 46.22 Trgovina na veliko cvijećem i sadnicama (rastinjem)
 46.23 Trgovina na veliko živim životinjama
 46.24 Trgovina na veliko sirovom, nedovršenom i dovršenom kožom
 46.31 Trgovina na veliko voćem i povrćem
 46.32 Trgovina na veliko mesom i proizvodima od mesa
 46.33 Trgovina na veliko mlijekom, mliječnim proizvodima, jajima, jestivim uljima i mastima
 46.34 Trgovina na veliko pićima
 46.35 Trgovina na veliko duvanskim proizvodima
 46.36 Trgovina na veliko šećerom, čokoladom i proizvodima od šećera
 46.37 Trgovina na veliko kafom, čajem, kakaom i začinima
 46.38 Trgovina na veliko ostalom hranom obuhvatajući ribe, ljuskare i mekušce
 46.39 Nespecijalizirana trgovina na veliko hranom, pićima i duvanom
 46.41 Trgovina na veliko tekstilom
 46.42 Trgovina na veliko odjećom i obućom

Strana 7/11

46.43 Trgovina na veliko električnim aparatima za domaćinstvo
 46.44 Trgovina na veliko porcelanom, staklarijom i sredstvima za čišćenje
 46.45 Trgovina na veliko parfimerijskim i kozmetičkim proizvodima
 46.47 Trgovina na veliko namještajem, tepisima i opremom za rasvjetu
 46.48 Trgovina na veliko satovima i nakitom
 46.49 Trgovina na veliko ostalom robom za domaćinstvo
 46.51 Trgovina na veliko računarima, perifernom opremom i softverom
 46.52 Trgovina na veliko elektronskim i telekomunikacionim dijelovima i opremom
 46.61 Trgovina na veliko poljoprivrednim mašinama, opremom i priborom
 46.62 Trgovina na veliko alatnim mašinama
 46.63 Trgovina na veliko mašinama za rudarstvo i građevinarstvo
 46.64 Trgovina na veliko mašinama za industriju tekstila i mašinama za šivanje i pletenje
 46.65 Trgovina na veliko namještajem za kancelarije
 46.66 Trgovina na veliko ostalim kancelarijskim mašinama i opremom
 46.69 Trgovina na veliko ostalim mašinama i opremom
 46.71 Trgovina na velikočvrstim, tečnim i gasovitim gorivima i sličnim proizvodima
 46.72 Trgovina na veliko metalima i metalnim rudama
 46.73 Trgovina na veliko drvetom, građevinskim materijalom i sanitarnom opremom
 46.74 Trgovina na veliko tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama i opremom za vodovod i grijanje
 46.75 Trgovina na veliko hemijskim proizvodima (osim otrova)
 46.76 Trgovina na veliko ostalim poluproizvodima (osim dragog kamenja)
 46.90 Nespecijalizovana trgovina na veliko
 47.11 Trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama pretežno prehrambenim proizvodima, pićima i duvanskim proizvodima
 47.19 Ostala trgovina na malo u nespecijalizovanim prodavnicama
 47.21 Trgovina na malo voćem i povrćem u specijalizovanim prodavnicama
 47.22 Trgovina na malo mesom i proizvodima od mesa u specijalizovanim prodavnicama
 47.23 Trgovina na malo ribom, ljuskarima i mekušcima u specijalizovanim prodavnicama
 47.24 Trgovina na malo hljebom, kolačima, proizvodima od brašna i proizvodima od šećera u specijalizovanim prodavnicama
 47.25 Trgovina na malo pićima u specijalizovanim prodavnicama
 47.26 Trgovina na malo proizvodi ma od duhana u specijalizovanim prodavnicama
 47.29 Ostala trgovina na malo prehrambenim proizvodima u specijalizovanim prodavnicama
 47.30 Trgovina na malo motornim gorivima u specijalizovanim prodavnicama (osim plina u bocama)
 47.41 Trgovina na malo računarima, perifernim jedinicama i softverom u specijalizovanim prodavnicama
 47.42 Trgovina na malo telekomunikacionom opremom u specijalizovanim prodavnicama
 47.43 Trgovina na malo audio i video opremom u specijalizovanim prodavnicama
 47.51 Trgovina na malo tekstilom u specijalizovanim prodavnicama
 47.52 Trgovina na malo robom od metala, bojama i staklom u specijalizovanim prodavnicama
 47.53 Trgovina na malo tepisima i prostiračima za pod, zidnim i podnim oblogama u specijalizovanim prodavnicama
 47.54 Trgovina na malo električnim aparatima za domaćinstvo u specijalizovanim prodavnicama
 47.59 Trgovina na malo namještajem, opremom za rasvjetu i ostalim proizvodima za domaćinstvo u specijalizovanim prodavnicama
 47.61 Trgovina na malo knjigama u specijalizovanim prodavnicama
 47.62 Trgovina na malo novinama, papirom i pišaćim priborom u specijalizovanim prodavnicama
 47.63 Trgovina na malo muzičkim i video zapisima u specijalizovanim prodavnicama
 47.64 Trgovina na malo sportskom opremom u specijalizovanim prodavnicama
 47.65 Trgovina na malo igrara i igračkama u specijalizovanim prodavnicama
 47.71 Trgovina na malo odjećom u specijalizovanim prodavnicama
 47.72 Trgovina na malo obućom i robom od kože u specijalizovanim prodavnicama
 47.75 Trgovina na malo kozmetičkim i toaletnim preparatima u specijalizovanim prodavnicama
 47.76 Trgovina na malo cvijećem, sadnicama, sjemenjem, đubrivom, kućnim ljubimcima i hranom za kućne ljubimce u specijalizovanim prodavnicama
 47.77 Trgovina na malo satovima i nakitom u specijalizovanim prodavnicama
 47.78 Ostala trgovina na malo novom robom u specijalizovanim prodavnicama (osim ouržja i municije)
 47.79 Trgovina na malo polovnom robom u specijalizovanim prodavnicama (osim internetskih aukcija)
 47.91 Trgovina na malo preko pošte ili Interneta
 47.99 Ostala trgovina na malo izvan prodavnica, tezgi i pijaca
 49.31 Gradski i prigradski kopneni prevoz putnika
 49.32 Taksi prevoz
 49.39 Ostali kopneni prevoz putnika, d. n.

49.41 Drumski prevoz robe
 49.42 Usluge preseljenja
 52.10 Skladištenje robe
 52.21 Uslužne djelatnosti u kopnom saobraćaju
 52.22 Uslužne djelatnosti u vodenom saobraćaju
 52.24 Pretovar tereta
 52.29 Ostale pomoćne djelatnosti u prevozu
 55.10 Hoteli i sličan smještaj
 55.20 Odmarašta i ostali smještaj za kraći odmor
 55.30 Kampovi i prostori za kampovanje
 55.90 Ostali smještaj
 56.10 Djelatnosti restorana i usluge dostave hrane
 56.21 Djelatnosti kateringa
 56.29 Ostale djelatnosti pripreme i posluživanja (dostave) hrane
 56.30 Djelatnosti pripreme i posluživanja pića
 58.11 Izdavanje knjiga
 58.12 Izdavanje imenika i lista poštanskih adresa korisnika
 58.14 Izdavanje časopisa i periodičnih publikacija
 58.21 Izdavanje računarskih igara
 58.29 Izdavanje ostalog softvera
 62.01 Računarsko programiranje
 62.02 Djelatnosti savjetovanja o računarima, tj. o računarskim sistemima
 62.03 Upravljanje računarskom opremom i sistemom
 62.09 Ostale uslužne djelatnosti koje se odnose na informacione tehnologije i računare
 63.11 Obrada podataka, hosting i pripadajuće djelatnosti
 63.12 Internetski portali
 63.99 Ostale informacione uslužne djelatnosti, d. n.
 68.10 Kupovina i prodaja sopstvenih nekretnina
 68.20 Iznajmljivanje i poslovanje sopstvenim nekretninama ili nekretninama uzetim u zakup (lizing)
 68.31 Agencije za nekretnine
 68.32 Upravljanje nekretninama uz naplatu ili na osnovu ugovora
 69.10 Pravne djelatnosti (osim advokatskih i notarskih poslova)
 69.20 Računovodstvene, knjigovodstvene i revizorske djelatnosti; djelatnosti savjetovanja koje se odnose na porez (osim revizorskih poslova)
 70.10 Djelatnosti upravljanja
 70.21 Odnosi s javnošću i djelatnosti saopštavanja
 70.22 Savjetovanje koje se odnosi na poslovanje i ostalo upravljanje
 71.11 Arhitektonske djelatnosti
 71.12 Inženjerske djelatnosti i s njima povezano tehničko savjetovanje
 71.20 Tehničko ispitivanje i analiza
 72.11 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u biotehnologiji
 72.19 Ostalo istraživanje i eksperimentalni razvoj u prirodnim, tehničkim i tehnološkim naukama
 72.20 Istraživanje i eksperimentalni razvoj u društvenim i humanističkim naukama
 73.11 Agencije za reklamu i propagandu
 73.12 Usluge oglašavanja (predstavljanja) preko medija
 73.20 Istraživanje tržišta i ispitivanje javnog mnjenja
 74.10 Specijalizovane dizajnerske djelatnosti
 74.20 Fotografiske djelatnosti
 74.30 Djelatnosti prevodilaca i tumača
 74.90 Ostale stručne, naučne i tehničke djelatnosti, d. n.
 77.11 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) automobila i motornih vozila lake kategorije
 77.12 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) kamiona
 77.21 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) opreme za rekreaciju i sport
 77.22 Iznajmljivanje video-traka i diskova
 77.29 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo
 77.31 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) mašina i opreme za poljoprivredu
 77.32 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) mašina i opreme za građevinarstvo
 77.33 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) mašina i opreme za kancelarije, obuhvatajući računare
 77.39 Iznajmljivanje i davanje u zakup (lizing) ostalih mašina, opreme i materijalnih dobara, d. n.

Strana 9/11

77.40 Davanje u zakup (lizing) prava na upotrebu intelektualne svojine i sličnih proizvoda, osim radova koji su zaštićeni autorskim pravima
78.10 Djelatnosti agencija za zapošljavanje
78.20 Djelatnosti agencija za privremeno zapošljavanje
78.30 Ostalo ustupanje ljudskih resursa
79.11 Djelatnosti putničkih agencija
79.12 Djelatnosti tur-operatora
79.90 Ostale rezervacijske usluge i pripadajuće djelatnosti
81.21 Osnovno čišćenje zgrada
81.22 Ostale djelatnosti čišćenja zgrada i objekata
81.29 Ostale djelatnosti čišćenja
81.30 Uslužne djelatnosti uređenja i održavanja zelenih površina
82.11 Kombinovane kancelarijsko-administrativne uslužne djelatnosti
82.19 Fotokopiranje, priprema dokumenata i ostale specijalizovane kancelarijske pomoćne djelatnosti
82.20 Djelatnosti pozivnih centara
82.30 Organizacija sastanaka i poslovnih sajmova
82.92 Djelatnosti pakovanja
82.99 Ostale poslovne pomoćne uslužne djelatnosti, d. n.
85.32 Tehničko i stručno srednje obrazovanje
85.51 Obrazovanje u oblasti sporta i rekreacije
85.52 Obrazovanje u oblasti kulture
85.59 Ostalo obrazovanje, d. n.
85.60 Pomoćne uslužne djelatnosti u obrazovanju
93.11 Rad sportskih objekata
93.13 Fitnes centri
93.19 Ostale sportske djelatnosti
93.21 Djelatnosti zabavnih i tematskih parkova
93.29 Ostale zabavne i rekreativne djelatnosti
95.11 Popravka računara i periferne opreme
95.12 Popravka komunikacione opreme
95.21 Popravka elektronskih uređaja za široku potrošnju
95.22 Popravka aparata za domaćinstvo i opreme za kuću i baštu
95.23 Popravka obuće i proizvoda od kože
95.25 Popravka satova i nakita
95.29 Popravka ostalih predmeta za ličnu upotrebu i domaćinstvo
96.01 Pranje i hemijsko čišćenje proizvoda od tekstila i krzna
96.02 Frizerski i drugi tretmani za uljepšavanje
96.04 Djelatnosti za njegu i održavanje tijela
96.09 Ostale lične uslužne djelatnosti, d. n.

DJELATNOSTI SUBJEKTA UPISA – u vanjskotrgovinskom prometu

Poslovi spoljnotrgovinskog prometa u okviru i za potrebe registrovanih djelatnosti

---

POSLOVNE JEDINICE

Naziv: Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka
- Poslovna jedinica Poslovni centar "IG" Trebinje
Skraćeni naziv: INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka - PJ Poslovni centar "IG" Trebinje
Poreski podbroj: 4400918310021
Sjedište: Obala Luke Vukalovića broj 3, Trebinje, Trebinje

Naziv: Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo Institut za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banja Luka, Poslovna jedinica Centar za ispitivanje, kontrolu i sertifikaciju Instituta za građevinarstvo "IG" Laktaši

Strana 10/11

Skraćeni naziv: Instituta za građevinarstvo "IG" d.o.o. Banjaluka, PJ CIKS "IG" Laktaši
Poreski podbroj: 4400918310048
Sjedište: Omladinska 44, Laktaši, Laktaši

Naziv: Društvo sa ograničenom odgovornošću za građevinarstvo INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka
- Poslovna jedinica Poslovni centar "IG" Sarajevo
Skraćeni naziv: INSTITUT ZA GRAĐEVINARSTVO "IG" d.o.o. Banja Luka - PJ Poslovni centar "IG" Sarajevo
Poreski podbroj: 4400918310030
Sjedište: Ulica Borak broj 2/1, Sarajevo Dio, Centar Sarajevo

Pravni osnov upisa

Djelatnosti poslovne jedinice

Djelatnosti poslovne jedinice kao u subjektu upisa

Lice ovlašteno za zastupanje poslovne jedinice

Slavka Krajišnik, lična karta: 74170753E, Rukovodilac Poslovne jedinice, Bez ograničenja

---

Obrazloženje

Subjekt upisa je dostavio ovom sudu prijavu u predmetu upisa promjene funkcije, povećanja broja lica ovlaštenih za zastupanje i promjene ličnih podataka rukovodioca poslovne jedinice društva. Sud je izvršio uvid u dostavljenu dokumentaciju, utvrdio da su ispunjeni zakonski uslovi za navedene promjene, te je na osnovu člana 61. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik RS“, broj 67/13, 15/16 i 84/19), odlučio kao u izreci rješenja.

 Sudija
Sanja Cegar

Pravni lijek:

Protiv ovog rješenja može se izjaviti žalba u roku od osam (8) dana od dana prijema rješenja. Žalba se izjavljuje Višem privrednom sudu Republike Srpske, a podnosi se putem ovog suda.

Strana 11/11

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, на основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) и члана 14. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) и рјешења о испуњености услова за израду докумената просторног уређења број 15.3.2-361-117/26 од 07.04.2026. године, издаје

ЛИЦЕНЦУ

ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО "ИГ" д.о.о. Бања Лука

за израду докумената просторног уређења и то:

1. израду стратешких докумената просторног уређења

Ова лиценца важи од 14.04.2026. године до 14.04.2030. године, а провјера испуњености услова на основу којих је лиценца издата вршиће се у складу са одредбама Закона о уређењу простора и грађењу и Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу.

Број лиценце: ПЛ-4232/2026
Бања Лука, 14.04.2026. године

МИНИСТАР
[Signature]
Бојан Випотник

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
Министарство за просторно уређење,
грађевинарство и екологију

Бања Лука, Трг Републике Српске 1

Број: 15.3.2-361-117/26
Датум: 07.04.2026. године

Министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију Републике Српске, на захтјев ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО "ИГ" д.о.о. Бања Лука за издавање лиценце за израду докумената просторног уређења, а на основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19), члана 76. став. 2. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, бр. 115/18, 111/21, 15/22, 56/22, 132/22 и 90/23) и члана 14. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15), доноси

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о издавању лиценце за израду докумената просторног уређења

Утврђује се да ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО "ИГ" д.о.о. Бања Лука испуњава услове за добијање лиценце за израду докумената просторног уређења и то:

1. израду стратешких докумената просторног уређења

Лиценца важи од 14.04.2026. године до 14.04.2030. године, а провјера испуњености услова на основу којих је издата вршиће се у складу са Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу. Ово рјешење објавиће се у Службеном гласнику Републике Српске.

Образложење

ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО "ИГ" д.о.о. Бања Лука обратило се овом Министарству захтјевом за доношење рјешења о издавању лиценце за израду докумената просторног уређења.

Након увида у приложену документацију Комисија за утврђивање испуњености услова за стицање лиценце за израду докумената просторног уређења, израду техничке документације, ревизију техничке документације, грађење, односно извођење грађевинских радова и вршење енергетског прегледа зграда, а на основу Закона о уређењу простора и грађењу и Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника о грађењу, утврдила је да подносилац захтјева испуњава услове за издавање лиценце за израду докумената просторног уређења.

Ово рјешење је коначно у управном поступку, те против њега није допуштена жалба, али се може покренути управни спор подношењем тужбе Окружном суду у Бања Луци, у року од 30 дана од дана пријема овог рјешења. Тужба се у два истоветна примјерка таксирана са износом од 100 КМ судске таксе предаје суду непосредно или му се шаље поштом.

Уз тужбу се прилаже ово рјешење у оригиналу или препису.

Доставити:

1. Предузећу,
2. Службени гласник Републике Српске,
3. евиденцији,
4. а/а

Број: 1293-3/25

Датум: 02.02.2026. године

У складу са чланом 44. став 2 тачка в) Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19), директор Института за грађивинарство „ИГ“ д.о.о. Бања Лука доноси:

Р Ј Е Ш Е Њ Е

о именовању радног тима за израду УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА ГРАДСКОГ НАСЕЉА БРОД

Руководилац пројекта:

др Драгана Кузмановић, мастер. пр. планер

Радни тим:

др Драгана Кузмановић, мастер пр. планер

Марко Кнежевић, мастер пр. планер

Дијана Шajiћ, мастер пр. планирања

Милан Копанџа, дипл. пр. планер

Сњежана Савић, дипл. пр. планер

Гордана Јевтић, мастер пр. планер

Милана Врбљанац, магистар .инж.арх.

Небојша Драгушић, дипл.инж.арх.

Стефана Марчетић, дипл. инж. арх.

Жељка Стојановић, дипл.инж. пољоп.

Обрад Боснић, дипл.инж.грађ.

Младеш Малеш, дипл. инж грађ.

Иван Балван, дипл. инж. грађ.

Биљана Ћусо, мастер. инж. грађ.

Невенко Самоуковић, дипл.инж.грађ.

Милан Тешановић, дипл.инж.саоб.

Саша Остојић, дипл.инж.саоб.

Никола Драговић, дипл.инж.ел.

Драган Барашин, дипл.инж.маш.

Александра Галић, дипл.инж.маш.

Тамара Кузмановић, дипл.инж.геол.

Татјана Перишић, дипл.инж.геол.

Недељка Метлић, дипл.инж.геод.

Јелена Вученовић, дипл.еколог

Ранка Пушић, дипл.биолог

Данијел Ивић, дипл.ецц

Горана Речевић, дипл.правник

ИНСТИТУТ ЗА ГРАЂЕВИНАРСТВО

«ИГ» Д.О.О. БАЊА ЛУКА

Директор

Душан Топић, дипл. инж. грађ

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је Др Драгана (Винко) Кузмановић, мастер просторни планер
(Име, очево име и презиме, занимање)

0205986105035 рођен-а 02.05.1986. године у Бањој Луци
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао-ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-10832/24

Број протокола: 15.2-361-753/23

Бања Лука, 12.02.2024. године

МИНИСТАР
[Signature]
Бранко Випотник

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15 и 3/16) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је **Марко (Душко) Кнежевић**, дипл.просторни планер
(Име, очево име и презиме, занимање)

<u>2508985311405</u> (ЈМБГ)	рођен-а <u>25.08.1985.</u> (Датум)	године у <u>Копривници</u> (Мјесто)	
--------------------------------	---------------------------------------	--	--

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао/ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце:	<u>ФЛ-5779/16</u>
Број протокола:	<u>15.02-361-1878 /16</u>
Бања Лука,	<u>28.07.2016. године</u>

МИНИСТАР
Сребренка Голић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15 и 3/16) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је **Небојша (Божидар) Драгушић**, дипл. инж. арх. и урб.
(Име, очево име и презиме, занимање)

1304964100015 рођен-а 13.04.1964. године у Бања Луци
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао-ла лиценцу за:

израду техничке документације, архитектонска фаза и надзор.

Број лиценце: ФЛ-8680/19
Број протокола: 15.02-361-570/19
Бања Лука, 25.09.2019. године

МИНИСТАР
Сребренка Голић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15 и 3/16) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је Милана (Радомир) Буза, магистар архитектуре
(Име, очево име и презиме, занимање)
0101987105020 рођен-а 01.01.1987. године у Бањој Луци
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао/ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-5383/16
Број протокола: 15.02-361-826/16
Бања Лука, 11.07.2016. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15 и 3/16) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је Обрад (Немања) Боснић, дипл.инж.грађ. - 240 ECTS
(Име, отчево име и презиме, занимање)
2405985192666 рођен-а 24.05.1985. године у Купресу
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао/ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-7686/18
Број протокола: 15.02-361-73/18
Бања Лука, 20.02.2018. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 70/13) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је **Невенко (Гојко) Самоуковић, дипл.инж.грађ.**
(Име, очево име и презиме, занимање)
1903961171311 рођен-а 19.03.1961. године у Сарајеву
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао-ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Ставља се ван снаге рјешење број 9028/10 од 22.09.2010. године.

Број лиценце: ФЛ-0430/14
Број протокола: 15.02-361-1103/14
Бања Лука, 06.02.2014. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 40/13) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, број 70/13) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је

Милан (Јанко) Тешановић, дипл.инж.саоб.

(Име, очево име и презиме, занимање)

2509974103270

(ЈМБГ)

рођен-а

25.09.1974.

(Датум)

године у

Мркоњић Граду

(Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао/ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Ставља се ван снаге рјешење број 8962/10 од 17.08.2010. године.

Број лиценце: ФЛ-0748/14

Број протокола: 15.02-361-383/14

Бања Лука, 09.04.2014. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15 и 3/16) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је

Никола (Милорад) Драговић, *дипл.инж.ел.*

(Име, очево име и презиме, занимање)

2303983100023

(ЈМБГ)

рођен-а

23.03.1983.

(Датум)

године у

Бањој Луци

(Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао-ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-7258/17

Број протокола: 15.02-361-636/17

Бања Лука, 26.07.2017. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је

Драган (Симеун) Барашин, дип.л.инж.маш.

(Име, очево име и презиме, занимање)

1706962100000

(ЈМБГ)

рођен-а

17.06.1962.

(Датум)

године у

Бањој Луци

(Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао/ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-9559/21

Број протокола: 15.02-361-506/21

Бања Лука, 09.08.2021. године

РЕПУБЛИКА СРПСКА
МИНИСТАРСТВО ЕНЕРГЕТИКЕ И РУДАРСТВА

Број:05.01/153-1252/22
Датум:28.06.2022. године

На основу члана 25. Правилника о условима, начину и програму полагања стручног испита за лица геолошке струке („Службени гласник Републике Српске“, број 111/14 и 28/18), министар енергетике и рударства издаје

У В Ј Е Р Е Њ Е
о положеном стручном испиту

Тамара (Споменко) Кузмановић, рођена 26.09.1993. године у Фочи, општина Фоча са завршеним Рударско – геолошким факултетом, полагала је 28.06.2022. године, стручни испит за лица геолошке струке, област хидрогеологија, по програму стручног испита за кандидате са високом стручном спремом, пред Комисијом за полагање стручног испита и према оцјени Комисије

ИСПИТ ЈЕ ПОЛОЖИЛА

Увјерење се издаје без наплате таксе.

МИНИСТАР
Петар Ђокић
Петар Ђокић

РЕПУБЛИКА СРПСКА
РЕПУБЛИЧКА УПРАВА ЗА ГЕОДЕТСКЕ
И ИМОВИНСКО-ПРАВНЕ ПОСЛОВЕ
БАЊАЛУКА

Трг Републике Српске бр. 8, 78000 Бања Лука, тел. 051/338-000, факс: 051/318-006, E-mail: uprava@rgurs.org

Број: 21.01/955-1/21

Датум: 22.01.2021. године

На основу члана 14. став 4. Закона о премјеру и катастру Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, бр. 6/12, 110/16 и 62/18), члана 190. Закона о општем управном поступку („Службени гласник Републике Српске“, бр. 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18) и члана 80. став 2. и 3. Закона о републичкој управи („Службени гласник Републике Српске“, број 115/18), поступајући по захтјеву Недељке Метлић из Котор Вароша, директор Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове д о н о с и

Р Ј Е Ш Е Њ Е

1. Недељки (Ново) Метлић, са пребивалиштем у улици Видовданска бб, Котор Варош, Република Српска, дипломираном инжењеру геодезије, издаје се геодетска лиценца првог реда.
2. Накнада за издавање ове лиценце и печата наплаћени су у износу од 170,00 КМ.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

Недељка (Ново) Метлић поднијела је захтјев за издавање геодетске лиценце првог реда Републичкој управи за геодетске и имовинско-правне послове.

Уз захтјев именована је приложила сљедећа документа:

- диплому о стеченом звању дипломирани инжењер геодезије,
- увјерење о положеном стручном испиту и рјешење о ослобађању полагања стручног испита за рад у органима управе Републике Српске,
- радну књижицу и
- личну карту.

Увидом у предметну документацију утврђено је да именована испуњава услове прописане чланом 15. став 1. Закона о премјеру и катастру Републике Српске за стицање геодетске лиценце, према којем лице геодетске струке стиче геодетску лиценцу првог реда са завршеним академским студијама, и то првим циклусом студија са 240 ECTS бодова или еквивалентом (најмање четири године основних студија) и положеним стручним испитом у Управи, положеним стручним испитом за рад у органима државне управе и радним искуством на геодетским пословима у трајању од најмање три године.

Сви наведени документи достављени су као овјерене копије у складу са чланом 9. став 4. Правилника о лиценци за рад геодетске организације, геодетској лиценци и овлашћењу за снимање из ваздушног простора територије Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 11/14).

Будући да је у проведеном поступку утврђено да су испуњени сви законом прописани услови и да је захтјев подносиоца основан, поступљено је у складу са чланом 14. став 4. Закона о премјеру и катастру Републике Српске, те је одлучено као у диспозитиву овог рјешења.

По правоснажности овог рјешења Републичка управа за геодетске и имовинско-правне послове издаје геодетску лиценцу на штампаном папиру и печат.

Накнада за издавање геодетске лиценце и печата на основу члана 4. став 1. Закона о накнадама за вршење услуга премјера и коришћење података катастра непокретности и катастра земљишта („Службени гласник Републике Српске“, број 92/09) и тачком IV подтачка 1) алинеја друга Одлуке о висини накнада за коришћење података и пружања услуга Републичке управе за геодетске и имовинско-правне послове („Службени гласник Републике Српске“, бр. 18/12 и 27/12) у износу од 170,00 КМ наплаћена је у цијелости.

Поука о правном лијеку:

Против овог рјешења није допуштена жалба, али се може покренути управни спор пред надлежним судом у року од 30 дана од дана пријема рјешења.

Достављено:

1. Недељки Метлић,
Ул. Видовданска бб,
Котор Варош,
2. А/а.

ДИРЕКТОР

Босиљка Предраговић, дипл. правник

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВЛАДА
МИНИСТАРСТВО ЗА ПРОСТОРНО УРЕЂЕЊЕ,
ГРАЂЕВИНАРСТВО И ЕКОЛОГИЈУ

На основу члана 8. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 40/13, 106/15, 3/16 и 84/19) и члана 8. Правилника о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу („Службени гласник Републике Српске“, бр. 70/13 и 24/15) министар за просторно уређење, грађевинарство и екологију издаје

ЛИЦЕНЦУ

Утврђује се да је Жељка (Здравко) Стојановић, дипл.инж.пољ.
(Име, очево име и презиме, занимање)
1212955177658 рођен-а 12.12.1955. године у Сарајеву
(ЈМБГ) (Датум) (Мјесто)

испунио-ла услове прописане Законом о уређењу простора и грађењу и Правилником о условима за издавање и одузимање лиценци учесника у грађењу и стекао-ла лиценцу за:

израду докумената просторног уређења.

Број лиценце: ФЛ-10439/23
Број протокола: 15.02-361-204/23
Бања Лука, 28.03.2023. године

Б. ТЕКСТУАЛНИ ДИО ПЛАНА

Б.І. Концепција уређења простора (формирање зона, цјелина и потцјелина са концептом уређења зелених површина, одређивање намјена, опис, анализа и дијагноза стања система објеката пејзажне архитектуре и друго)

Код сагледавања праваца будућег урбаног развоја градског насеља Брод, пошло се од чињенице да је урбана трансформација процес, који је врло сложен и подложен многобројним утицајним факторима.

У концепцији уређења простора, који је дефинисан као урбано подручје, полазило се од резултата анализе постојећег стања и начина коришћења простора с једне стране, пројекције потребе и планерског знања о неопходним односима у планираном подручју, у смислу дистрибуције различитих градских садржаја и њиховог повољног односа, те уклапања тих садржаја у значајне планске инфраструктурне токове, преузете из планова вишег реда са друге стране.

Ширење града омогућено је како у централном дијелу (погушћавање урбане матрице, уже урбано подручје), тако и у осталом дијелу обухвата кроз дефинисано грађевинско земљиште – породично становање (са пословањем), вишепородично становање (са пословањем), површине за привредне дјелатности (пословне, производне, пословно-слободне, слободне зоне)...У ширем урбаном подручју задржана су насеља и комплекс рафинерије нафте, те је одређена површина за привредну зону.

Планом су распоређени на начин да обезбјеђују оптималну међусобну комуникацију и унапређују квалитет живљења, али уз уважавање затечених односа постојећих физичких структура и функционалних цјелина, те потреба и навика становништва.

Планом намјене се подржавају већ успостављени правци развоја, дефинисани ранијом планском документацијом, уз одређене модификације и интерполације нових садржаја неопходних за квалитетније функционисање.

Уз дефинисано грађевинско земљиште дефинисане су и површине за развој привредних дјелатности. На тај начин створиће се предуслови за већи избор и флексибилност у лоцирању привредних функција.

Планом је дефинисан систем зелених површина, што доприноси повећању амбијенталног квалитета становања.

Централни дио и даље ће бити најгушће насељени и изграђени, како индивидуалним и колективним стамбеним објектима тако и објектима друштвених дјелатности.

Југоисточни дио обухвата је и даље „сачуван“ за породичну градњу, уз пољопривредно и шумско земљиште.

Планирани концепт развоја система зелених простора у урбаном подручју градског насеља Брод, заснован је на очувању и афирмацији постојећих природних и створених структура зелене матрице града али и планирању нових површина: јавно зеленило, зеленило ограничене употребе, зеленило специјалне намјене.Основна планска претпоставка у систему зелених површина се заснива на повезивању наведених природних цјелина мрежом дрвореда (постојећих и планираних) у јединствену матрицу на коју су надовезани остали елементи система зеленила.

Вегетација обала ријеке Саве има врло важну улогу у систему зелених површина, те ју је потребно посебно афирмисати. Сјеверни дио зеленила ријечних обала, планиран је као зеленило рекреативне зоне.

Зелене површине просвјетних установа имају наглашену едукативну функцију, морају осигурати безбједност корисника, а пожељне су амбијентална, еколошка и санитарна функција. Стање

озелењености и квалитета зеленила је на добром нивоу те зелене површине ове категорије играју врло важну улогу у свеукупној оцјени зелене матрице града, неопходно их је на адекватан начини чувати и одржавати.

Имајући у виду наведено у наредном планском периоду планирано је:

- Задржавање и афирмација постојећих зелених површина свих категорија, са посебним освртом на зелене површине просвјетних установа;
- Изградња спортско-рекреативно-туристичког комплекса у блоку 3, на обали Саве;
- Приликом одржавања и афирмације система зелених површина просвјетних установа, између осталог, потребно је при избору биљног материјала избјегавати оне које садрже отровне плодове, смолу, бодљу, крупне плодове, алергогена својства цвијетова итд. Такође, на слободним површинама предвидјети пејзашно рјешење, а код избора врста предности дати онима са високим биолошким и хигијенским вриједностима и онима који цвјетају и листају у току рада школе.
- Повезивање нових зелених површина са линеарним и блоковским зеленилом;
- Слободне дијелове не заузетог простора код Дома здравља и центара мјесних заједница озеленити и уредити чистим хортикултурним прилазом, користећи; солитере самце високе и средње форме као и декоративно полегло зимзелео и црвен шибље у комбинацији са травним застором;
- За приобалну површину која је планирана као зеленило рекреативне зоне, поред стаза и мјеста за окупљање планирати и озелењавање. У ту сврху, а с обзиром на карактеристике земљишта, планирати оне биљке које подносе влажна земљишта и повремено плављење-врба, топола и јова. Функција поменуте категорије зелених површина јесте заштита саме обале од негативног дејства ријеке и стварање повољног амбијента за кориснике овог простора; препорука је да уређење обале буде максимално оприрођено, са функцијом биолошког армирања и заштите обале, те да се зеленилом приобаља повеже са системом зелених површина општине и обогати рекреативном функцијом у циљу активације простора и излаза корисника на ријеку; стаблашице могу инфилтрирати у свој корјени систем велике количине воде и на тај начин „контролисати“ плављење простора;
- Повезивање зелених појаса уз канале вршити у складу са важечим Законом о водама и другим актима који третирају ову област;
- интерполација свих компоненти зелене матрице између планираних објеката или на парцелама које су у власништву Општине Брод, са парковским мобилијаром за дјецу и одрасле, попуњавање постојећих и формирање нових дрвореда унутар отворених паркиралишта и уз саобраћајнице са изградњом бициклистичких стаза и сл. које је неопходно повезати са приобаљем ријеке Саве и ванградским зеленилом;
- оставља се могућност да се шумско земљиште интегрише у неколико цјелина како би се претворило у јавне зелене површине-зоне 5 и 6 уз претходни откуп и сагласност општине као надлежног органа на локалном нивоу (у чијем ће трошку бити откуп земљишта); основни циљ је да се прошири зелена матрица у субурбани дио и да се повећа квалитет живота у близини производне зоне, те да се формира ју „урбана плућа града“.
- Потпуно очување постојећег вриједног дендрофонда
- Интерполација нових дрворедних праваца;
- Интерполација нових групација блоковског зеленила;
- Идентификација и заштита појединачних вриједних и ријетких примјерака дендрофлоре;

- Планира се потпуно задржавање постојећих дрворедних праваца и интерполација нових уз саобраћајнице гдје год профили истих то омогућавају;
- Приликом избора врста за формирање дрвореда неопходно је прије свега водити се станишним захтјевима истих, затим карактеристикама дрвећа који су важни за дрвореде.
- блоковско зеленило треба да одговори захтјевима пословног и вишепородичног са пословањем окружења. Основни принципи озелењавања заснивају се на еколошко-естетским критеријумима, међу којима највећи значај има правилан смјештај свих елемената који утичу на заштиту од околних загађујућих фактора.
- Блоковско зеленило треба да побољша животне услове становника, омогући им одмор и рекреацију;
- Повезивање блоковског зеленила са осталим категоријама система градског зеленила;
- Композиција зеленила парцела са индивидуалним објектима, треба да је усклађена са архитектуром куће, са средином у којој се налази и да истиче постојеће природне елементе. Дворишта треба да се састоје из два дијела: предбаште и баште. Предбаште треба да су хортикултурно уређене, са декоративним растињем, цвијетњацима са мобилијаром израђеним од природних материјала – дрвета и камена. Простор иза куће може се искористити и као повртњак и као воћњак, што такође уз економску страну може имати и интересантан естетски ефекат.
- Зеленило ријечне обале, тј. уз ријеку Саву има заштитну функцију саме обале од негативног дејства ријеке, и стварање повољног амбијента за кориснике овог простора. Уређење овог простора заснивано је на максималном очувању постојећег дрворедног правца уз шеталиште, затим његова попуна истим врстама:
- Унутар зеленила рекреативних зона „Савска обала“ и „одбрамбени насип“ планиране су бициклистичке стазе, уз одговарајуће хортикултурно уређење поштујући функције које има заштитну, рекреативну и еколошку;
- Планирана зеленило рекреативна зона са спортским теренима иза зграде општине-оставља се могућност формирања тзв „активне зоне“-спортски терени, дјечије игралиште (отворен осунчан простор), „тихе зоне“ (зона одмора)-релаксација, шетња и сједење (хлад, мир и визуелна привлачност), „комуникацијске зоне“-мрежа стаза за шетњу, кретање особа са инвалидитетом);
- обогаћивање разноврсним садржајима за активну и пасивну рекреацију постојећих и новопланираних парковских површина, те њихово повезовање са блоковским и линеарним зеленилом;

Циљ је формирање повезане цјелине система зеленила неопходне за формирање еколошки одрживог града, као и успостављање хармоничног развоја града према природном и створеном окружењу.

Генералне смјернице за систем зелених површина у планском периоду су:

- Приликом планираних интервенција у простору максимално очувати постојеће зеленило свих категорија.
- Отворена паркиралишта неопходно је озеленити високим растињем у зеленим тракама или перфорацијама;

- Приликом планирања нових или реконструкције постојећих улица, треба тежити, гдје год је то могуће, да се обезбиједи двострано улично зеленило (дрвореди, живе ограде, травњаци и сл).
- Препоручује се да најмања ширина за улично зеленило буде 1,5m (изузетно 1,0m). Уколико то није могуће, прихватљиво је и једнострано озелењавање или зеленило у перфорацијама.
- Формирањем дрвореда омогућиће се побољшање микроклиме унутар породичног станвања, ублажиће се температурни екстрими, смањити ниво буке и количина прашине;
- Приликом планирања проширења улица, потребно је у што већој мјери сачувати постојеће квалитетно дрвеће.
- Инсистирати на рекултивацији деградираних површина по завршетку експлоатационог периода (каменоломи, депоније).
- Уз санитарно-заштитне зоне, водозаштитне зоне, површине гробља, појасеве дуж путева и жељезничких пруга, депоније, индустријске комплексе потребно је планирати заштитно зеленило специјалне намјене.
- Уређење ријечних обала извршити у складу са пројектном документацијом која треба да садржи пројекат пејзажног уређења.
- Пројектном документацијом за уређење ријечних обала потребно је предвидјети максималну интеграцију постојеће зелене матрице и новопланираних садржаја као и очување аутохтоности вегетације.
- Зеленило предшколских установа треба да обезбиједи задовољавање амбијенталне, еколошке и санитарне функције, гдје год је то могуће обезбјеђење природног хлада, као и да избор врста грантује безбједност за најмлађе категорије (није дозвољено присуство отровних, трновитих врста нити стабла лоше виталности и са знацима пропадања).
- Зеленило образовних институција треба да буде засновано, не само на задовољавању естетске, санитарне и еколошке функције, него треба да обезбиједи и едукативну функцију односно присуство таксономски разноврсних скупина, различите хортикултурне типове, аутохтоне врсте, националне ендемите и сл.
- За новопланиране зелене и спортске површине уз ријеку Саву неопходно је прибавити адекватну планску и техничку документацију, која садржи пројекат пејзажног уређења.
- Пројекат пејзажног уређења треба да буде саставни дио пројектне документације и за друге садржаје и интервенције у простору планиране овим документом.
- Минималан проценат озелењености парцеле треба да буде 20%.
- На парцелама на којима је планирано формирање нових привредних дјелатности потребно ободом парцеле подићи заштитни зелени појас, а избор врста засновати на карактеристикама производног погона односно емисији загађујућих материја;
- Оставља се могућност заштитног појаса уз трасе канала, с тим да ће се тачни положаји дефинисати спроведбеним документима просторног уређења. Функционисање и одржавање канала не смије бити поремећено планираним зеленим појасом, те се обавезно мора тражити мишљење и сагласност власника и управљача водним добром. Такође, потребно је водити рачуна и да ли је, с обзиром на власничку структуру парцела, могуће остварити континуитет зелене зоне.

Код израде овог плана класификација тј. типологија зелених површина је извршена у складу са Правилником о општим правилима урбанистичке регулације и парцелације (Службени гласник Републике Српске број 22/15), са минималном модификацијом:

- *зеленило стамбених блокова:*
  - травњаци са разним врстама зелених структура, блоковски паркови, дјечија игралишта итд. /приказано тачкасто на графичким прилозима/. Налазе се у зонама постојећих блокова вишепородичног становања у виду мањих озелењених површина између зграда и уређених травњака између зграда и улице, гдје је класично хортикултурно уређење изостало. Исти се задржавају и у планском периоду са потребом хортикултурног уређења.
- *јавно зеленило:*
  - зеленило рекреативне зоне-одбрамбени насип;
  - зеленило рекреативне зоне-савска обала;
  - паркови;
  - зелене површине уз саобраћајнице, травњаци, жбунасто и високо растиње;
  - зеленило рекреативна зона и спортски терени;
  - зеленило рекреативна зона;
  - јавно зеленило;
  - дрвореди
- *зеленило ограничене употребе:*
  - отворени простори просвјетних установа;
- *зеленило специјалне намјене:*
  - заштитно зеленило уз саобраћајнице;
  - зеленило ријечне обале.;
  - зеленило специјалне намјене

Утврђено је и зеленило парцела са индивидуалним стамбеним објектима, које припада зеленилу ограничене употребе. /приказано тачкасто на графичким прилозима/

Б.ИИ. Границе урбане зоне

Простор дијела општине, који је обухваћен овим Урбанистичким планом представља урбано подручје.

Земљиште ван ове границе је ванурбано и као такво обухваћено је, у смислу планских рјешења, Просторним планом општине Брод 2017-2037 године.

Урбано подручје утврђује се за једно или више насеља која представљају просторно функционалну урбану цјелину или просторо и функционално међусобно повезану цјелину, а која на основу планских претпоставки имају услове за даљи развој.

Урбано подручје обухвата изграђене и неизграђене површине намијењене за становање, рад и одмор, урбану опрему и инфраструктуру, те површине за посебну намјену и зелене површине, као и површине резервисане за будући развој.

Урбано подручје, осим грађевинског, обухвата и друга земљишта, пољопривредно, шумско и водно.

Урбанистичким планом градског насеља Брод, урбано подручје површине 1385,195 ha, у складу са смјерницама Просторног плана општине Брод 2017-2037 године, а ради усмјеравања грађења је подијељено на двије зоне:

- уже урбано подручје, у површини од око 368,28 ha
- шире урбано подручје, у површини од око 1016,915 ha .

У ужем урбаном подручју циљ је погушћавање изграђених структура и постизање вишег степена урбанитета, карактеристичног за градска подручја, а у ширем урбаном подручју тежи се очувању квалитетних пољопривредних подручја, са екстензивном изградњом, компатибилном пољопривредним дјелатностима (сеоска домаћинства, фарме и сл.), посебно у југоисточном дијелу обухвата. Такође, пажња се усмјерва и на чување планираних саобраћајних и инфраструктурних коридора.

У ширем урбаном подручју планирана је привредна зона која се „наслања“ на Рафинерију нафте, те пословна зона и површина за развој лучке привреде.

Планска документација нижег реда у ванурбаном подручју доносиће се и имплементирати у складу са Просторним планом општине.

У урбаном подручју, локацијски услови за изградњу објеката издаваће се: у оквиру ужег урбаног подручја – на основу спроведбених просторно планских докумената (регулационих планова, урбанистичких пројеката) а у ширем урбаном подручју директно на основу Урбанистичког плана, зонинг плана или плана парцелације).

И у ширем урбаном подручју могуће је и пожељено усвајање регулационих планова ради регулисања изградње и коришћења простора, нарочито у зонама преплитања неколико утицајних фактора (саобраћајни и инфраструктурни коридори, радне зоне и сл), као и већих и компликованијих интервенција у одређеном подручју.

До доношења спроведбених докумената просторног уређења локацијски услови радиће се на основу важећег расположивог документа просторног уређења, а у складу са правном регулативом која третира ову област.

Становништво унутар граница урбаног подручја

Пројекција броја становника, најопштије речено, односе се на будући период и оно шта ће се евентуално десити по питању величине и структуре дате популације у будућности. Пројекције становништва не значе онај обим и структуру становништва које ће се стварно и десити, већ ону која је мање или више вјероватна у зависности од предпостављених промјена, наталитета, морталитета и миграција.

Пројекција становника одређене територије представља веома важан полазни елемент у процесу просторног и урбанистичког планирања. Према броју становника димензионишу се и остале компоненте простора као што су стамбени фонд, привредни капацитети, техничка и друштвена инфраструктура итд.

Нужан корак ка побољшању демографске структуре, између осталог, представљају подстицајне мјере за рађање и останак становништва. Као подршка наведеном, потребно је радити и на финансијским подстицајима, пореским олакшицама, социјалној и здравственој заштити, инфраструктурном уређењу, унапређењу услуга у објектима друштвених служби, развој привредних дјелатности, заштити и валоризацији природног и културно историјског наслеђа итд.

Уколико наведено буде реализовано, за очекивати је да до краја планског периода (2037. година, ослањајући се на План вишег реда-Просторни план општине Брод 2017-2037) буду заустављени негативни демографски процеси и буде остварен скроман демографски раст становништва.

Табела бр. 1.:Пројекција број становника за Општину Брод и насељено мјесто Брод

подручје	2013.	2017.	2027.	2037.
општина Брод	15720	16603	17536	18521
насељено мјесто Брод	7637	8066	8519	8998

Извор података: Просторни план општине Брод 2017-2037. године, (Документациони основ), Бања Лука, јануар 2019. године

Табела бр. 2.:Пројекција број становника за Општину Брод и насељено мјесто Брод

подручје	2013.	2023 ¹ .	2045.
општина Брод	15720	14626	17000
насељено мјесто Брод	7637	7020	8157

Извор података: пројекција дата од стране Носиоца припреме

Но, с обзиром да је према публикацији Републичког завода за статистику „Градови и општине Републике Српске“², процјењено да је на територији Општине Брод средином 2023. године живјело 14626 становника, доћи ће до корекције пројекције броја становника.

Ослањајући се на стопу раста од 6,8% из Просторног плана, и претпоставку да сса 48% становништва живи и живјеће на територији насељеног мјеста Брод (Носиоц припреме није располагао проценом броја становника за 2023. годину за насељено мјесто Брод), а рачунајући од 2023. године пројекцију за наредне 22 године, долази се до закључка да ће 2045. године живјети око 17000 становника, тј. 8157 у насељеном мјесту Брод.

У обухвату Урбанистичког плана градског насеља Брод предвиђа се да ће механичко кретање становништва играти главну улогу у у будућем кретању броја становника (миграциони салдо ће се постепено повећавати од почетне негативне вриједности ка позитивној стопи, при крају планског периода, у посљедњем петогодишту, а за природни прираштај који је негативан предвиђа се кретање ка позитивној стопи). На миграциони салдо утицаће повратак дијела некадашњих становника, као и смањено одсељавање као резултат позитивних развојних кретања.

Дакле, као пројекција броја становника дате су двије варијанте, једна из Плана вишег реда, а друга пројекција урађена од стране Носиоца израде плана.

Подлогу за планирање и усмјеравање низа активности у простору чини и процјена домаћинства. Ослањајући се на пројекцију броја домаћинства из Просторног плана општине Брод 2017-2037. године, уочава се раст броја домаћинства, тако да 2037. године ће износити 5974 са просјечном величином 2,9.

Табела бр. 3.:Пројекција броја домаћинства према Просторном плану Општине Брод

Године	2013.	2017.	2027.	2037.	Просјечна величина домаћинства
Бр. домаћинства	5.599	5.725	5.845	5.974	2,9

Извор података: Просторни план општине Брод 2017-2037. године, (Документациони основ), Бања Лука, јануар 2019. године

¹ Градови и општине Републике Српске, Република Српска, Републички завод за статистику, Бања Лука, 2024. године (за општину)

² Градови и општине Републике Српске, Република Српска, Републички завод за статистику, Бања Лука, 2024. године

Пројекцијом Носиоца израде, до краја планског периода тачније 2045. године број домаћинстава износиће око 3250.

Просјечна годишња стопа је већа је него код пројекције броја становника због пројектованог смањења просјечне величине домаћинства.

Табела бр. 4.: Пројекција броја домаћинстава за обухват Урбанистичког плана градског насеља Брод

Године	2013.	2045.	Просјечна величина домаћинства
Бр. домаћинстава	2840	3250	2,5

Б.ІІІ. Границе осталих земљишта у обухвату плана и контактним зонама

У обухвату Плана су, ради планске изградње, стварања повољнијих услова за живот, рад и здравље човјека и дугорочног управљања природним добрима, утврђени:

- грађевинско земљиште;
- пољопривредно земљиште;
- водне површине;
- систем зелених површина;
- инфраструктурни коридори итд.

Најдоминантније су површине предвиђене за привреду и становање.

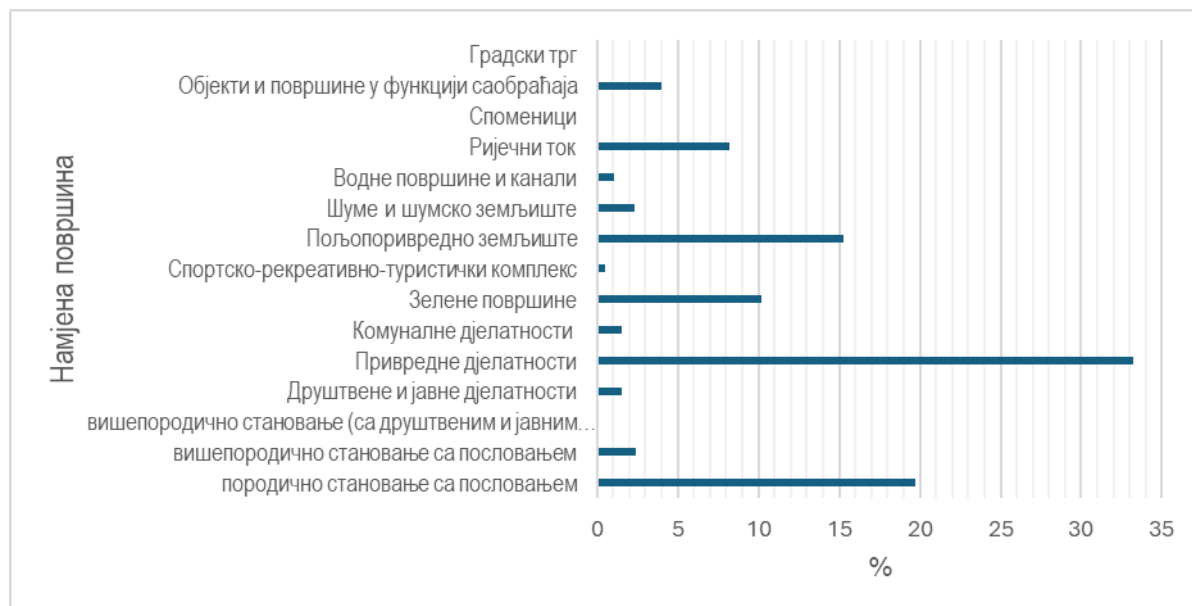
Због неизвјесности тренутног стања привреде и будућих развојних трендова — како у погледу структуре, тако и у величини и облицима организовања — површине предвиђене за привредне дјелатности планиране су у већем обиму него што реалне могућности омогућавају пуну реализацију. Ова планска проширења су свјесно извршена и треба их посматрати као алтернативне опције, односно разноврсну понуду локација на различитим правцима и саобраћајним коридорима. Посебан значај имају у контексту развоја привредних зона, за које постоје основане претпоставке да ће имати перспективу у наредном периоду.

Табела бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	306,475	22,125
породично становање са пословањем	272,756	19,691
вишепородично становање са пословањем	33,576	2,424
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,143	0,010
Друштвене и јавне дјелатности	21,523	1,554
Привредне дјелатности	459,838	33,197
Комуналне дјелатности	21,475	1,550
Зелене површине	141,221	10,195
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	6,378	0,460
Остала земљишта	428,279	30,918
Пољопривредно земљиште	211,885	15,296

Шуме и шумско земљиште	32,287	2,331
Водне површине и канали	15,000	1,083
Ријечни ток	113,203	8,172
Споменици	0,074	0,005
Објекти и површине у функцији саобраћаја	55,142	3,981
Градски трг	0,688	0,050
укупно:	1385,189	100,000

Графикон бр. 1.: Структура коришћења земљишта у планском периоду

Планским концептом се подржавају већ успостављени правци развоја, дефинисани ранијом планском документацијом, уз значајне модификације и интерполације нових садржаја потребних за правилно функционисање свих градских зона.

Планом се предвиђа раст свих урбаних функција, те праћење развоја града уравнотеженом и функционалном саобраћајном мрежом и свом потребном инфраструктуром.

При попуњавању и погушћавању градске матрице мора се водити рачуна да се рационално користи ресурс земљишта, те да се под строгим контролом држе препоручени коефицијенти заузетости земљишта, према важећим Правилником а у складу са припадајућом намјеном зоне. Такође, погушћавање треба вршити у трећој димензији повећавањем спратности и коефицијента изграђености. Примјена овог принципа ће довести до унапређења урбане силуете града, рационалне искоришћености инфраструктурних ресурса и максималног очувања свих слободних и зелених површина у склопу градске матрице, те формирање нових парковских и рекреативних структура.

Неопходно је избјегавати „тепих-структуру“ изграђености која неповратно уништава земљишне ресурсе. У зонама породичног становања потребно је инсистирати на објектима спратности до П+2 градског типа, ограниченог хоризонталног габарита, те спријечити неконтролисано заузимање слободних површина и изградњу више приземних објеката на једној парцели, изградњу више од једног помоћног објекта на једној парцели и остале руралне моделе градње, који су се у градско ткиво инфилтрирали нарочито у претходном периоду.

Б.IV. Критеријуми за формирање зона (цјелина и потцјелина)

Да би се лако могли пратити процеси планирања у сваком дијелу урбаног подручја, као и степен интервенције планиран урбанистичким планом, потребно је извршити детаљније раслојавање урбаног подручја, а то значи дефинисање намјене простора за све урбане блокове (цјелине). У оквиру предметног обухвата утврђено је 18 зона (цјелина) до којих се дошло валоризацијом стања урбаног простора. На нивоу тих зона, које су дефинисане као валоризациони блокови, обрађени су карактеристични урбани параметри.

Зоне се разликују по природним и створеним условима.

При дефинисању зона, односно блокова, главни параметар је била постојећа физичка структура и намјена простора, уз усклађивање са другим параметрима као што су границе насељених мјеста, саобраћајнице, ријека и сл.

У складу с тим, издвојило се 18 валоризационих блокова који се могу сврстати по групама:

- 1) централни дио града: блокови 1 и 2
- 2) неизграђени простори (потпуно или у већој мјери): блокови 3, 5, 6, 11, 15 и 16
- 3) контактни блокови централном дијелу града: 10, 12, 13
- 4) стамбене зоне јужно и југоисточно од контактних блокова: 4, 7, 8 и 14
- 5) привредне зоне: 9, 17 и 18

У централном дијелу су претежно заступљени администрација, здравство, култура, образовање, услужне дјелатности, спорт и рекреација, односно јавне зелене површине, са распоређеним претежно вишепородичним стамбеним објектима, док су у мањој мјери заступљени породични стамбени објекти.

У блоковима који су у већој мјери неизграђени углавном је заступљено породично становање, осим у блоку 11 гдје доминира пословна функција.

Контактни блокови централном дијелу града су густо насељени и доминира породично становање уз неколико различитих намјена као што су пословање, комуналне дјелатности (водовод и канализација), спорт и рекреација (фудбалски стадион), јавне зелене површине, образовање (основна школа).

Стамбене зоне јужно и југоисточно од контактних блокова су малих густина изграђености у којима је заступљено породично становање, а у блоку 14 налази се и градско гробље.

У привредним зонама, осим производње као доминантне функције (рафинериј нафте), има и мањи број породичних објеката изграђених уз саобраћајне коридоре.

У планском периоду нагласак треба ставити и на ријеку Саву, која представља потенцијал за развој атрактивних садржаја. Који би у великој мјери утицали на квалитет како живота становника општине, тако и квалитет туристичке понуде, односно већи број посјетилаца.

Планска рјешења односе се на простор унутар дефинисаних граница Урбанистичког плана.

Грађевинско земљиште намјењено становању и привреди

Грађевинско земљиште у оквиру плана намјењено становању организовано је на следећи начин:

- породично становање (са пословањем);

- вишепородично становање (са пословањем и друштвеним јавним дјелатностима).

Површине намјењене за развој привреде су:

- луку и робно транспортни центар;
- површине за пословне субјекте из подручја терцијарних дјелатности (пословање)
- пословне зоне;
- производне зоне;
- складиште гаса;
- пословно-слободне зоне.

Привредне зоне представљају заједничку локацију већег броја привредних субјеката омогућавајући интегрално и ефикасно управљање простором. Зоне могу бити производне и пословне.

Производне зоне подразумевају смјештај капацитета индустрије, грађевинарства, складишта, производног занатства и слично.

Пословне зоне подразумевају смјештај капацитета као што су: робни терминали, робно транспортни центри, посебне врсте тржних и услужних центара, технолошки паркови, научно-истраживачки комплекси, слободне зоне (складиштење, дорада, прерада, продаја и куповина), површине предвиђене за сајмишта и слично.

Унутар пословне зоне могуће је да се лоцира и пословање са фином производњом која не загађује животну средину, не омета буком, вибрацијом, димом и прашином и неугодним мирисима и компатибилна је са намјеном простора у непосредном окружењу (нпр. дјелатности склапања готових уређаја и производа, шивење и сл.).

Основне цјелине дефинисане у оквиру обухвата Урбанистичког плана је урбано подручје за које важи другачији принцип у организацији простора у односу на остатали дио подручја општине Брод. Детаљније раслојавање урбаног подручја се односи на дефинисање намјене простора за све урбане блокове (цјелине), тако да се лако могу пратити процеси планирања у сваком појединачном блоку и степен интервенције планиран урбанистичким планом.

У циљу организовања компактне урбане матрице урбаног подручја и остваривања континуитета у планирању усклађивањем постојећих планских докумената са стратешким документима просторног уређења, дају се приједлози за израду нових спроведбених докумената просторног уређења

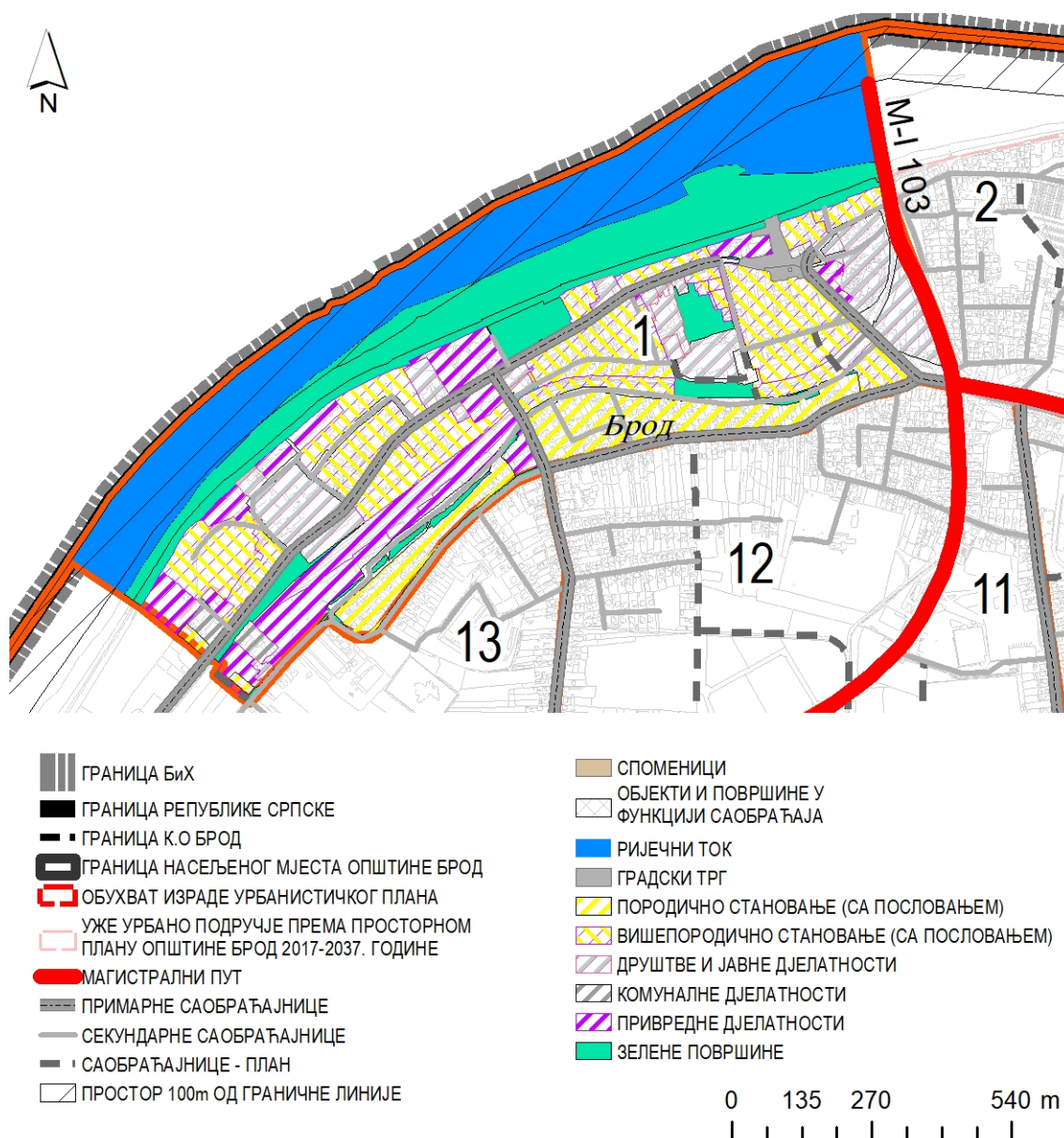
За све урбанистичке блокове обавезно је радити спроведбене документе просторног уређења (регулациони планови), с тим да је за блокове 3, 4, 5, 6, 7 могуће радити план парцелације. Коначна граница нових спроведбених докумената, прецизираће се у моменту доношења Одлуке о приступању изради.

У наставку текста дата је анализа намјена простора дефинисана по урбанистичким блоковима. Намјена блокова је дефинисана према претежној намјени земљишта, тачније начин кориштења земљишта за више различитих намјена, од којих је једна преовлађујућа. У складу са наведеним принципом, овим Планом су утврђене основне намјене земљишта, које чине претежне, односно преовлађујуће намјене.

Претходно наведено подразумева да је у блоковима који су дефинисани као нпр. становање могуће градити и објекте пословне намјене под условом да је планирана намјена компатибилна стамбеној тј. такве да буком, вибрацијама, зрачењем, емисијама штетних материја, већом опасношћу од пожара, експлозије или друге врсте техничких инцидената, несразмјерно великим

оптерећењем саобраћајница и паркиралишта и сл., не угрожавају нормално становање и рад у истом или сусједним објектима. На исти начин могуће је планирати и стамбено-пословне објекте (индивидуалне и вишепородичне).

Тачније, могуће је градити и објекте друге намјене осим оне која је дефинисана као преовлађујућа у посматраном блоку, док год иста није наведена као забрањена намјена у поглављу БII: Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу свих врста планираних објеката и зона, односно намјена, и док год не угрожава исправно функционисање основне намјене блока као и његових секундарних намјена.

Слика бр. 1.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 1

Табела бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 1

намјена површина	површина	
	ha	%

Становање (породично и више породично са пословањем)	24,806	27,434
породично становање са пословањем	7,427	8,214
вишепородично становање са пословањем	17,379	19,220
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	8,116	8,976
Привредне дјелатности	9,271	10,253
Комуналне дјелатности	0,919	1,016
Зелене површине	18,190	20,117
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	29,118	32,202
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	22,107	24,449
Споменици	0,031	0,034
Објекти и површине у функцији саобраћаја	6,292	6,959
Градски трг	0,688	0,761
укупно:	90,420	99,999

Графикон бр. 2.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 1

Анализом података о заступљеној намјени унутар посматраног блока, као и њиховој расподјели, може се пружити увид у приоритете и фокус на различите функционалне аспекте простора.

У блоку 1 преовладава вишепородично становање и зелене површине, те велика је заступљеност објекта друштвених дјелатности.

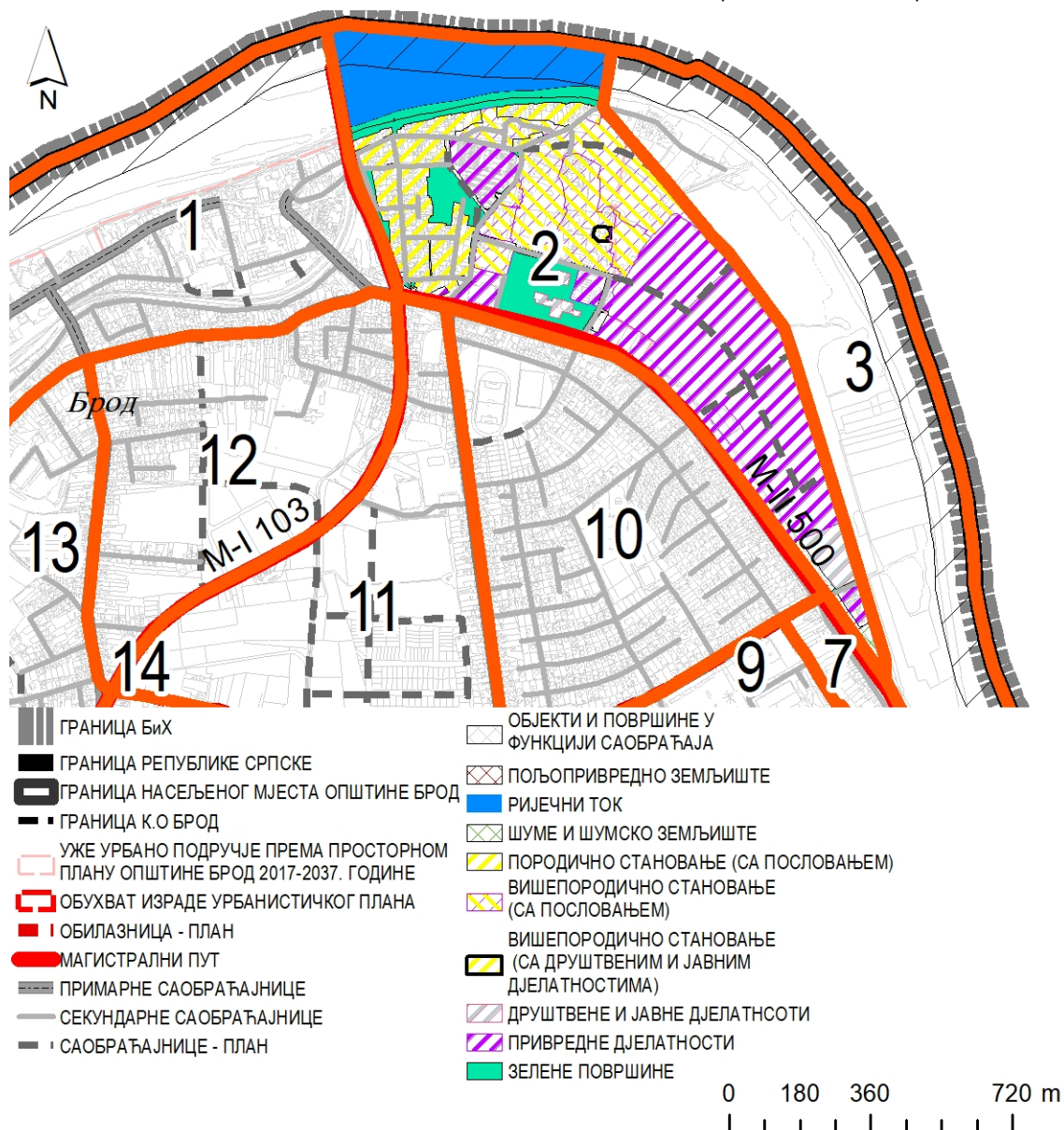
Овај блок има карактеристике типичне за градски, општински центар- морфолошку разноликост, функционалну комплексност, разноликост и сложеност:

- различити типови градње;
- различите висине и габарити зграда;
- мјешавина стилова;
- незадовољавајућа инфарструктура;
- незадовољавајућа опремљеност и услови објеката друштвеног стандарда;
- различитост јавних служби итд.

Конфликти који су простекли из те сложености, настојаће се у будућности минимизирати, те се даље „обликовање“ овог блока усмјерава на унапређење функционалности, урбаног квалитета и идентитета, као и отклањање и превенција будућих просторних и функционалних конфликта, То су били кључни приоритети за будуће планско дефинисање.

С тим у вези, планира се проширење површина намјењених за вишепородично становање, повећање површине намењене за градски трг, даље очување појаса зеленила уз ријеку Саву, као и планирање нове зелене површине између површина које су намјене за ширење објеката вишепородичног становања са пословањем (оставља се могућност формирања тзв „активне зоне „тихе зоне“ и „комуникацијске зоне“), адаптација, реконструкција, доградња или изградња објеката друштвених дјелатности, побољшање услова за бављење спортом и рекреацијом ит.

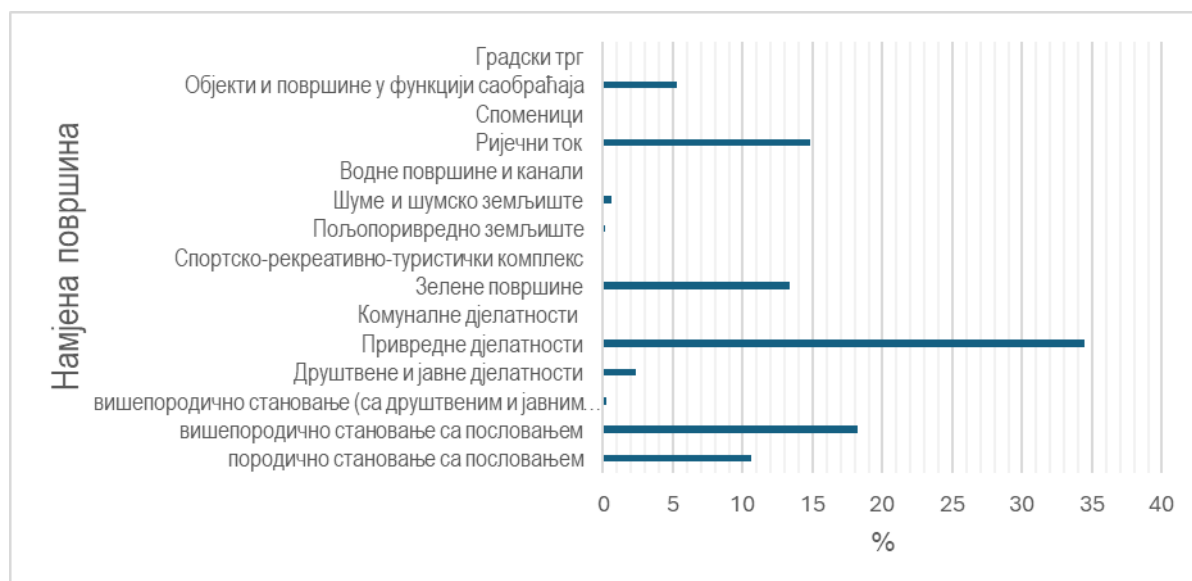

Слика бр. 2.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 2

Табела бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 2

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	22,552	28,959
породично становање са пословањем	8,250	10,594
вишепородично становање са пословањем	14,158	18,180
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,144	0,185
Друштвене и јавне дјелатности	1,851	2,377
Привредне дјелатности	26,858	34,488
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	10,430	13,393

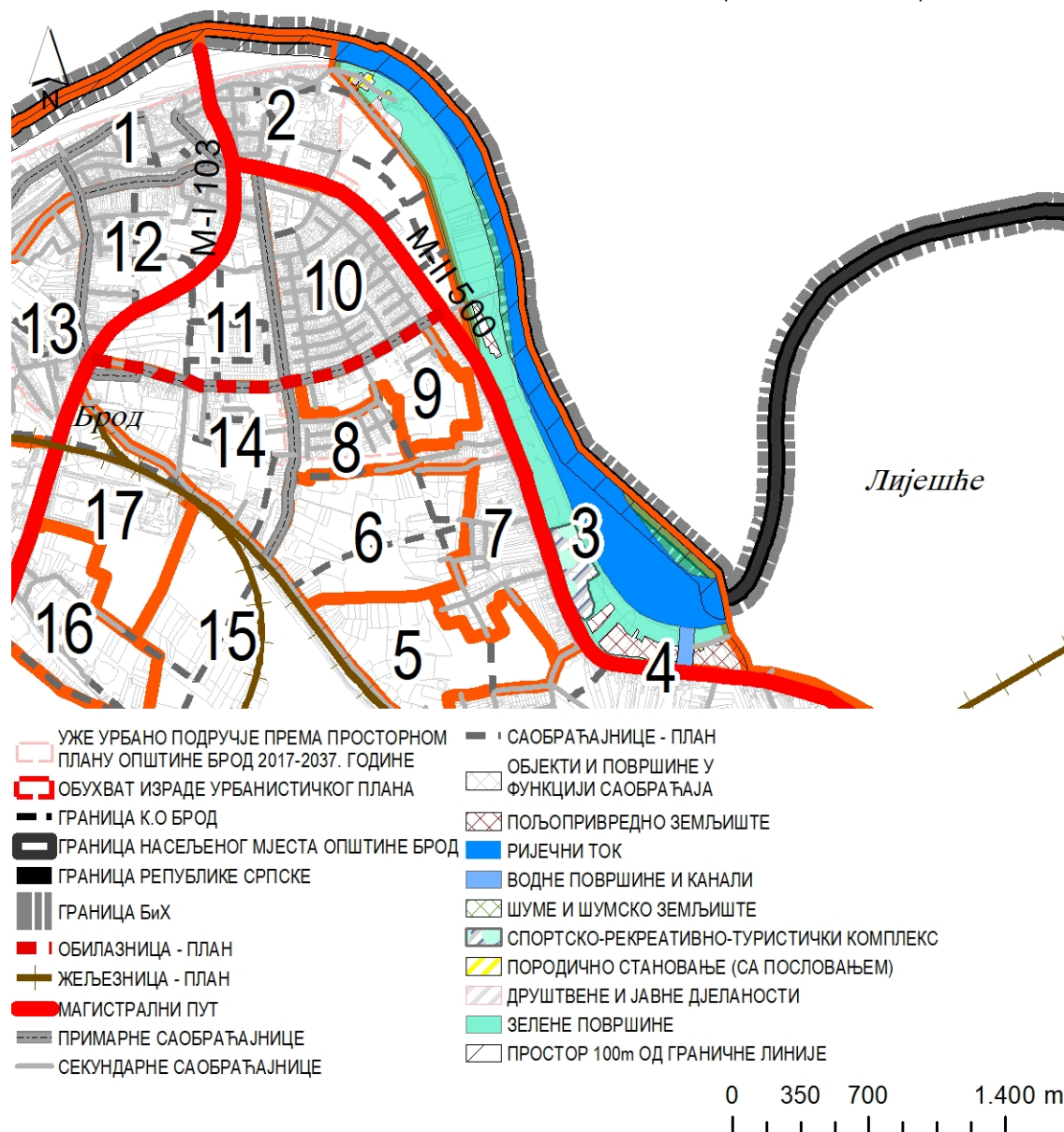
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	16,186	20,784
Пољопривредно земљиште	0,120	0,154
Шуме и шумско земљиште	0,483	0,620
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	11,509	14,778
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	4,074	5,231
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	77,877	100,001

Графикон бр. 3.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 2

Блок 2 карактерише доминантност привредних дјелатности, уз заступљеност вишепородичног становања (са пословањем), те зелених површина. И овај блок, као и претходни има излаз на ријеку Саву. Унутар овог блока планирана је пословна и пословно-слободна зона. Има излаз на магистрални пут и гранични прелаз ка Републици Хрватској. Такође, у обухвату плана налази се и средња школа. Дакле, плански концепт је усмјерен ка повећању површина које су намјењене за развој привреде и вишепородичног становања. Циљ повећања површина намјењених за вишепородично становање је стварање заокружене цјелине, компактније форме око већ формираног вишепородичног стамбеног насеља Скеле.

Западни дио обухвата резервисна је за породично становање.

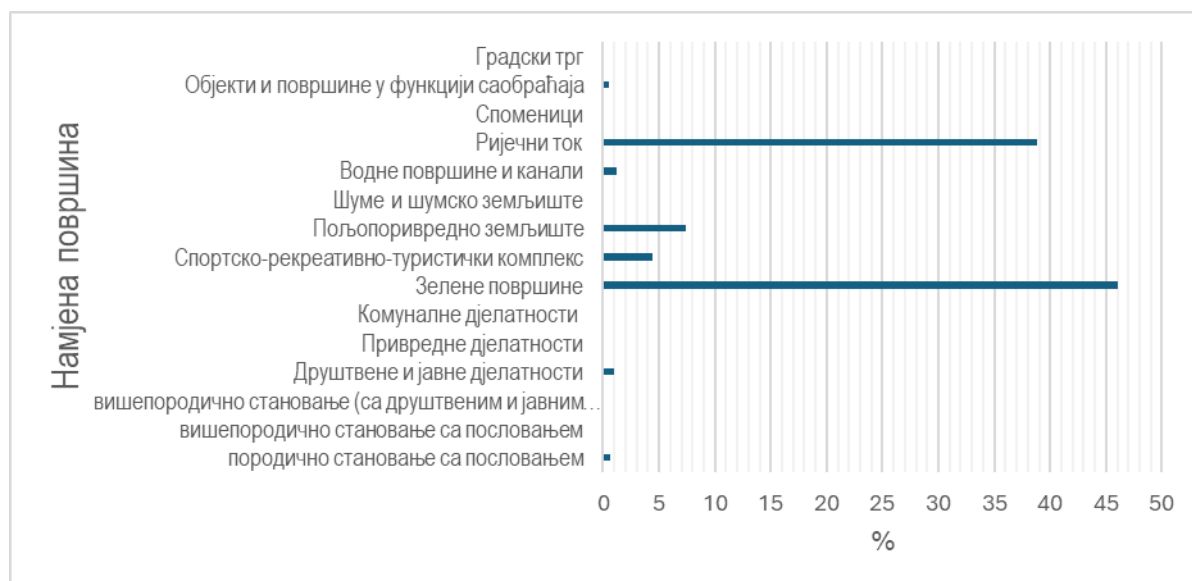

Слика бр. 3.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 3

Табела бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 3

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	0,868	0,608
породично становање са пословањем	0,868	0,608
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	1,342	0,941
Привредне дјелатности	0,000	0,000
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	65,670	46,033

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	6,378	4,471
Остала земљишта	68,395	47,943
Пољопривредно земљиште	10,614	7,440
Шуме и шумско земљиште	0,014	0,010
Водне површине и канали	1,652	1,158
Ријечни ток	55,340	38,792
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	0,775	0,543
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	142,660	99,995

Графикон бр. 4.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 3

Намјена блока 3 указује на доминантност зелених површина уз ријеку и сами ријечни ток. Од зелених површина, највише су заступљене површине:

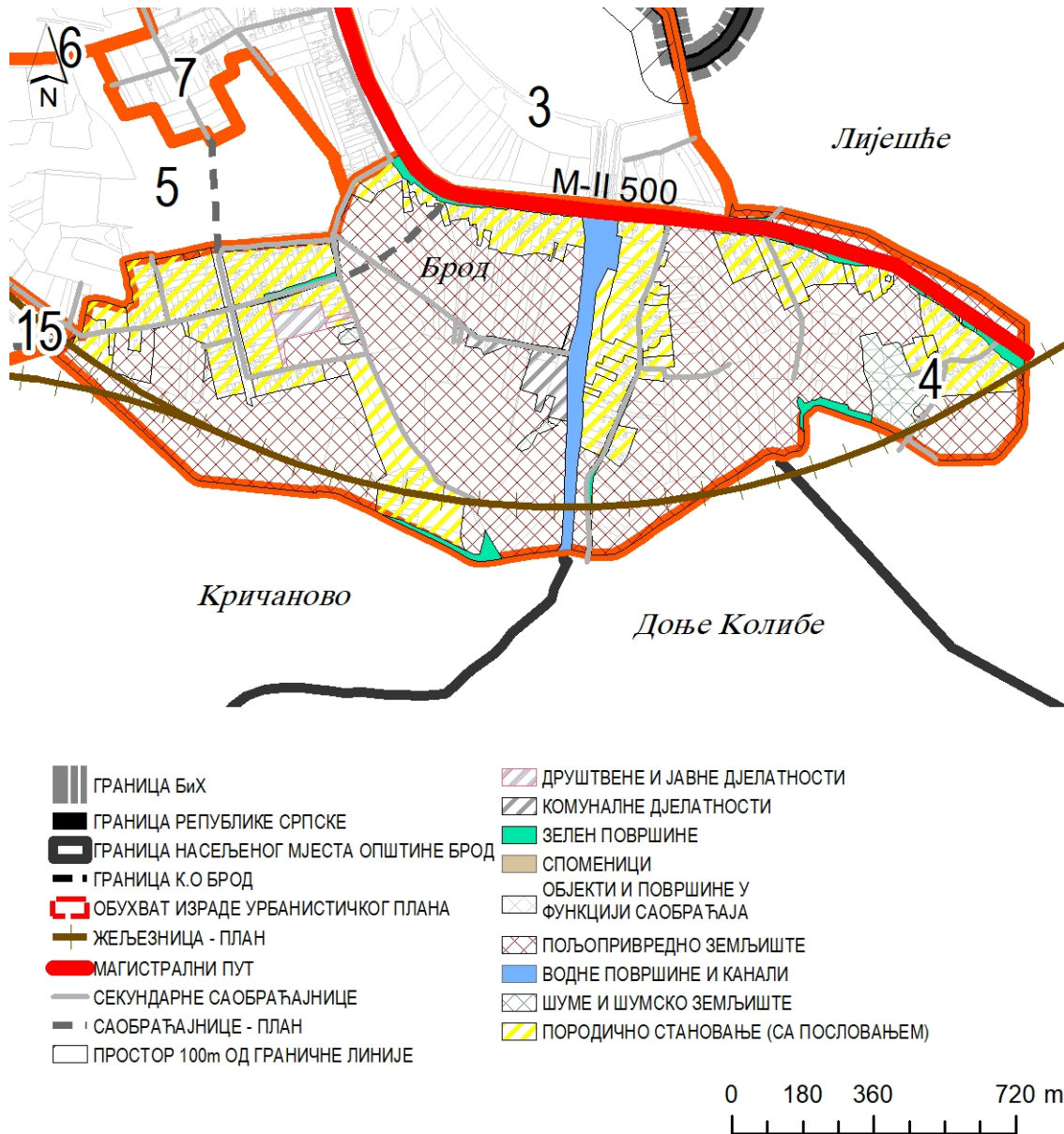
- јавно зеленило (зеленило рекреативне зоне);
- зеленило специјалне намјене (зеленило ријечне обале).

Такође, унутар овог блока планиран је и спортско-рекреативно-туристички комплекс, са планираним намјенама:

- спортско-рекреативне;
- зеленило специјалне намјене и јавно зеленило;
- туристичко-пословне (угоститељске);
- инфраструктурно опремање и
- путничко пристаниште, а све уз сагласност надлежних институција.

Детаљније дато је у поглављима *Б.XII Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу свих врста планираних објеката и зона, односно намјена* и *Б.VIII Распоред и концепција општих центара и распоред јавних функција, радних зона и објеката непривреде, као и центара рекреације*.

Слика бр. 4.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 4

Табела бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 4

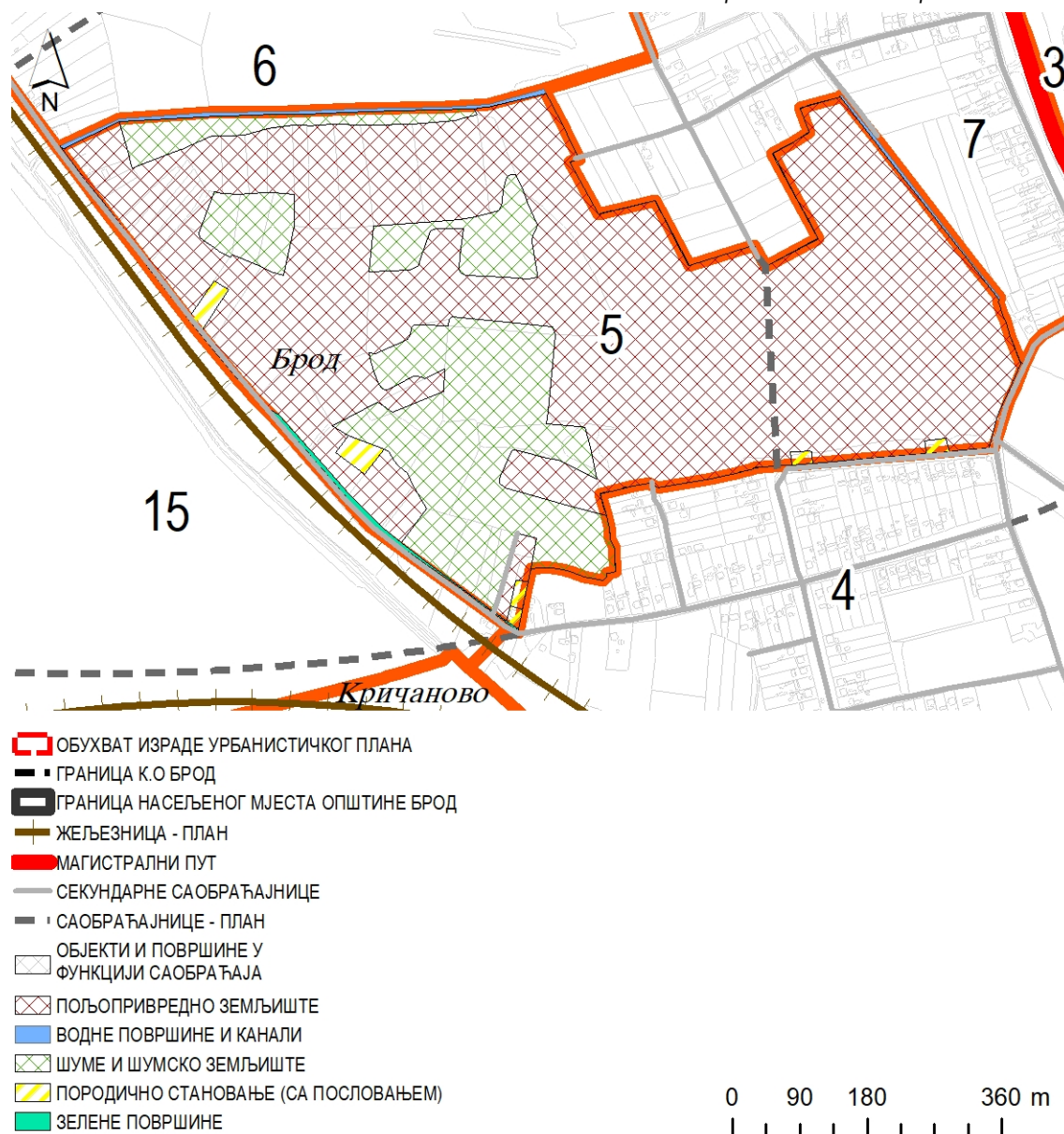
намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	38,604	24,802
породично становање са пословањем	38,604	24,802
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	1,184	0,761
Привредне дјелатности	0,000	0,000
Комуналне дјелатности	1,676	1,077
Зелене површине	6,937	4,457
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000

Остала земљишта	107,244	68,903
Пољопривредно земљиште	94,203	60,524
Шуме и шумско земљиште	3,321	2,134
Водне површине и канали	3,987	2,562
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,004	0,003
Објекти и површине у функцији саобраћаја	5,729	3,681
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	155,645	99,999

Графикон бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 4

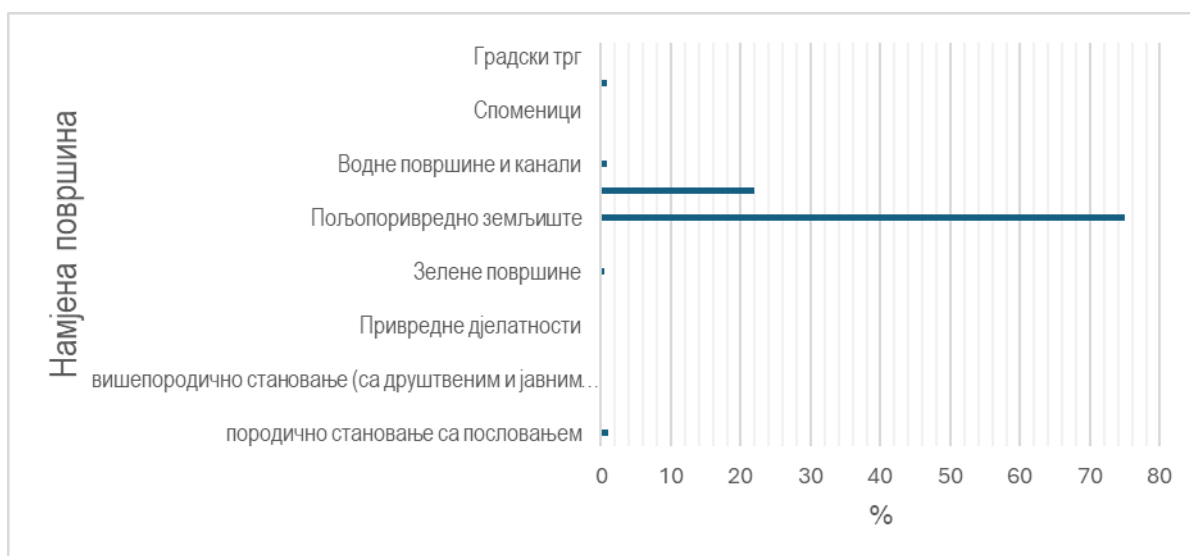

Слика бр. 5.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 5

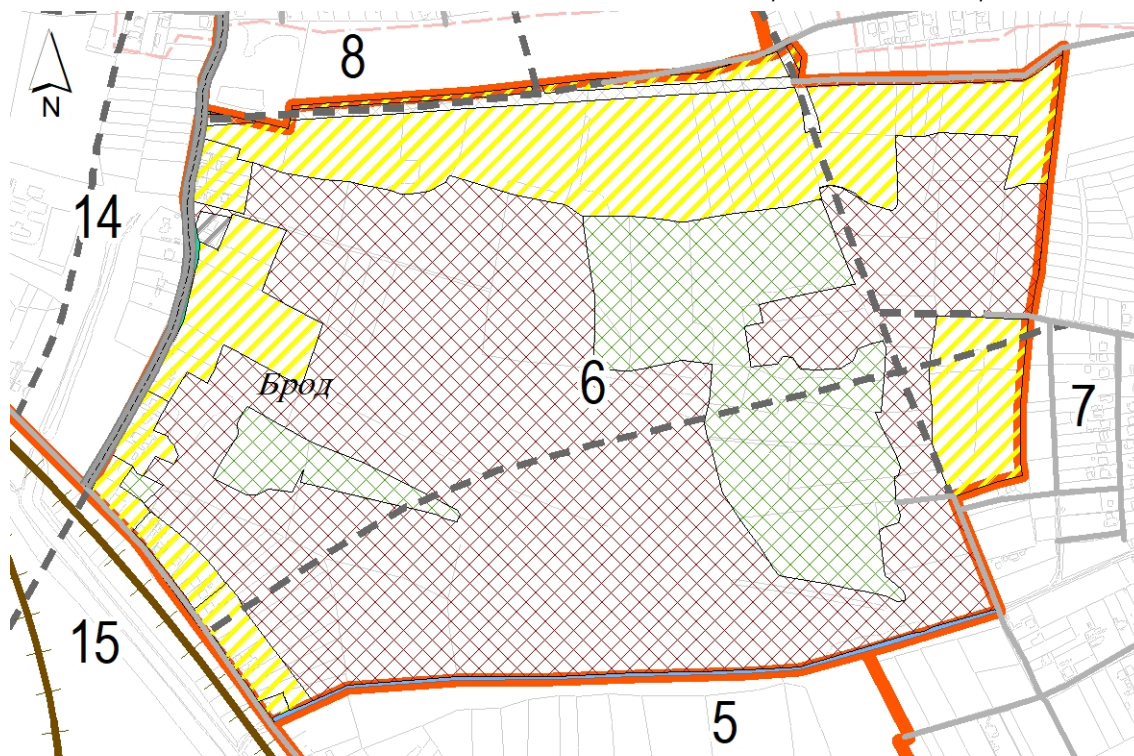
Табела бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 5

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	0,533	1,051
породично становање са пословањем	0,533	1,051
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	0,000	0,000
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	0,188	0,371

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	49,981	98,576
Пољопривредно земљиште	38,000	74,946
Шуме и шумско земљиште	11,162	22,014
Водне површине и канали	0,391	0,771
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	0,428	0,844
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	50,702	99,998

Графикон бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 5

- УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
 ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
 ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
 ЖЕЉЕЗНИЦА - ПЛАН
 ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
 КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
 ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
 ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ
 ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
 ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
 ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

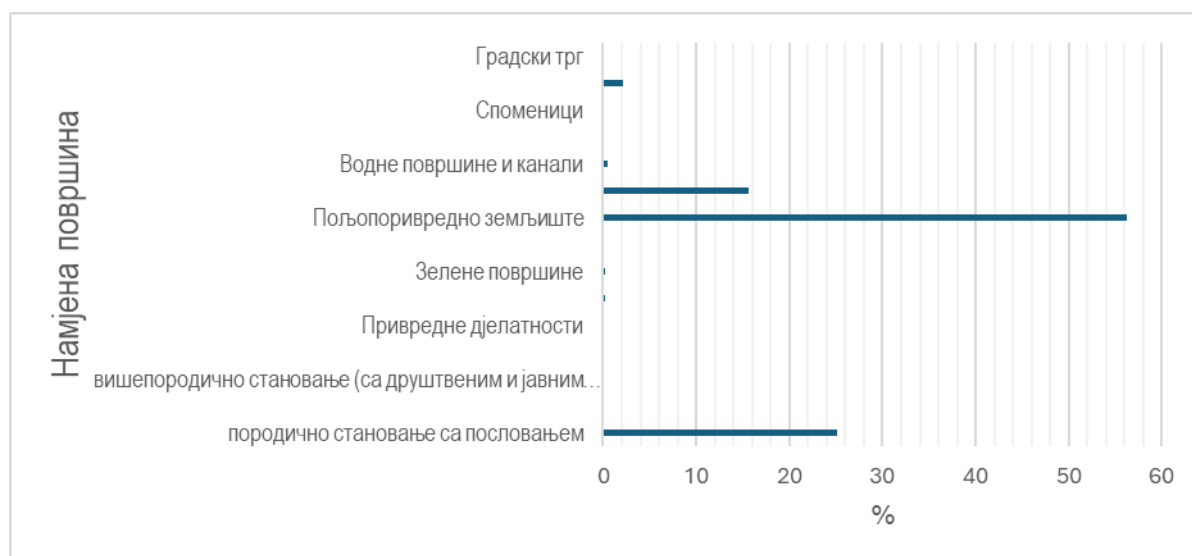
0 80 160 320 m

Слика бр. 6.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 6

Табела бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 6

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	15,012	25,079
породично становање са пословањем	15,012	25,079
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	0,000	0,000
Комуналне дјелатности	0,108	0,180
Зелене површине	0,139	0,232

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	44,599	74,507
Пољопривредно земљиште	33,629	56,180
Шуме и шумско земљиште	9,340	15,603
Водне површине и канали	0,324	0,541
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	1,306	2,182
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	59,858	99,998

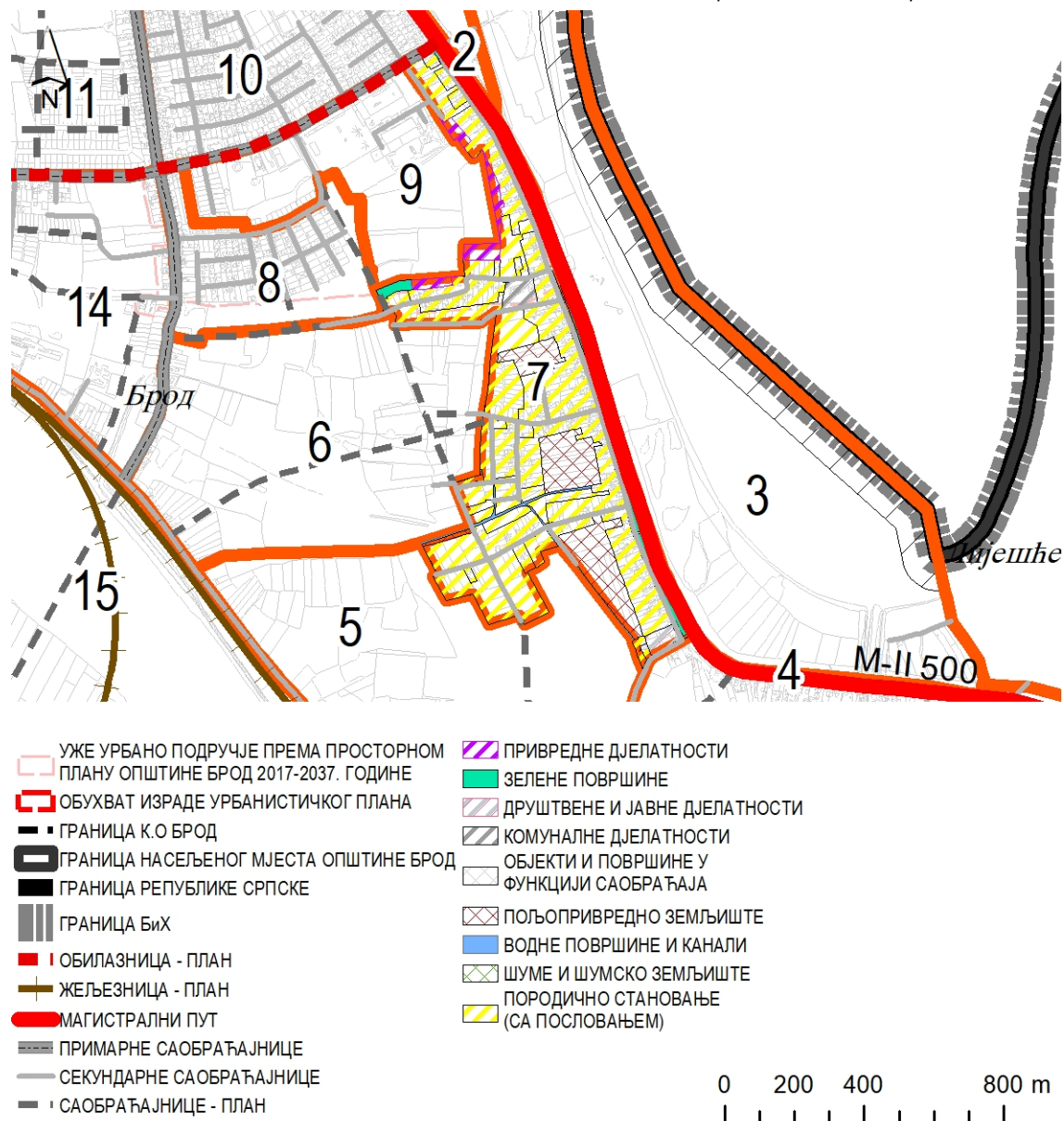

Графикон бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 6

Као што се види из представљене намјене блокова 4,5,6, пољопривредно земљиште је најдоминантније. Становање које преовладава је породично. Јужним дијелом блока 4 пролази планирана траса железнице.

Ови блокови се могу окарактерисати као подручје приградске пољопривреде (урбана пољопривреда). Локацијска удаљеност од централног дијела, не претјераност у изграђености простора, саобраћајна доступност (близина магистралног пута, планиране железнице), оставља могућност за развој приградске пољопривреде, а уз то на неки начин представља и заштитни појас око формираних грађевинских подручја која су намјењена за развој привреде и становања. Развој приградске пољопривреде (урбана пољопривреда) омогућава бављење пољопривредном производњом на мањим цјелинама пољопривредног земљишта у виду градске баште-вртова, гдје би становништво могло да споји угодно са корисним. Оставља се могућност и изградње зелене пијаце уколико се за том намјеном/функцијом укаже потреба, а што би погодновало близини подручја производње повртларских култура, воћњака и сл. На парцелама у оквиру ове зоне, а у складу са важећим законима из ове области, могуће је формирање (породичног) пољопривредног газдинства.

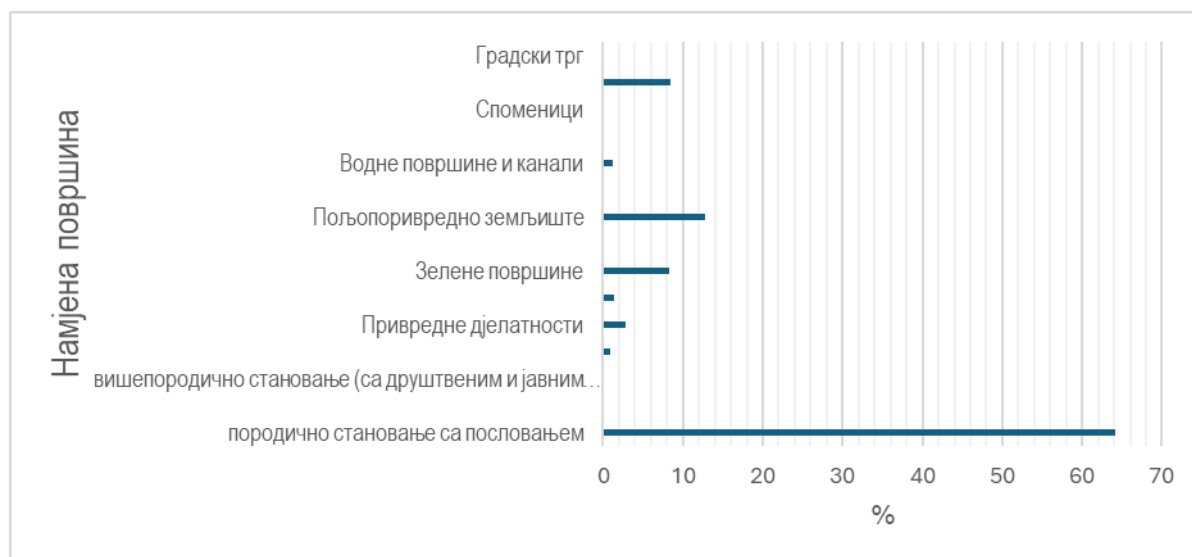

Слика бр. 7.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 7

Табела бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 7

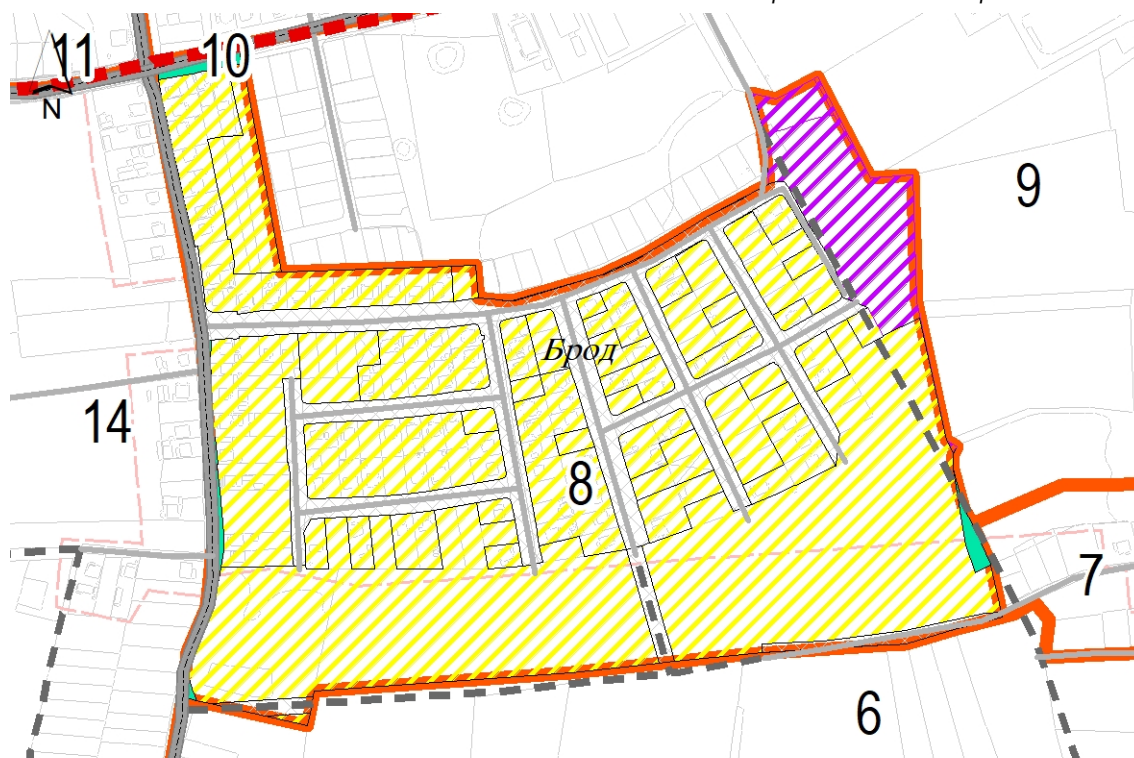
Становање (породично и више породично са пословањем)	35,411	64,197
породично становање са пословањем	35,411	64,197
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,488	0,885
Привредне дјелатности	1,560	2,828
Комуналне дјелатности	0,710	1,287
Зелене површине	4,578	8,299
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	12,411	22,500

Пољопривредно земљиште	7,062	12,803
Шуме и шумско земљиште	0,060	0,109
Водне површине и канали	0,621	1,126
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	4,668	8,463
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	55,158	99,996

Графикон бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 7

Доминантно учешће на територији обухвата блока 7 је породично становање (са пословањем). Са источне стране је магистрални пут М-II 500, а са западне стране блокови 5,6,8, и 9. Плански концепт је усмјерен ка повећању површина управо за развој породичног становања са пословањем, са циљем добијања компактније и цјеловитије стамбене зоне. Уз стамбену намјену заступљене су и пољопривредне површине.

- УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
 — ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
 — ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
 — ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН
 — ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 — СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 — САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
 — ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 — ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
 — ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

0 55 110 220 m

Слика бр. 8.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 8

Табела бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 8

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	15,034	75,790
породично становање са пословањем	15,034	75,790
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	1,195	6,024
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	0,190	0,959
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000

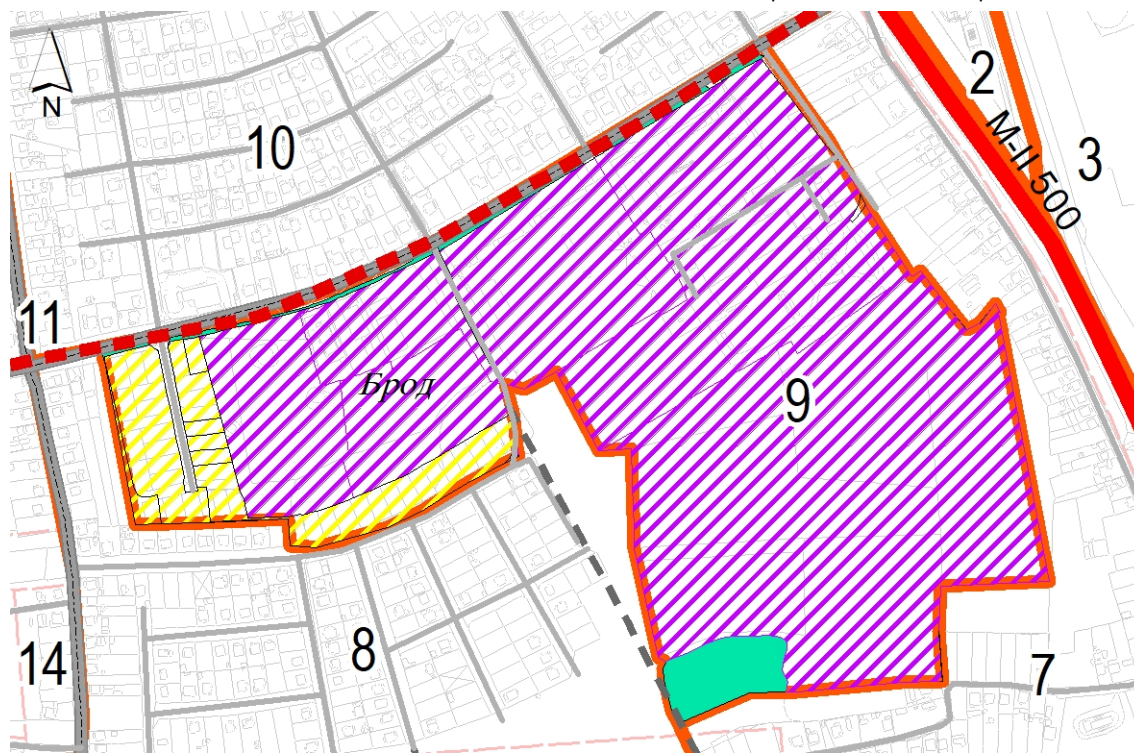
Остала земљишта	3,417	17,226
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	3,417	17,226
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	19,836	99,999

Графикон бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 8

Као и код претходног блока и у блоку 8. доминантно је становање. Дакле, планирана је изградња породичних стамбених објеката (са пословањем). Уз стамбену намјену заступљене су и саобраћајне површине. Планирање нових површина наведене намјене усмјерено је ка попуњавању слободних парцела између објеката породичног становања али и ка ширењу у цијелом блоку. Дио обухвата овог блока, а који се односи на намјену привреде, представља дио пословне зоне, која чини велики дио блока број 9.

- УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
- ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
- ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
- ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН
- МАГИСТРАЛНИ ПУТ
- ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
- ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
- ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
- ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

0 70 140 280 m

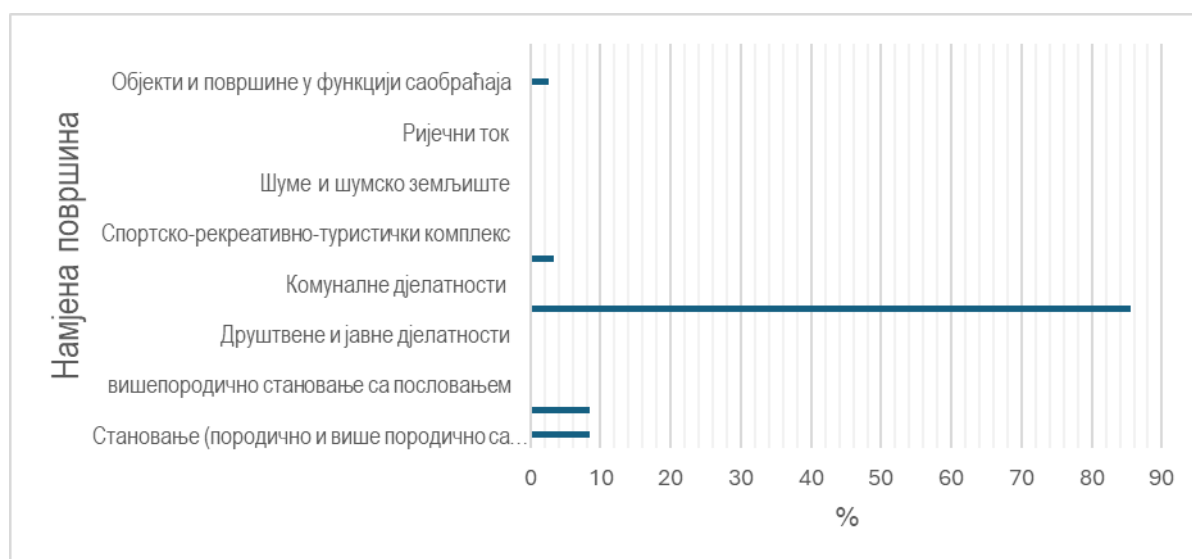
Слика бр. 9.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9

Табела бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	2,463	8,508
породично становање са пословањем	2,463	8,508
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	24,767	85,568
Комуналне дјелатности	0,000	0,000

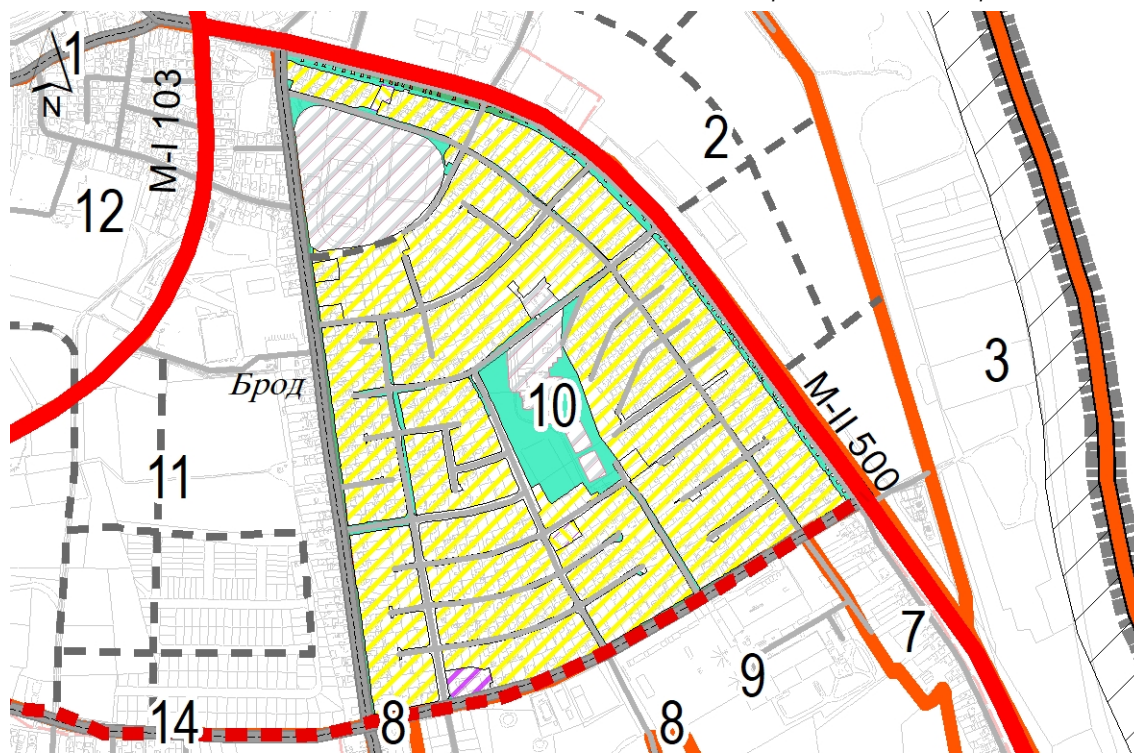

Зелене површине	0,981	3,391
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	0,733	2,534
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	0,733	2,534
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	28,944	100,001

Графикон бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 9

Планирана доминантна намјена блока 9 је привреда. Дакле, плански концепт се базира на повећању површина намјењених за развој привреде-пословна и слободна зона, површине за развој пословања али и пословне зоне, кроз промјену намјене пољопривредних површина.

- УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
 — ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
 — ГРАНИЦА К.О БРОД
 — ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
 — ГРАНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
 — ГРАНИЦА БиХ
 — ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН
 — МАГИСТРАЛНИ ПУТ
 — ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 — СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 — САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
 — ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
 — ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
 — ДРУШТВЕНЕ И ЈАВНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 — ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 — ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

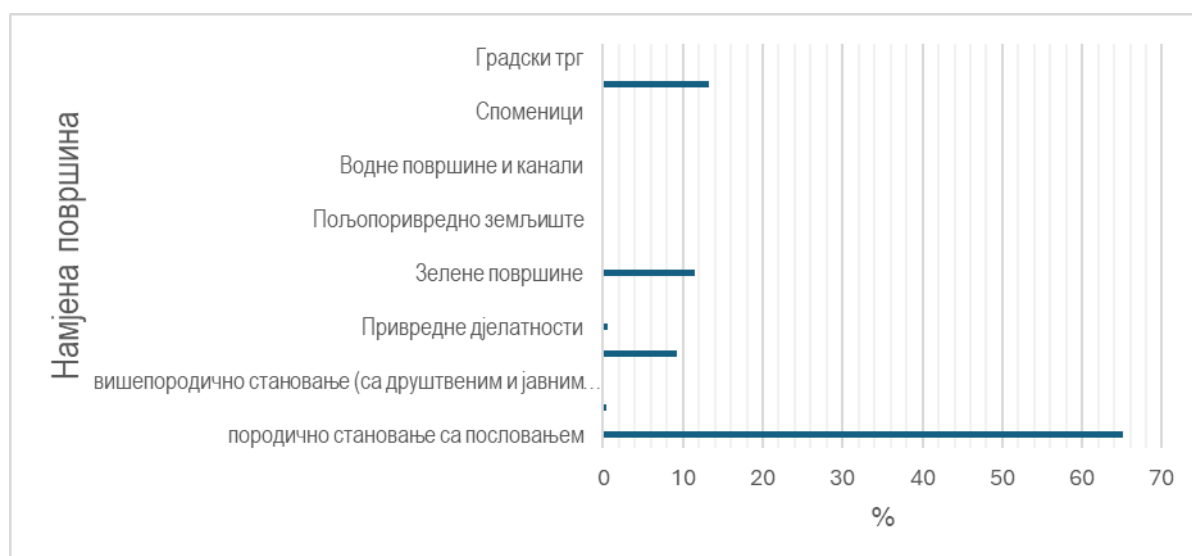
0 120 240 480 m

Слика бр. 10.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10

Табела бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10

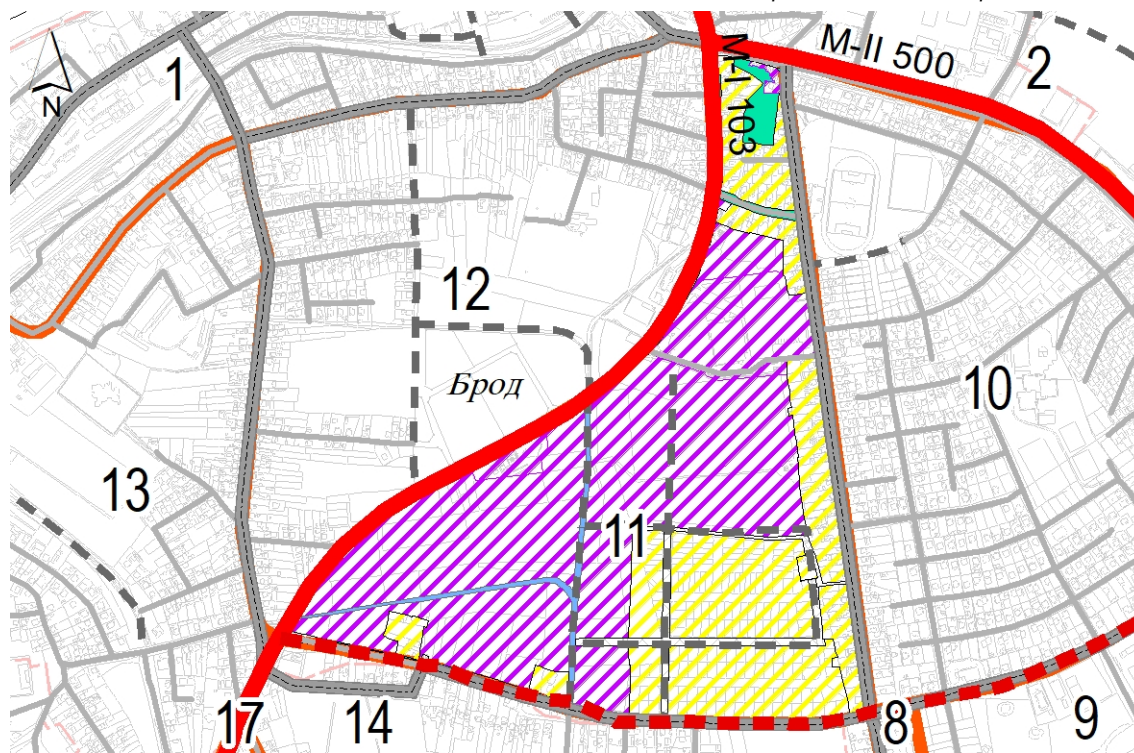
намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	40,669	65,426
породично становање са пословањем	40,443	65,063
вишепородично становање са пословањем	0,226	0,364
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	5,717	9,197
Привредне дјелатности	0,354	0,570
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	7,158	11,516

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	8,261	13,290
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	8,261	13,290
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	62,160	99,999

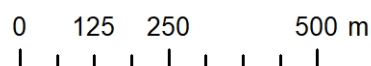

Графикон бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 10

Урбанистички блок 10, према постојећој намјени, карактерише се као блок породичног становања. У обухвату блока егзистира и објект за основно образовање са припадајућим двориштем, тј. зеленом површином и школским игралишима. Осим тога, у обухвату се налази и стадион. Планирана намјена је усмјерена ка „попуњавању“ слободних површина породичним становањем.

- УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
- ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
- ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
- ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН
- МАГИСТРАЛНИ ПУТ
- ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
- ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ
- ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
- ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
- ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ

Слика бр. 11.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11

Табела бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	15,785	30,723
породично становање са пословањем	15,785	30,723
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	29,217	56,868
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	1,883	3,664
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000

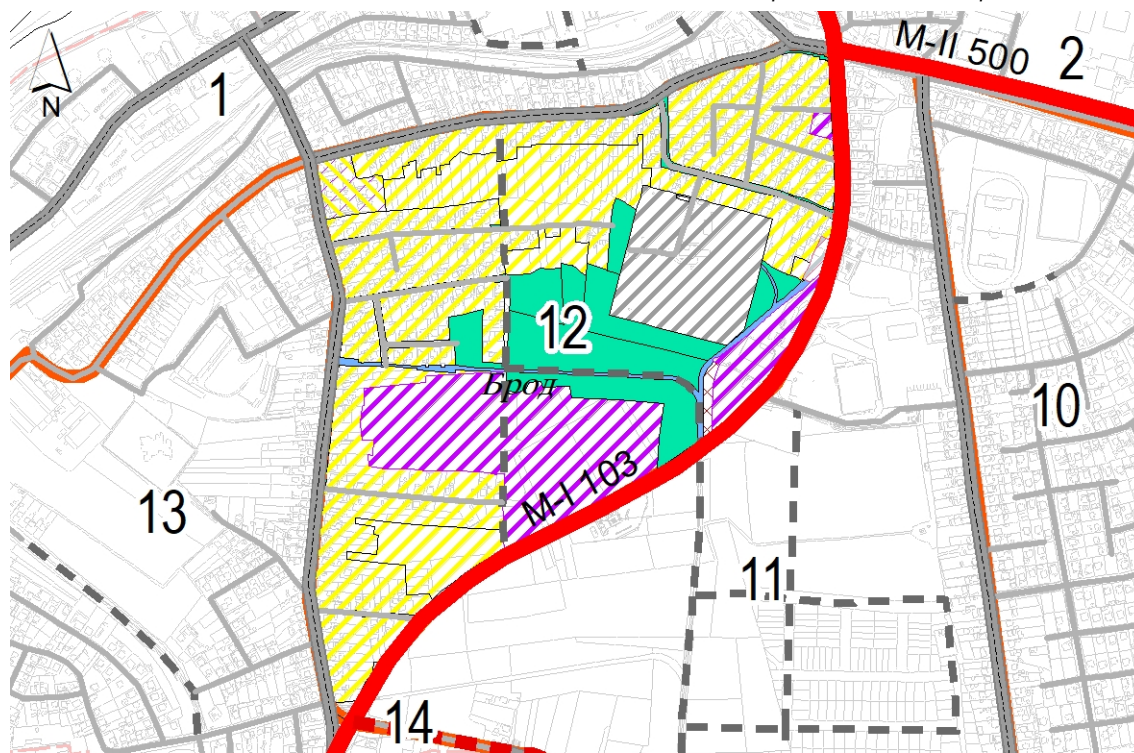
Остала земљишта	4,493	8,745
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,785	1,527
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	3,708	7,218
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	51,377	100,000

Графикон бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 11

Блок 11, за плански период од 20 година, карактерише намјена која је намјењена за развој привреде и породичног становања (са пословањем). Уз постојеће пословне субјекте из терцијарних дјелатности планиране су површине за развој пословне зоне као и површине за даље ширење пословања. У сјеверном дијелу обухвата налази се парк. Са јужне стране планирана је траса обилазнице.

- [жута] УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ
 [наранџасто] ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
 [црна линија] ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
 [црвена линија] ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН
 [црвена линија] МАГИСТРАЛНИ ПУТ
 [сива линија] ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 [сива линија] СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
 [сива линија] САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- [љубичасто] ДРУШТВЕНЕ И ЈАВНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 [сиво] КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 [љубичасто] ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
 [зелено] ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ
 [бело] ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
 [крсташа] ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
 [плаво] ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ
 [жута] ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
 [наранџасто] ВИШЕПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)

0 112,5 225 450 m

Слика бр. 12.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12

Табела бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	25,197	52,745
породично становање са пословањем	24,484	51,253
вишепородично становање са пословањем	0,713	1,492
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,133	0,278
Привредне дјелатности	8,261	17,292
Комуналне дјелатности	3,998	8,370

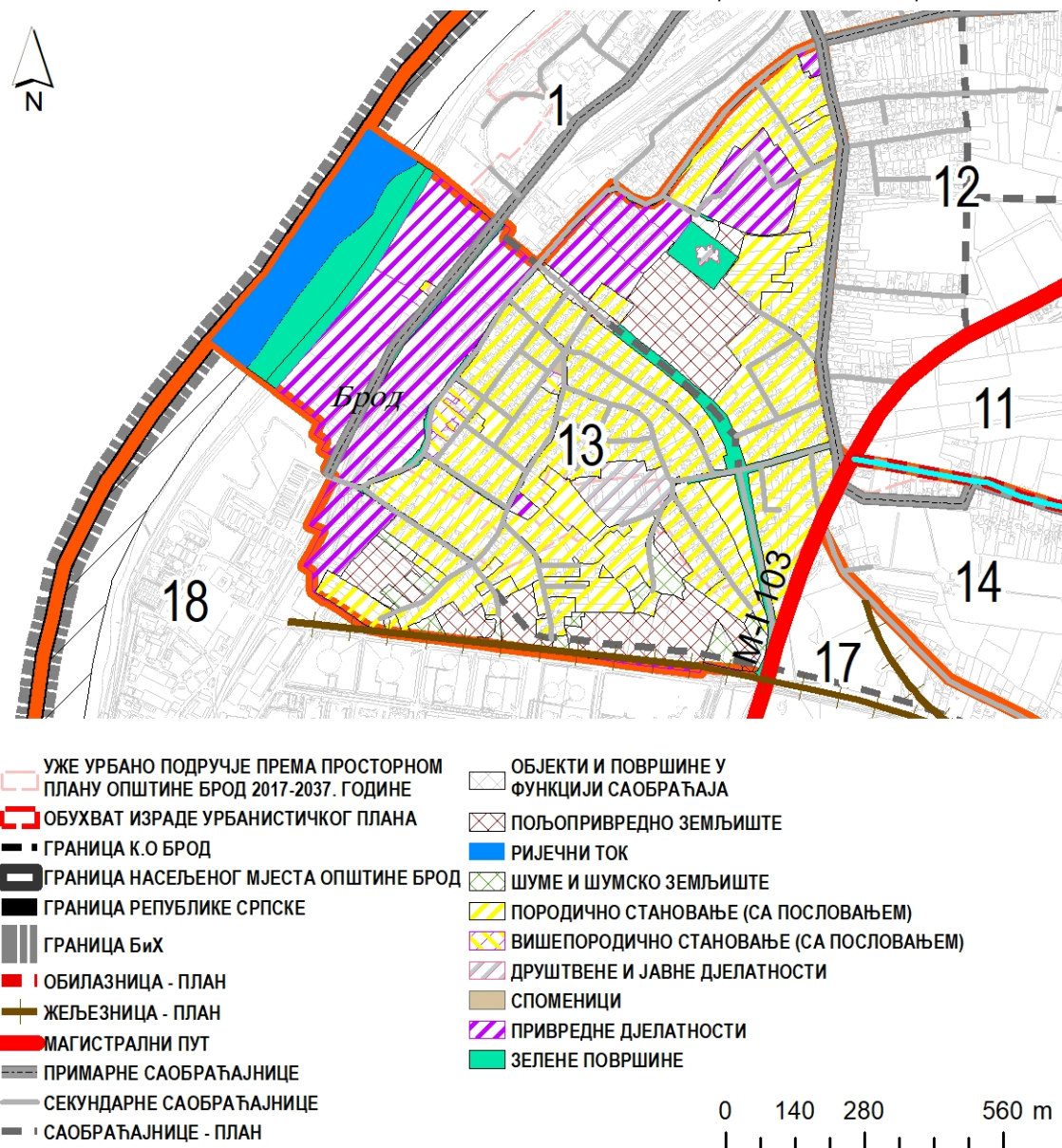

Зелене површине	6,923	14,493
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	3,259	6,822
Пољопривредно земљиште	0,147	0,309
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,583	1,221
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	2,528	5,292
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	47,771	100,000

Графикон бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 12

Блок 12 представља контактну зону „централном“ блоку 1, те је препознат као блок ширења централног дијела и „попуњавања“ парцела објектима породичног становања. Специфичност овог блока је и постојање зона санитарне заштите изворишта градског водовода „Брод“. Сходно наведеном, приликом реализације планских рејшења потребно је водити рачуна о зонама и актима који третирају ову област. Такође, у обухвату овог блока налазе и парцеле које су намјењене ширењу пословне зоне.

Слика бр. 13.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13

Табела бр. 18.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13

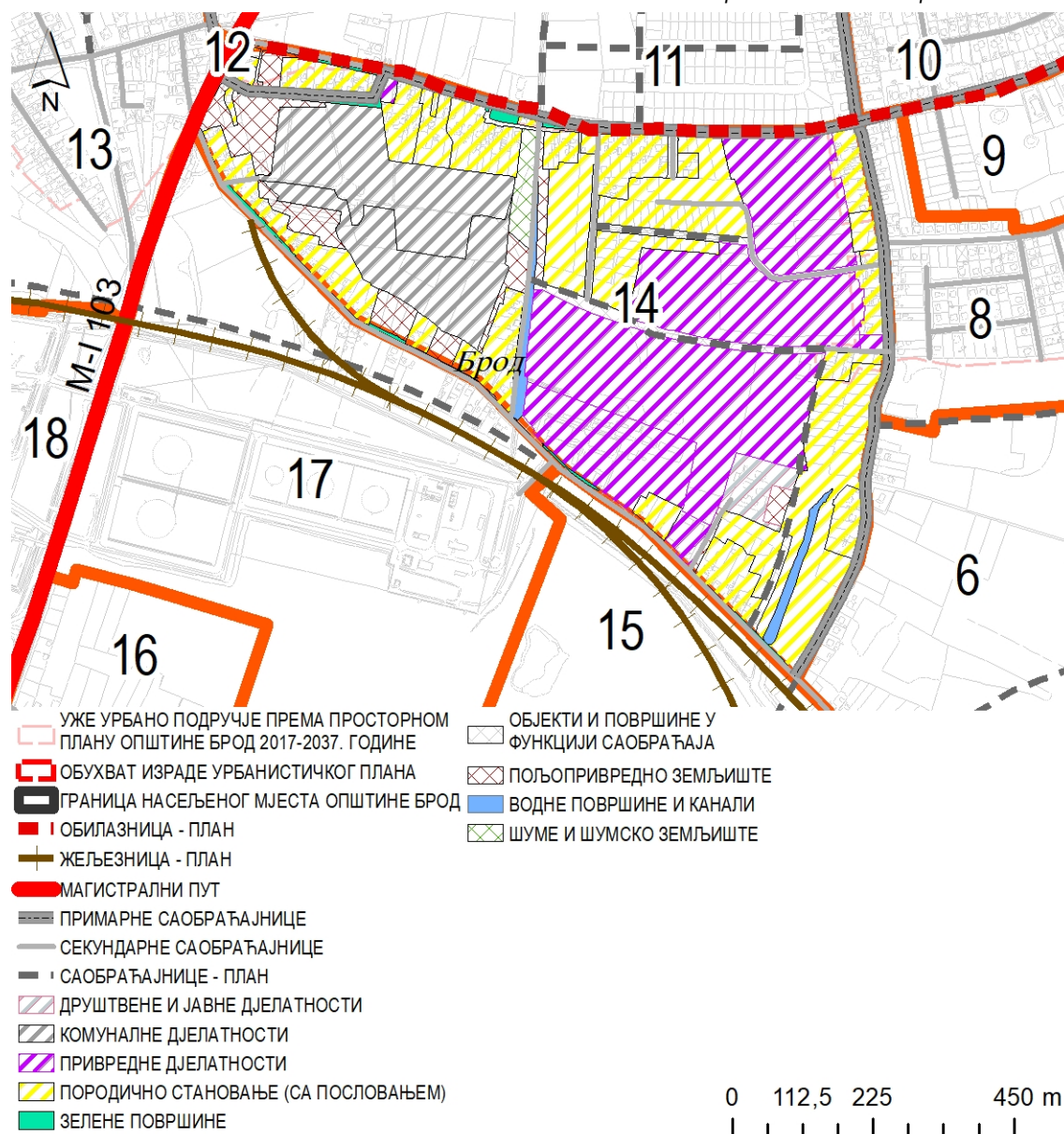
намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	45,978	44,134
породично становање са пословањем	44,878	43,078
вишепородично становање са пословањем	1,100	1,056
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	1,858	1,784
Привредне дјелатности	22,884	21,966
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	8,957	8,598

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	24,500	23,518
Пољопривредно земљиште	12,085	11,600
Шуме и шумско земљиште	2,347	2,252
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	4,816	4,623
Споменици	0,041	0,039
Објекти и површине у функцији саобраћаја	5,212	5,003
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	104,178	100,000

Графикон бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 13

Уз породично становање (са пословањем) у обухвату блока 13, налази се и површине које су намјењене за развој привредних дјелатности (западни, према ријеци Сави)-лука и робно транспортни центар и пословна зона. У наредном периоду, очекује се реализација градње лучке привреде, с обзиром на велики привредни значај не само за општину Брод већ и за шире подручје.

Слика бр. 14.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14

Табела бр. 19.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	20,130	34,551
породично становање са пословањем	20,130	34,551
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,834	1,432
Привредне дјелатности	19,375	33,254

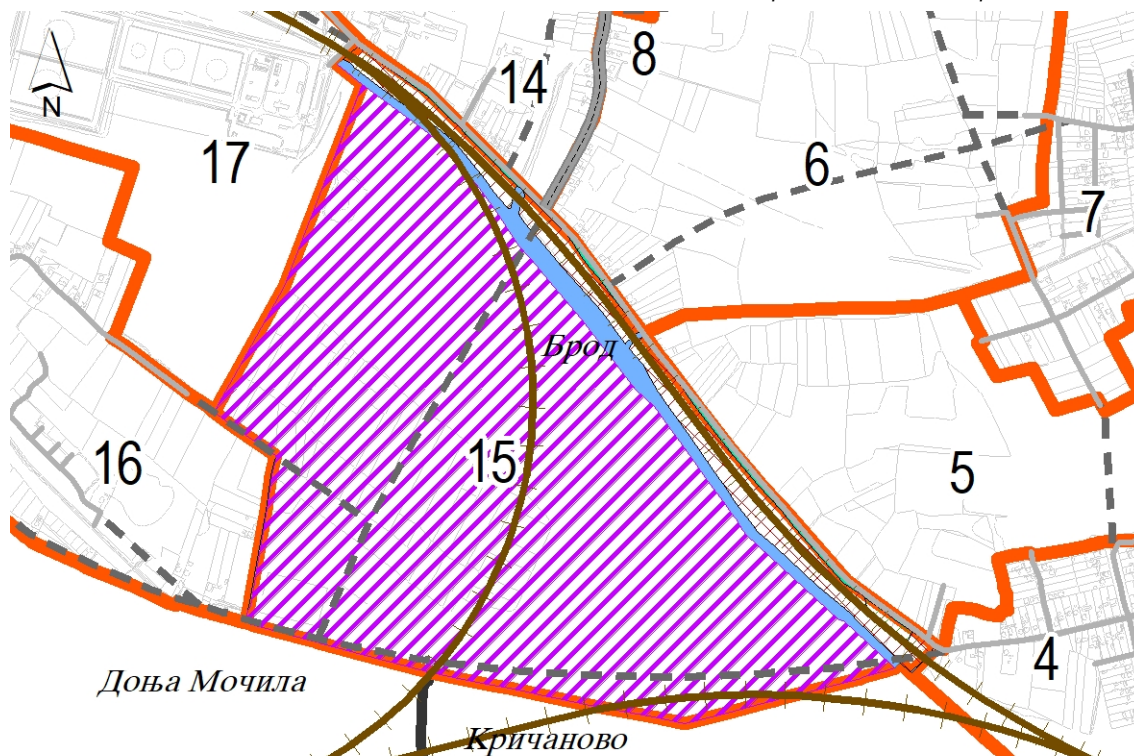
Комуналне дјелатности	8,340	14,314
Зелене површине	0,754	1,295
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	8,829	15,154
Пољопривредно земљиште	3,423	5,876
Шуме и шумско земљиште	0,570	0,978
Водне површине и канали	0,756	1,297
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	4,081	7,004
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	58,263	100,000

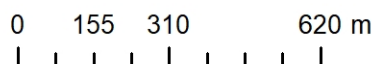
Графикон бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 14

Источни дио обухвата блока 14 резервисан је за ширење привреде, тј. пословне зоне, а западни дио за ширење постојећег гробља.

- ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
- ГРАНИЦА К.О БРОД
- ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
- ЖЕЉЕЗНИЦА - ПЛАН
- ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
- ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
- ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
- ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ
- ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ

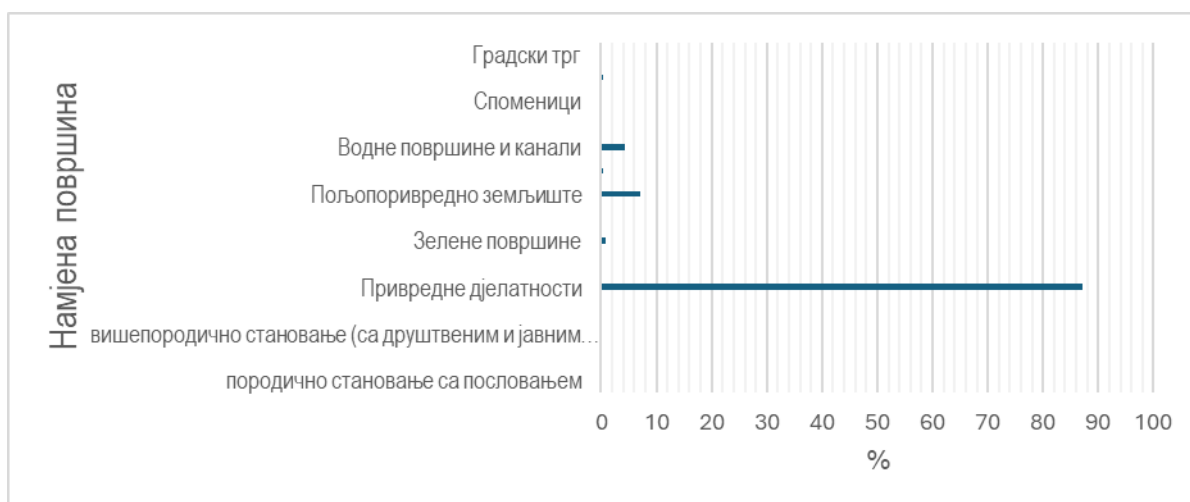

Слика бр. 15.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15

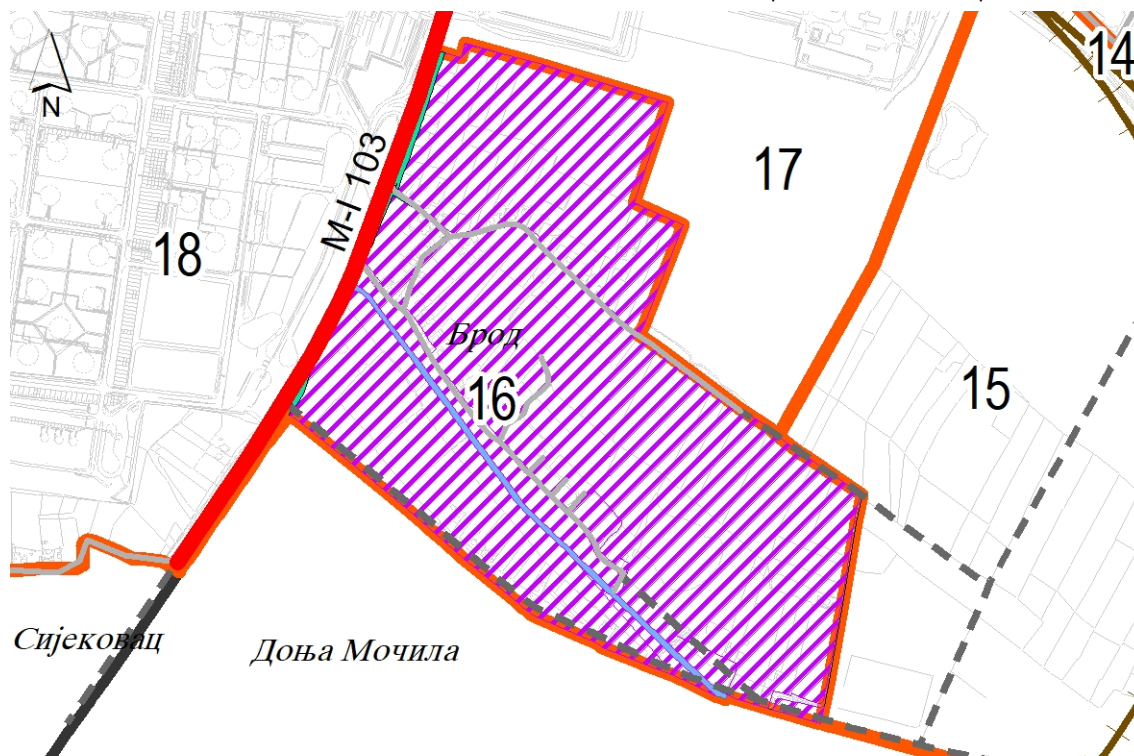
Табела бр. 20.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	0,000	0,000
породично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	89,951	87,136
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	0,786	0,762

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	12,493	12,102
Пољопривредно земљиште	7,329	7,099
Шуме и шумско земљиште	0,274	0,265
Водне површине и канали	4,508	4,366
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	0,383	0,371
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	103,231	100,000

Графикон бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 15

- ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА
- ГРАНИЦА К.О. БРОД
- ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД
- ЖЕЉЕЗНИЦА - ПЛАН
- МАГИСТРАЛНИ ПУТ
- СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ
- САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН
- ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
- ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
- ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ
- ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
- ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ

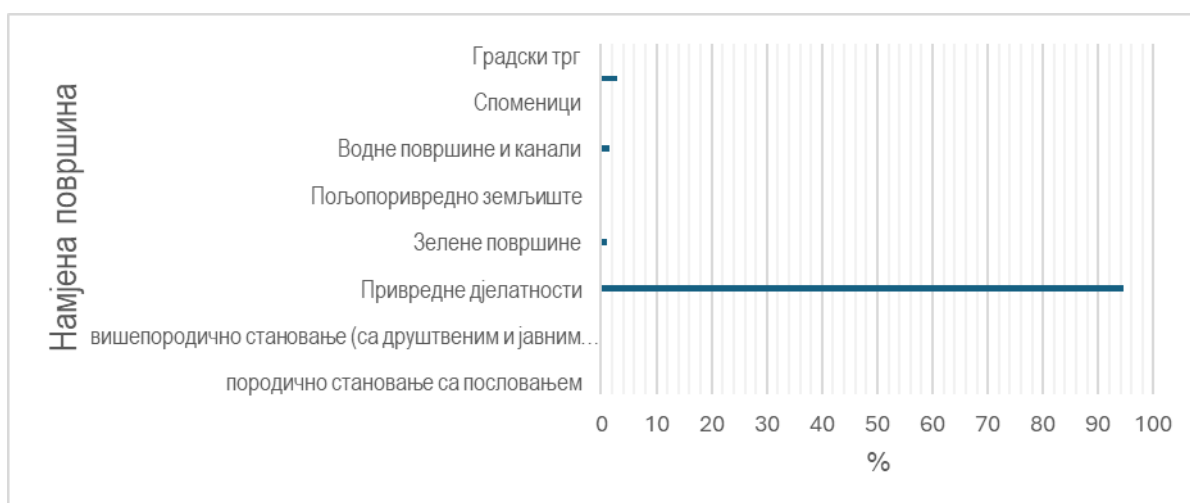
0 112,5 225 450 m

Слика бр. 16.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16

Табела бр. 21.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16

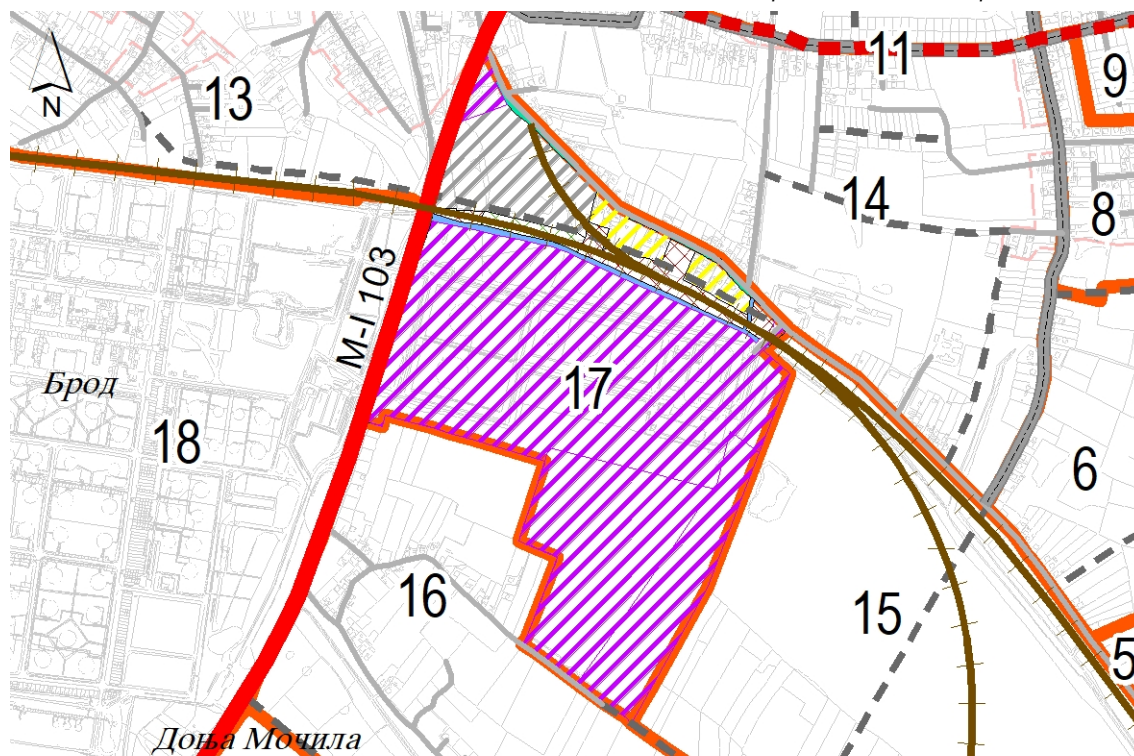
намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	0,000	0,000
породично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	44,360	94,638
Комуналне дјелатности	0,000	0,000
Зелене површине	0,468	0,998

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	2,046	4,365
Пољопривредно земљиште	0,000	0,000
Шуме и шумско земљиште	0,000	0,000
Водне површине и канали	0,696	1,484
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	1,350	2,881
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	46,874	100,001

Графикон бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 16

Блокови 15 и 16. су скоро у потпуности резервисани за привредне дјелатности, као „природни наставак“ намјене блока 17 и 18. Планира се привредна зона. Кроз обухват планирана је и траса жељезничке пруге.

УЖЕ УРБАНО ПОДРУЧЈЕ ПРЕМА ПРОСТОРНОМ ПЛАНУ ОПШТИНЕ БРОД 2017-2037. ГОДИНЕ	КОМУНАЛНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
ОБУХВАТ ИЗРАДЕ УРБАНИСТИЧКОГ ПЛАНА	ПРИВРЕДНЕ ДЈЕЛАТНОСТИ
ГРАНИЦА К.О БРОД	ПОРОДИЧНО СТАНОВАЊЕ (СА ПОСЛОВАЊЕМ)
ГРАНИЦА НАСЕЉЕНОГ МЈЕСТА ОПШТИНЕ БРОД	ЗЕЛЕНЕ ПОВРШИНЕ
ОБИЛАЗНИЦА - ПЛАН	ОБЈЕКТИ И ПОВРШИНЕ У ФУНКЦИЈИ САОБРАЋАЈА
ЖЕЉЕЗНИЦА - ПЛАН	ПОЉОПРИВРЕДНО ЗЕМЉИШТЕ
МАГИСТРАЛНИ ПУТ	ВОДНЕ ПОВРШИНЕ И КАНАЛИ
ПРИМАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	ШУМЕ И ШУМСКО ЗЕМЉИШТЕ
СЕКУНДАРНЕ САОБРАЋАЈНИЦЕ	
САОБРАЋАЈНИЦЕ - ПЛАН	

0 140 280 560 m

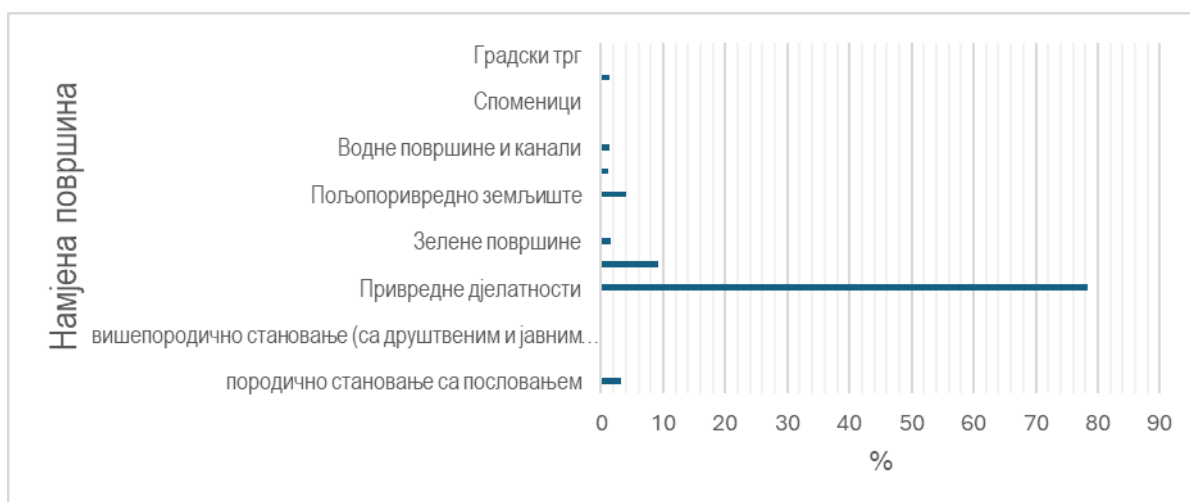
Слика бр. 17.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17

Табела бр. 22.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17

намјена површина	површина	
	ha	%
Становање (породично и више породично са пословањем)	1,615	3,134
породично становање са пословањем	1,615	3,134
вишепородично становање са пословањем	0,000	0,000
вишепородично становање (са друштвеним и јавним дјелатностима)	0,000	0,000
Друштвене и јавне дјелатности	0,000	0,000
Привредне дјелатности	40,367	78,337
Комуналне дјелатности	4,687	9,097
Зелене површине	0,805	1,562

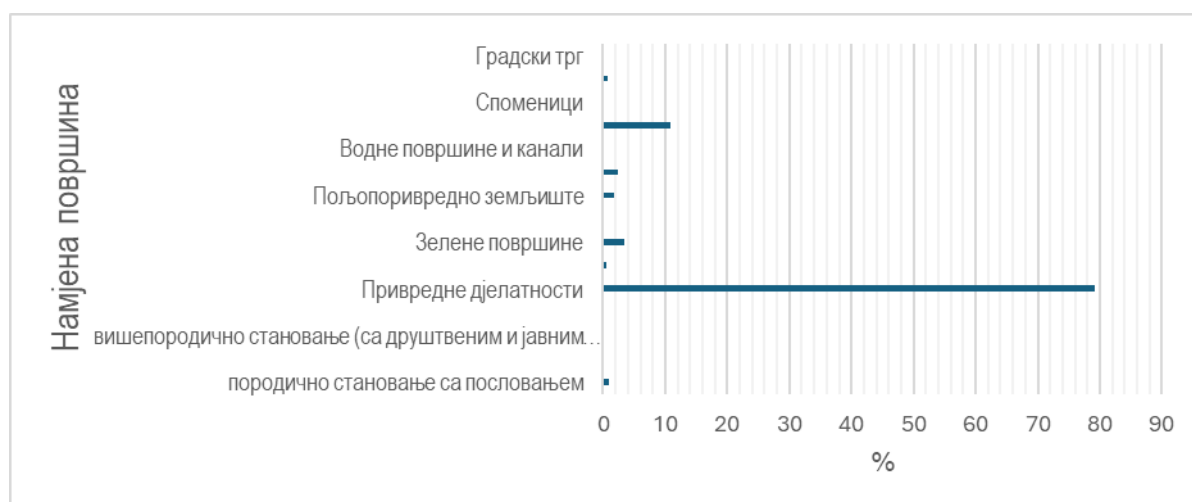
Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	4,055	7,870
Пољопривредно земљиште	2,061	4,000
Шуме и шумско земљиште	0,567	1,101
Водне површине и канали	0,697	1,353
Ријечни ток	0,000	0,000
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	0,729	1,416
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	51,530	100,000

Графикон бр. 18.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 17

Спортско-рекреативно-туристички комплекс	0,000	0,000
Остала земљишта	28,258	15,812
Пољопривредно земљиште	3,210	1,796
Шуме и шумско земљиште	4,149	2,322
Водне површине и канали	0,000	0,000
Ријечни ток	19,432	10,873
Споменици	0,000	0,000
Објекти и површине у функцији саобраћаја	1,467	0,821
Градски трг	0,000	0,000
укупно:	178,712	100,000

Графикон бр. 19.: Структура коришћења земљишта у планском периоду урбанистичког блока 18

Комплекс Рафинерије нафте уз складиште гаса, карактерише намјену блокова 17 и 18. Заједно са блоковима 15 и 16, чини југозападни дио обухвата које је „одређен“ за привредни развој. За разлику од осталих привредних површина у остаку обухвата, овдје је омогућена зона производње, према класификацији која је одређена у дијелу Плана који се односи на концепцију привреде.

Б.V. Урбанистички и други услови за уређење градског грађевинског и других земљишта по цјелинама

Градским грађевинским земљиштем сматра се изграђено и неизграђено земљиште у градовима и насељима градског карактера које је одговарајућим плановима намијењено за изградњу објекта. Остало грађевинско земљиште је изграђено и неизграђено земљиште намијењено за изградњу објекта, а која се налазе изван зоне градског грађевинског земљишта, прецизније изван градова и насеља градског карактера што је дефинисано важећим законима и правилницима из ове области.

Кроз урбанистичке и друге услове за уређење градског грађевинског и других земљишта по цјелинама, кроз опште захтјеве за здрав животни и радни простор и безбједност становништва у животним и радним просторима треба посебно уважити:

- стамбене потребе становништва, избјегавајући једностране структуре, стварајући власништво над мјешовитим групама становништва и подстичући економску изградњу,
- социјалне и културне потребе породица, младих и старих и особа са инвалидитетом, потражња за спортом, образовањем, разонодом и одмором,;
- одржавање, рестаурација и даљи развој постојећих дијелова насеља као и његовање и обликовање слике насеља и пејзажа;
- питање заштите и њега споменика културне баштине као и дијелова насеља, улица и тргова од историјског, умјетничког и урбаног значаја;
- потребе за богослужењем и духовном његом које утврђује призната вјерска заједница, односно, црква, џамија;
- питање заштите животне средине, заштите природе и њега пејзажа, посебно природних ресурса, воде, ваздуха и тла, укључујући локацију сировина;
- усаглашавање природних вриједности са људским дјеловањем: употребом обновљивих извора енергије, пројектовањем и грађењем енергетских ефикасних објекта, правилним избором локације и укључивањем биоклиматских фактора, уважавањем климатских промјена, заштитом од земљотреса и других природних катастрофа и друго;
- питање економије, снабдијевања становништва, пољопривреде, шумарства, транспорта, укључујући јавни градски превоз, поштански и телекомуникациони систем, снабдијевање енергијом и водом.

Уз поштовање општих захтијева за здрав животни и радни простор становништва урбанистички услови за уређење градског грађевинског и другог земљишта прецизираће:

- минималне услове за уређење градског грађевинског земљишта, за централну зону насеља, за периферне зоне и за локације у насељима руралног типа, које представљају пољопривредна домаћинства;
- заштита квалитетног пољопривредног земљишта;
- услове за обезбјеђење инфраструктурне опремљености;
- услове под којим се објекти могу градити;
- подстицање урбане обнове и погушћавање насеља уз рационално кориштење грађевинског земљишта, односно, обнова девастираних подручја путем урбане реконструкције;

- минималну и максималну величину парцеле за објекте индивидуалног становања, а у зависности од локације у обухвату Урбанистичког плана, као и од планиране густине становања;
- минималну и максималну величину парцеле за објекте вишепородичног становања, а у складу са важећем правном регулативом из ове области;
- услове за уређење грађевинског земљишта у ванредним околностима;
- услове за уређење земљишта у зонама заштите по свим сегментима;
- услове за заштиту животне средине као и енергетску ефикасност објеката, правилно позиционирање објекта на локацији уз примјену принципа биоклиматског пројектовања и грађења као и кориштење обновљивих извора енергије.

Б. VI. Природни услови са мјерама за заштиту, очување и активирање природних ресурса

Значај пољопривредног земљишта је велики јер представља основу пољопривредне производње. На подручју обухвата Плана површине под пољопривредним земљиштем се углавном користе као оранице, воћњаци, окућнице (баште, вртови) и ливаде.

Пољопривредно земљиште је потребно сачивати у складу са важећим Законом о пољопривредном земљишту.

Да би се пољопривредно земљиште заштитило, унаприједило и користило у сврху развоја и унапређења пољопривредне производње неопходно је:

- обезбјеђење адекватног надзора и контроле хемијских средстава, која се користе у заштити пољопривредних производа, те њихову примјену према упуштима стручних лица;
- обезбјеђење мониторинга квалитета земљишта, кроз редовну контролу параметара који су индикатори загађења земљишта;
- обезбјеђење рационалног кориштења расположивог земљишта и очување пољопривредног земљишта, само за пољопривредне сврхе, тј. за производњу хране;
- донијети нормативне и програмске документе ради сузбијања амброзије – коровске биљке која је узрочник емисије алергена који значајно угрожава здравље становништва;
- изградњом недостајуће канализације на предметном простору смањити се опасност од потенцијалног загађивања тла и подземних вода;
- забрана одлагања грађевинског и осталог чврстог отпада на за то непредвиђеним површинама и локацијама;
- субвенционисање за развој пољопривредне производње;
- развој органске пољопривредне производње.

Према допису достављеном од стране Одјељења за привреду и друштвене дјелатности Општине Брод³, сљедеће парцеле су предмет закупа:

---

³ Општинска управа, Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, бр: 02.4/363-2/25, од 15.01.2026.

- 3416/1 њива 3. класе, површина 217629 m²;
- 3416/7 њива 3. класе, површине 16652 m²;
- 3238/131 њива 3. класе 125972 m²;
- 2207/3 њива 4. класе, површине 8404 m²;
- 4115 ливада 3. класе, површине 665562 m².

Утврђена планска ријешења по преднацрту Плана за наведне парцеле су задржане и у нацрту, уз претходну сагласност Одјељења за просторно уређење и имовинско-правне послове Општине Брод⁴.

Такође, од стране Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде⁵, достављене су парцеле које су предмет закупа, и то како слиједи:

- КО Брод, кч 4521/2, њива 3. класе, површине 1871 m², од чега је додјељено 1871 m²;
- КО Брод кч 4521/1, , њива 3. класе, површине 139196 m², од чега је додјељено 66131 m²;
- КО Брод кч 4233, , њива 3. класе, површине 203320 m², од чега је додјељено 39556 m²;
- КО Брод кч 4233, , њива 3. класе, површине 203320 m², од чега је додјељено 13887 m²;

Сходно наведеном, извршена је измјена намјене површина, тако да су мањи дијелови (предметних парцеле) који су у Преднацрту плана били означени као грађевинско земљиште, у Нацрту плана пренамјењени у пољопривредно земљиште. Парцела 4512/2 је у цјелости претворена у пољопривредно земљиште.

Иако на подручју обухвата Плана шуме заузимају мале површине, дефинишу се слједећа концепција развоја:

- примјењивати технике гајења које одговарају конкретним састојинама и стаништима;
- у сарадњи са сектором пољопривреде потребно је усагласити заједничку земљишну политику;
- пошумљавање голети;

Б.VII. Земљишна политика

Земљишна политика је значајан елемент укупне државне, републичке и локалне политике и саставни дио друштвено-економског развоја. Основни циљ земљишне политике је постизање оптималних ефеката у друштвеном и економском развоју кориштењем земљишта у оквирима политике одрживог развоја. Ефикасна земљишна политика је и предуслов друштвено-економског развоја.

Политика уређења простора и изградње објеката регулисана је основним Законом и другом регулативом од значаја за уређење простора и изградњу објеката, која се односи на питање катастра, експропријације земљишта, шума, вода, комасације пољопривредног земљишта, природних и културних добара, концесија, и питања животне средине, као и на питање својине, јавног и приватног интереса.

Пожељна је политика одрживог развоја и којој земљишна политика, на основу планске документације, обезбјеђује задовољење потреба у смислу рада, становања и рекреације, тако

⁴ Општина Брод, Одјељење за просторно уређење и имовинско-правне послове, број 02.5/63-2/25, 03.02.2026. и email-а од 04.02.2026. представника предметног Одјељења

⁵ Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде, број 12,03,5-330-3978/25, од 20.01.2026. године

да се у свим областима искључи бесправна градња, самим тим стихија у простору, а посредно да се омогући здрава животна средина.

Планирана земљишна политика мора да обезбједи:

- Оптимално искоришћавање свих доступних ресурса у складу са принципима одрживог развоја, са циљем подстицања развојних процеса који не угрожавају природне и просторне ресурсе;
- Осигурање хармонизације различитих урбаних функција и минимизирање конфликта;
- Подстицање урбане обнове и погушћавања насеља;
- Обезбјеђивање погодних просторних услова за повећање запослености у свим секторима, уз подстицање предузетничког духа.
- Унапређење квалитета живота и рада у урбаним и руралним срединама остваривањем могућности избора и задовољавања потреба на свим нивоима;
- Очување и унапријеђење идентитета простора-очување и одрживо кориштење културно историјског наслеђа, препознавање елемената и вриједности пејзажа, одрживо кориштење заштићених подручја природе;

Б.VIII.   Распоред и концепција општинских центара и распоред јавних функција, радних зона и објеката непривреде, као и центара рекреације

На територији општине Брод као градско насеље издваја се само Брод, полифункционални центар (производне, резиденцијалне, административне, управне, културне, образовне, здравствене функције). Брод као општински центар директно и индиректно врши демографски, социо-економски, функционални и физиономски преображај насеља Општине.

У њему је сједиште општинске администрације и јавних служби које задовољавају потребе не само насеља Брод већ и цијеле општине.

У оквиру урбаног подручја је јасно дефинисан центар урбаног подручја и он се односи на урбанистички блокове број 1. Заједно са блоковима 2., 12., 11., и 10.. представљају функционално развојну површину централног дијела урбаног подручја.

Планским рјешењима овај простор доживљава реорганизацију, адаптацију, изградњу, попуњавање, урбану санацију и реконструкцију, погушћавање постојеће урбане матрице са интерполацијом зелене матрице, у циљу оплемењивања.

Мада у складу са новим тенденцијама у планирању градова, треба тежити моделу испреплетених функција у простору, без стриктног зонирања и раздвајања функција становања и рада, оптимални просторни модел треба да омогући добру повезаност између зона становања, рада и рекреације, како би се функције максимално надопуњавале, уз смањење свих потенцијалних конфликта у простору, а правилном просторном и функционалном дистрибуцијом ових садржаја.

Потребно је нагласити да центар града треба да постане значајна зона рада, у сектору терцијарних дјелатности, блиско испреплетена са функцијом становања.

У оквиру планских рјешења, обезбјеђени су адекватни просторни предуслови за остваривање нових капацитета у свим потенцијалним видовима рада и становања.

Такође, привредне површине као привредне зоне, тј, пословне и пословно-слободне у већој или мањој мјери требају бити компатибилни са функцијом становања, од чега ће зависити њихова просторна дистрибуција, те планирање одређених заштитних зелених зона.

Кључну улогу у правилном функционисању стамбених и радних зона има адекватна саобраћајна повезаност, која ће повезати планиране садржаје у простору, са акцентом на везу зона становања, рада и рекреације, као примарних функција у простору.

Насељено мјесто Брод и даље ће бити највише насељен и изграђен простор— становање, друштвене дјелатности, привредне дјелатности-простор сјеверно од Рафинерије нафте, ка ријеци Сави.

Стратегијом развоја Општине Брод 2022-2028., дефинисана је сљедећа визија развоја општине: *„Општина развијена у свим сегментима људског друштва, препознатљива, мјесто пожељног инвестирања, развијена и инфраструктурно изграђена заједница, развијене пољопривреде, са јединственом туристичком понудом, модерним образовним системом, заједница посвећена заштити животне средине, угодна за живот и рад“.*

Распоред јавних функција

Јавне функције већ су сконцентрисане у централну градску зону и у Плану се као такве задржавају уз претпоставку осавремењавања и дизања на већи ниво услуга.

У осталим планираним зонама планиране су испоставе јавних функција у складу са величином гравитирајућег становништва.

Конкретно, за подручје обухвата, планира се:

- проширење постојећих објеката/доградња или адаптација матичне предшколске установе/;
- изградња игралишта са справама и риквизитима у Организационој јединици предшколске установе;
- унапређење енергетске ефикасности објеката образовања;
- поштујући нормативе, обезбиједити услове оптималне за одвијање наставе за рад само у једној смјени;
- поштујући нормативе извршити адаптацију, реконструкцију, доградњу или изградњу објеката, по потреби у планском периоду;
- ЈУ средњошколски центар „Никола Тесла“ Брод: санација комплетног унутрашњег простора, реконструкција фасаде и вањске столарије на фискултурној дворани;
- ограђивање предњег дворишта ОШ „Свети сава“;
- унапређење енергетске ефикасности објеката образовања;
- санација Културног центра (дома) на локацији некадашњег Радничког дома, преко пута хотела (оставља се могућност и друге локације);
- унапређење енергетске ефикасности објеката културе;
- изградња објеката за потребе музеја и галерије;
- изградња културно-пословне зоне;
- изградња и опремање зграде за ЈУ Центар за социјални рад;
- унапређење енергетске ефикасности објеката здравства, социјалне и дјечије заштите;
- адаптацију, реконструкцију, грађење, доградњу, надоградњу или санацију вршити према законским и подзаконским актима који тертирају одређену област;

- изградња гаража за Општину;
- унапређење енергетске ефикасности (јавних) објеката;
- планирање зоне администрације (зона граничног прелаза);
- обезбјеђење примјене прописа заштите од пожара у погледу обезбјеђења потребних количина воде за гашење пожара, несметаног прилаза ватрогасних возила свим објектима у циљу гашења пожара, спашавања лица и имовине угрожених пожаром и досљедну примјену важеће законе и подзаконске акте који се односе на предметну проблематику;
- обезбједити сигурност, безбједност и квалитетне услове за бављење спортом;
- израда подлоге на игралишту у насељу Скеле (пored СШЦ Никола Тесла);
- завршетак објекта кајак клуба;
- санација тениских терена и уређење свлачионица;
- постављање подлоге за игралиште, умјетне траве;
- реновирање градске куглане;
- изградња игралишта у МЗ Карађорђево;
- изградња теретана на отвореном у парку код старе економске школе;
- изградња спортско-рекреативно-туристичког комплекса у блоку 3, на обали Саве;
- унапређење енергетске ефикасности објеката спорта;
- изградња трга;
- завршетак бициклистичких стаза.
- одржавање вјерских објеката;
- по потреби, изградња нових са пратећим садржајима и паркинг просторима, што тренутно није случај;
- проширење Градског гробља;
- заштита, обезбјеђење средстава за редовно одржавање, проширивање Градског гробља;
- изградња нове аутобуске станице;
- уређење, опрема и одржавање Градске пијаце.

Привредни развој

Површине намјењене за развој привреде су:

- луку и робно транспортни центар;
- површине за пословне субјекте из подручја терцијарних дјелатности (пословање)
- пословне зоне;
- производне зоне;
- складиште гаса;
- пословно-слободне зоне.

Спортско-рекреативно-туристички комплекс у блоку 3, на обали Саве^{6 7}

---

⁶ Сагласност на уврштавање приједлога за изградњу спортског, рекреативног и туристичког комплекса са пратећим садржајима уз планирање путничког пристаништа на земљишту означном к.ч. 4366 и 4365 у КО Брод добијена је од стране „Вода Српске“, број 01/5-1-9442-1/25 од 21.01.2026. године уз услов да се испоштује члан 105. Закона о водама („Службени гласник“ РС, број 50/06, 92/09, 121/12, 74/17) и да се линија допирања стогодишњих вода пренесе из пројекта „Израда мапа опасности од поплава на подручју општине Брод“.

Анализом и оцјеном постојећег стања, уз сагледавања свих потенцијала локације- доступност (магистрални пут М-II 500, ријека Сава, државна граница), природне вриједности, као и условних ограничења-водно добро, линија плављења (детаљнија анализа дата у дијелу плана *Б.XII Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу свих врста планираних објеката и зона, односно намјена*) дефинисан је развој спортско-рекреативно-туристичког комплекса на обали Саве, са планираним намјенама:

- спортско-рекреативне;
- зеленило специјалне намјене и јавно зеленило;
- туристичко-пословне (угоститељске);
- инфраструктурно опремање и
- путничко пристаниште, а све уз сагласност надлежних институција.

Детаљнија намјена дефинисаће се кроз даљу разраду плана, тј. кроз спроведбену планску документацију, уз претходне сагласности надлежних институција.

Препорука је да се детаљнија намјена, садржаји и позиције ускладе са конфигурацијом терена и пејсажно-амбијенталним карактеристикама подручја.

Б.IX. Мјере заштите културно-историјског наслеђа, природног наслеђа и заштите животне средине

Културно-историјско и природно наслеђе

За очување и спровођење мјера и метода заштите културно-историјских објеката и природног наслеђа, надлежни су Комисија за очување националних споменика и Републички завод за заштиту културно-историјско и природног наслеђа Републике Српске; те се њихово стручно мишљење, оцјене и смјернице у циљу заштите наведених објеката, морају узети у обзир, приликом даљег развоја, првенствено у току израде спроведбених докумената просторног уређења.

Планске мјере у заштити природног наслеђа

Концепт очувања и унапређења природног наслеђа подразумјева:

- очување постојећих природних вриједности и њихово превођење у виши степен уређености;
- ревитализацију постојећих зелених површина које припадају јавним, образовним установама и туристичко угоститељским објектима, као и стварање нових репрезентативних површина, у те сврхе;

---

⁷Министарство саобраћаја и веза-Капетанија пристаништа Брчко је дана 09.04.2023. (број 13.04./341-34-КП/26) путем дописа обавестило Носиоца припреме да је службено лице Капетаније извршило увид у наведену локацију, те су утврдили да са становништа безбједности пловидбе приједлог изградње спортског, рекреативно, туристичког комплекса може уврстити у Нацрт Урбанистичког плана. Такође, по истом допису контатовано је да по увиду у пројектну документацију за изградњу спортског, рекреативног и туристичког комплекса пратећим садржајима и путничког пристаништа, а у складу са Законом о унутрашњој пловидби Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“, број 54/19) и подзаконским актима донесеним на основу овог закона, Капетанија ће издати Мишљење и прописати услове за наведену локацију.

- природне вриједности, као и важне биоценозе од посебног значаја, ставити под одређен степен заштите (флора и фауна);
- уређење и коришћење подручја која су препозната и описана као природне вриједности, осим у зонама тоталне заштите;
- укључивање природних добара у планове развоја градског насеља и општине Брод (прије свега туризам – еко туризам, излетнички, екскурзиони, дјечији и омладински, културно-манифестациони и транзитни).

У циљу идентификације нерегистрованих постојећих и нових природних вриједности, неопходно је урадити валоризациону основу природних вриједности Брода у оквиру које ће бити извршена ботаничка, фитоценолошка, дендрометријска, хидрогеолошка, спелеолошка и друга истраживања.

Као приоритет из ове области, издваја се формирање званичне листе заштићених природних вриједности од стране надлежне институције.

Овим Планом, а ослањајући се на „Измјене и опуне Просторног плана Републике Српске до 2025. године“, планира се стављање под заштиту:

- подручје Лијешће у категорији Подручје управљања стаништем и
- подручје Зборишта у категорији Парк шуме.

Евидентирано је Натура 2000 станиште под називом „Ријека Сава“ које обухвата приобаље ријеке Саве и које је потенцијално подручје Еколошке мреже Републике Српске

Уколико се у току извођења радова на територији Урбанистичког плана наиђе на природно добро које је геолошко-палеонтолошког или минерално-петрографског поријекла, а за које се претпоставља да има својство споменика природе, обавезно је обавјештавање Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа и предузимање мјера како би се природно добро заштитило до доласка овлашћеног лица.

Планске мјере у заштити археолошких налазишта

Културно-историјско наслеђе представља један од најважнијих сегмената културног идентитета одређене заједнице и посебно доприноси квалитету простора у којем егзистира, о старосној доби појединих насеља и временским периодима у којима је то насеље имало најбурнији развој. Концепција развоја, када је у питању културно – историјска баштина подразумева:

- интегрисање умјетничког, историјског и културног наслеђа у друштвени и економски контекст подручја, додјељујућу му активну и компатибилну улогу;
- постојећи споменички фонд посматрати у контексту споменичког фонда региона и у контексту споменичког фонда епохе у којој су настала;
- очување непокретних културних добара неодвојиво је од очувања биолошке, геолошке и предивне разноврсности и та је интегративност основ заштите која се заокружује процесом планирања;
- околни природни и градитељски ресурси заједно са амбијентом подручја (културно – историјско наслеђе, крајолик овог краја) Плана указују на могућност развоја туризма

(компатибилан са околним природним и антропогеним ресурсима), а све у складу са заштитом и поштовањем вриједности;

- сва добра обиљежити и нагласити информационим таблама, информишићу и оријентишићу посјетиоца;
- очување нематеријалне културне баштине (рукотворине, обичаји, обреди, дијалект, топонимика, зајеница, фолклор...), те потврђивање њеног значаја за идентитет популације и подручја;
- укључивање нематеријалне културне баштине у туристички развој овог подручја;
- ако се на простору објеката културно-историјског наслеђа или у њиховој тангентној зони, планира изградња нових објеката или друге интервенције, потребно је Заводу за заштиту културно-историјског и природног наслеђа доставити приједлог плана просторне организације како би се могле анализирати визуре, хоризонтални и вертикални габарити који могу значајно утицати на наведене објекте и умањити њихову вриједност, а у складу са вежећим Законом о културним добрима;
- уколико се предвиђају интервенције на културним добрима или у њиховој тангентној зони, које могу имати утицај на изглед и својства добра, прије предузимања радова потребно је, у складу са одредбама Закона о културним добрима, обратити се Заводу за заштиту културно – историјског и природног наслеђа посебним захтјевима ради прописивања детаљних мјера заштите, издавања сагласности на пројектну документацију и увида у изведене радове (члан 29., 30., 45.. Закон о културним добрима, Службени гласник Републике Српске 11/95); обавеза је извођача радова, у складу са чланом 82. Закона о културним добрима, да уколико у току извођења грађевинских и других радова наиђе на археолошка налазишта или археолошке предмете, одмах без одлагања прекине радове и обавјести завод и да предузме мјере да се налаз не уништи и не оштети и да се сачува на мјесту и у положају у коме је откривен;
- стварање одговарајућег информационог система о споменицима као непосредном предмету заштите и обезбјеђење система сталног праћења свих категорија непокретног наслеђа;
- уређење природних вриједности и њихово превођење у виши степен уређености;
- ревитализација постојећих зелених површина које припадају јавним, образовним установама и туристичко – угоститељским објектима, као и стварање нових репрезентативних површина, у те сврхе;
- реновирање старе зграде суда;

Мјере заштите за поједине локалитете и зоне заштите ће бити прецизно дефинисане у документу „Валоризација културно-историјског и природног наслеђа“. Елаборатом „Валоризација културно-историјског и природног наслеђа“ потребно је егзактно дефинисати границе обухвата културно-историјских градитељских зона, извршити детаљно рекогносцирање и одредити посебне мјере и активности у изградњи непосредне и шире околине културних добара, које би могле да угрозе естетске вриједности културних добара, али и њихов физички интегритет.

Урбанистичким планом дат је преглед објеката евидентираних од стране Републичког завода за заштиту културно-историјског и природног наслеђа, а наведени су у поглављу Б.4.1. Културно-историјско наслеђе.

Заштита животне средине

Концепт заштите животне средине базира се на политици и начелима одрживог развоја те на принципима интегралног приступа управљања околином. Да би се обезбиједио адекватан квалитет животне средине у једној урбаној цјелини неопходно је спровести низ конкретних мјера заштите како би се већ постојећи квалитет одржао и у будућности унаприједио или да би се будућа деградација животне средине довела на ниво одрживог развоја.

Правно-нормативне мјере

- имплементирати законе за заштиту животне средине који су донешени на нивоу ентитета;
- ојачати, увезивати и изградити капацитете институција надлежних за управљање животном средином на овом подручју;
- побољшати информисаност и едукацију становништва о свим питањима значајним за област заштите животне средине;
- обезбједити учешће јавности у доношењу одлука које могу имати утицаја на квалитет животне средине;
- побољшати спровођење прописа о животној средини у индустрији, увођењем ефективних регулаторних мјера и економских подстицај;
- вршити утврђивање утицаја изградње и рада планираних инфраструктурних, привредних и других објеката на животну средину, те дефинисати мјере за спречавање, смањење или ублажавање утицаја кроз израду процјене утицаја на животну средину.

Техничко-технолошке мјере

- успоставити мониторинг педозагађења, биљног покривача, фауне, хигијенског стања средине, здравственог стања људи, вибрације, електромагнетних зрачења;
- на основу мониторинга који се спроводи извршити избор и увођење индикатора одрживог развоја који су у корелацији са мониторингом. Улога индикатора јесте да покажу функционалност мјера које се спроводе у циљу заштите животне средине;
- начинити катастар загађивача на подручју Брода, гдје ће се објединити подаци о изворима, врсти и количини загађења у све сегменте животне средине.

Мјере за заштиту квалитета површинских и подземних вода

- заштиту вода треба третирати као континуирану активност/успоставити систем мониторинга квалитета површинских и подземних вода ради потпунијег увида у квалитет вода и утврђивања потреба за предузимање мјера у зависности од степена угрожености и врсте загађења/;
- одржавати пијезометарску мрежу и створити услове за мониторинг подземних вода;
- све активности у простору које утичу на промјену квалитета воде у водоносним слојевима или површинским токовима, морају бити усмјерене на спречавање штетног утицаја и обезбјеђивање захтијеваног квалитета воде.;
- реализација постројења за пречишћавање отпадних вода;

- сва предузећа морају да изграде системе за пречишћавање отпадних технолошких и санитарних вода, јер ће у противном врло брзо доћи до загађења и подземних вода.
- реализација и ширење обухвата канализационих система канализације;
- прописати и контролисати примјену ђубрива и пестицида.

Мјере за заштиту квалитета ваздуха и смањење нивоа буке

- повећати број домаћинстава која се грију системом даљинског гријања;
- начинити карту буке;
- формирати заштитне зелене појасеве између привредних дјелатности и становања;
- формирати заштитне зелене појасеве дуж најоптерећенијих саобраћајних коридора.

Мјере за заштиту квалитета земљишта

- сачувати неизграђеност земљишта (посебно пољопривредног и шумског), а тиме и биолошке разноликост;
- извршити ремедијација деградираног земљишта на подручју општине Брод;
- сачувати површине обрадивог пољопривредног земљишта дјелотворном заштитом најплоднијег земљишта од преузимања у непољопривредне сврхе;
- очувати пејсажне вриједности те укупни квалитет животне средине;
- извршити санацију клизишта;
- предуприједити настајање ерозије и клизишта;
- вршити контролу употребе средстава за заштиту биља, са стимулisaњем органске производње.

Мјере за управљање отпадом

Препоруке за управљање отпадом на нивоу регије су следеће:

- ријешити проблем индустријског отпада кроз процес регионализације;
- рјешити проблем отпада животињског поријекла кроз процес регионализације;
- повећати број становништва које је обухваћено системом сакупљања и одовоза комуналног отпада;
- извршити уклањање дивљих депонија и санацију локације гдје су биле дивље депоније;
- јачати приватну иницијативу и приватно јавно партнерство.

Мјере за заштиту подручја квалитетне животне средине

- вршити пошумљавање деградираних површина, заштиту постојећих те изградњу и ревитализација нових паркова са дрворедима у урбаним срединама.
- очувати стање биодиверзитета на подручју Брода.

Уређење простора уз државну границу

У складу са одредбама Закона о граничној контроли („Службени гласник“ 7/2025), у поступку доношења планске документације којом се планира уређење просотора који сеже у дубину 100 метара од граничне линије, као и у поступку издавања аката о грађењу или других аката за спровођење просторног плана, односно аката којима се дозвољава грађење у простору 100 метара од граничне линије у складу са посебним законом, надлежни орган дужан је да прибави сагласност Министарства безбједности.

Усвојена планска документација својим планским рјешењима не смије угрозити граничну безбједност, прегледност и заштиту државне границе, обављање граничне контроле или проток саобраћаја преко државне границе.

Б.Х. Мјере заштите људи и добара за случај елементарних непогода, ратних катастрофа и технолошких акцидената

Могуће природне несреће:

- земљотрес,
- поплава,
- клизање и одроњавање земљишта,
- високи снијег и сњежни наноси,
- епидемија заразних болести,
- суша,
- високе и ниске температуре ваздуха и појава мраза,
- пролом облака, олујни вјетар и град,
- топлотни таласи.

Техничко-технолошке несреће:

- велики пожари,
- рушење или преливање брана на акумулацијама,
- експанзије или експлозије гасова и опасних материја,
- радиоактивно и друго загађење зрака, воде и земљишта.

Остале пријетње од несрећа већих размјера:

- неексплодирана убојна средства и мине (НУС),
- велике несреће у друмском саобраћају,
- ратна дејства.

Темељни документ у области заштите и спасавања је План заштите и спасавања од елементарне непогоде и друге несреће, израђује се за подручје општине и за потребе привредних друштава и других правних лица.

План заштите и спасавања чине сљедећи документи:

- Процјена угрожености од елементарне непогоде и друге несреће,
- План превентивног дјеловања,
- План приправности,
- План мобилизације,
- План хитног поступања.

Када је у питању успјешна заштита од поплава спровођење превентивних мера заштите од поплава даје најзначајнији допринос. Како спровођење превентивних мјера заштите од поплава подразумијева предузимање читавог низа активности и мјера најзначајнија активност представља регулација водотока и изградња водозащитних објеката. Добра обука и припрема становништва и квалитетно опремање и обука јединица за спашавање на води такође представљају најзначајне мјере у систему заштите од поплава. Најзначајнија активност код спровођења је изградња привремених насипа и збрињавање угроженог становништва.

У спровођењу мјера заштите и спашавања на води и под водом посебну пажњу неопходно је усмјерити на следеће:

- довести у функционално стање систем заштите од поплава на ријеци Сави, односно на каналима унутар брањеног подручја,
- изградњом нових система заштите, смањити површине угрожене поплавама које су тренутно небрањене,
- изградњу система заштите који ће осигурати дијелове путних комуникација угрожених поплавама,
- систем осматрања и обавештавања учинити посебно ефикасним у рејонима и зонама изложеним поплавама.

Важећим Законом о водама Републике Српске (Сл.гл. РС бр. 50/06, 92/09, 121/12 и 74/17); прописано је следеће:

1. Ограничења, забране и наредбе

Опште забране

Члан 104.

(1) На водном и приобалном земљишту, забрањене су дјелатности и захвати у простору који могу:

- а) угрожавати стабилност водних и приобалних земљишта,
- б) умањити степен заштите од штетног дјеловања вода,
- в) спречавати нормалан проток воде, плавног наноса и муља,
- г) онемогућити одрживост и размножавање водних организама и оних зависних од воде.

Забране на водоплавном подручју

Члан 105.

(1) На водоплавном подручју, осим активности из члана 13. овог закона, изричито су забрањене све активности које могу за вријеме поплаве имати штетан утицај на воде, водна земљишта и водозащитне објекте, а нарочито:

- а) на одбрамбеном насипу односно ободном каналу и водном земљишту, као инундационом подручју, копати земљу, садити дрвеће и грмље, побијати коље и друге предмете, као и постављати рампе, ако овим законом није другачије одређено,
- б) изграђивати на насипу објекте који немају карактер заштитног објекта,

- в) вршити дислоцирање или вађење материјала (шљунка, пијеска, камена, глине, дрвне масе и слично), у водном земљишту односно брањеном подручју, на удаљености од најмање 50 метара од вањске ножице насипа,
- г) градити бунаре на удаљености мањој од 30 метара од вањске ножице насипа, као и копати (бушити) јаме или паралелне канале на удаљености мањој од 20 метара од унутрашње ножице, односно 10 метара од вањске ножице насипа,
- д) подизати ограде и живице, и садити дрвеће на удаљености мањој од 10 метара са унутрашње стране, и 5 метара с вањске стране од ножице насипа, као и изграђивати објекте (стамбени, привредни и други), са вањске стране насипа и на удаљености мањој од 10 метара од вањске ножице насипа и на водном земљишту,
- ђ) обрађивати земљу на удаљености мањој од 5 метара од ножице насипа,
- е) подизати преграде на водном земљишту,
- ж) пуштати по насипу, ободном и одводном каналу, стоку ради испаше, или преводити стоку изван мјеста одређених за прелаз,
- з) на насипу и његовом заштитном појасу и на водном земљишту истоварати или остављати било какав материјал, изузев материјала за одбрану од поплава (депоније камена и земље), и) оштећивати или уништавати уређаје на насипу (рампе, ознаке, водомјере и др.), или оштећивати или уништавати уређаје за регистрацију промјена на водама, или друге знакове,
- ј) оштећивати или неовлаштено руковати акумулацијама и њиховом опремом, црпним станицама, уставама, каналима, тунелима, кулама затварачницама и њима припадајућим објектима, далеководима, трафо-станицама и системом веза, или ометати њихов рад,
- к) неовлаштено користити приступне путеве до заштитних објеката,
- л) мијењати правац водотока и канала без водне сагласности и водне дозволе, односно противно условима одређеним у водној сагласности и водној дозволи,
- љ) уносити у водотоке, језера, акумулације и ретензије, као и депоновати на обале водотока, језера, акумулација и ретензија камен, земљу, јаловину и друге чврсте и течне материје и материјале,
- м) садити дрвеће на удаљености мањој од 10 метара од линије великих вода водотока, односно 10 метара од рубне линије акумулације или ретензије, ободног или вјештачког канала, изузев заштитних шума и градског зеленила
- н) подизати зграде и друге објекте који не служе одбрани од поплава на удаљености мањој од 5 метара од линије допирања стогодишњих вода за све површинске воде, изузев ако је власнику или кориснику условљена изградња објекта претходним предузимањем заштитних мјера којима се онемогућавају или смањују штетне посљедице од вода,
- њ) вршити радње које могу оштетити корита и обале водотока, језера, односно корита канала, корита и обале акумулације или ретензије, или тунела, или сметати слободном отицању воде,
- о) градити или постављати ограде или препрека на удаљености мањој од 10 метара од поплавне линије допирања великих вода водотока, којима се спречава прилаз обалама водотока,
- п) изводити радове у близини водотока, језера, канала, тунела, акумулације и ретензије, који би могли угрозити стабилност заштитних водних објеката или њихову употребу (копање земљишта, шљунка, пијеска, камена и сл.),
- р) пуштати у ободне и одводне канале, и у водотоке стоку ради испаше.

(2) Забрањено је без писмене сагласности надлежног органа за воде:

- а) на водном земљишту садити дрвеће и грмље, сјећи дрвеће и крчити растиње,
- б) на водном земљишту сјећи заштитне шуме или друго дрвеће, и вршити друге радове који могу довести до ерозионих процеса,
- в) пристајати с пловним објектима уз обалу водотока или језера, ради утовара или истовара терета, и на обали водотока или језера депоновати или истоваривати материјале односно материје намијењене утовару у пловне објекте,
- г) вршити саобраћај возилима по одбрамбеним насипима.

Забране на ерозивном подручју

Члан 106.

(1) На ерозивном подручју, забрањено је:

- а) изводити захват у простору на начин који појачава ерозију и стварање бујичних токова,
- б) огољавање- денудација површина,
- в) крчење шумских површина, које спречавају клизање земљишта и снијежне насlage, изравнавају протоке или на други начин штите низводна подручја од штетних утицаја ерозије,
- г) затрпавање извора,
- д) скупљање или одвођење сабраних вода преко ерозивних или клизних земљишта без надзора,
- ђ) ограничавање протока бујичних токова, јачање ерозивне снаге воде и слабљење уравнотежених односа,
- е) извлачење, одлагање или складиштење дрва и других материјала,
- ж) затрпавање са откопаним или отпадним материјалом,
- з) скупљање плавног наноса са дна корита, осим због осигурања пропусне моћи корита водотока.

(2) Због заштите од дјеловања бујичних токова, прописом из става 2. члана 108. овог закона, одређују се детаљнији услови за захвате у простору и ограничења из претходног става.

Заштита од пожара

Најзначајнији допринос повећању ефикасности у спровођењу мера заштите од пожара на подручју градског насеља Брода могуће је остварити кроз ефикасније спровођење превентивних мјера заштите од пожара и боље опремање и обуку ватрогасних јединица. За спровођење ових активности такође је неопходно спровести едукацију становништва за спровођење превентивних мјера заштите од пожара и обезбјеђење ефикаснијег инспекцијског надзора у области противпожарне заштите.

Заштита и спашавање од рушења

Подручје обухвата Урбанистичког плана припада појасу максималног интензитета потреса 8° MSK-64 за повратни период од 500 година.

Да би се благовремено и квалитетно реализовале превентивне мјере заштите од рушења у случају земљотреса потребно је изврши одређена прилагођавања у смислу примјене прописа из домена изградње објеката, урбанизације и планирања мјера заштите.

За успјешно извршавање задатака спашавања становништва и материјалних добара у случају појаве земљотреса односно рушења и оштећења стамбених и других објеката потребно је извршити велике промјене, а прије свеу у домену формирања, обуке и опремања екипа за тражење и спашавање становништва из рушевина, обезбјеђење и припрему капацитета за рашишћавање рушевина као и планирање и организацију других мјера заштите и спашавања и нормализације у функционисању инфраструктуре и других дјелатности неопходних за нормализацију живота.

Највећи број срушених објеката био би у граду, а нарочито у дијеловима града гдје су лоцирани старији стамбени објекти који су лошији својим статичким и конструктивним карактеристикама. Сеизмичка отпорност објеката на градском подручју је у вези са временом њихове изградње. Објекти изграђени до 1965. год. су од класичног материјала са лошом међуспратном конструкцијом, без вертикалних серклажа и slabим темељима и спадају у категорију најмање отпорних објеката, а њихово рушење изазвало би велики број жртава и уништавање материјалних добара. Објекти рађени после 1965. год. отпорни су на сеизмичке утицаје до 7 степени МЦС и оптерећења које би тај интензитет изазвао углавном би била незнатна и без људских жртава. С обзиром на спорост стамбене изградње, врсту објеката и урбанистичке карактеристике градске територије, отпорност на сеизмичке ударе је различита и креће се од мале до велике осјетљивости. Приградска насеља изграђена прије ратних дешавања су густо изграђена, доминира индивидуална стамбена изградња, објекти нису грађени као асеизмички, те би код земљотреса од 7- 80 МЦС дошло до већег оштећења

Техничко технолошки акциденти

Најтеже посљедице би изазвале евентуалне хаварије постројења, у којима се складиште отровни гасови и течности (хлор, амонијак, сумпор диоксид, сумпорна солна и азотна киселина), као и лакозапаљива течна горива, нафтни деривати, складишта пропан-бутан гаса и складишта индустријског експлозива. Складишта опасних материја лоцирана су, како на руралном, тако и у ужем градском подручју, што представља посебну опасност за становништво, ако се има у виду густина насељености и могућност брзе евакуације становништва из угрожене зоне.

Када је у питању врста техничко-технолошких акцидената најчешће су могуће хаварије у складиштима лакозапаљивих горива и гасова, што представља највећу опасност угрожавања становништва и животне средине те хаварије на капацитетима за транспорт опасних и течних материја највећа потенцијална опасност.

Узрочник техничко технолошких акцидената на овом подручју представља и застарјелост и дотрајалост индустријских капацитета и слабо спровођење мјера превентивне заштите и они као такви су најзначајнији узрочници техничко-технолошких акцидената на овом подручју.

Најзначајнији допринос у спречавању акцидентних ситуација могуће је остварити кроз модернизацију и реконструкцију постојећих индустријских капацитета (посебно се то односи на Рафинерију нафте), те примјеном прописа при транспорту, складишту и употреби опасних и лако запаљивих материја.

Да би се присутни проблеми у области заштите од пожара могли рјешавати неопходно је интензивније проводити мјере заштите од пожара а прије свега:

- обезбјеђење потребних количина воде и других средстава за гашење пожара, посебну пажњу посветити изградњи и одржавању хидрантске мреже,
- кроз подизање нивоа опремљености и обучености Територијалне ватрогасне јединице и добровољних ватрогасних јединица побољшати ефикасност заштите од пожара,
- обезбједити техничку исправност уређаја и примјену превентивних мјера заштите од пожара,
- предузети све потребне мјере на спречавању појаве ватре на отвореном простору (паљење корова и сл),
- у стамбеним и другим објектима обезбиједити апарате за гашење пожара,
- донијети одговарајуће планове заштите од пожара и прецизирати начине спашавања људи и материјалних добара,
- обезбедити одговарајућу сигнализацију и аутоматизацију у противпожарној заштити,
- обезбиједити ефикасан надзор и контролу у области заштите од пожара,
- обезбиједити квалитетно одржавање и редовну контролу исправности уређаја и инсталација,
- организовати осматрачке службе и обезбједити опрему и средства за гашење шумских пожара.

За прорачун потребних количина воде за заштиту од пожара потребно је придржавати се слиједећих прописа:

- Закон о заштити од пожара („Службени Гласник РС“ број 94/19);
- Правилник о техничким нормативима за спољну и унутрашњу хидрантску мрежу („Службени лист РС“ бр. 66/20);
- Правилник о техничким захтјевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозије („Службени Гласник РС“ број 19/10);

Уредба о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица („Службени Гласник РС“ број 32/12).

Спровођења превентивних мјера заштите града и снијега

На плану успјешнијег дјеловања на заштити од града на подручју Брода потребно је проширити систем противградне заштите, предузети мјере на увођењу дјелимичне и потпуне аутоматизације у дјеловању на градоносне облаке те радити на развијању и примјени алтернативних метода дјеловања на градоносне облаке (путем авиона и сл) чиме би коначан ефекат дејства овог система, на вишем нивоу, значајно умањио штете од града.

У циљу благовремене припреме људи и механизације за чишћење снијега и сњежних наноса, посебно у сегменту одржавања путева, неопходно је благовремено предузети следеће превентивне мјере:

- обезбиједити довољне количине техничке соли, шљунка и других материјала за насапање коловоза за спречавање клизавости,

- извршити припрему за ангажовање техничких средстава и механизације зимске службе код предузећа задужених за одржавање путева и
- планирати пружање помоћи становништву угроженом од снијежних наноса.

Појаве епидемија

Мјере и активности су:

- обезбједити редовно праћење здравственог стања становништва и вакцинацију од могућих заразних болести;
- обезбједити контролу радних просторија и прехранбених артикала као и редовну дезинфекцију и друге мјере за обезбјење хигијенски исправне воде за пиће;
- утврдити план дјеловања хигијенско- епидемиолошке службе и других снага за отклањање посљедица и обезбједити редовно оспособљавање истих за извршавање задатака;

Б.ХІ. Рјешења саобраћајне, водне, енергетске, комуналне и друге инфраструктуреСаобраћајна инфраструктура

У предметном обухвату се налазе два магистрална пута, који су од значаја за функционисање саобраћаја за државу и регију, као и за функционисање Брода:

- магистрални пут М -I 103 који се пружа у правцу сјевер – југ повезујући Сарајево – Зеницу – Добој – Дервенту – Славонски Брод и
- магистрални пут М – II 500 који повезује Бања Луку – Брод – Бијељину па даље на исток.

Табела бр. 24.:Магистрални путеви на нетериторији градског насеља Брод

Редни бр.	Евиденција ознака пута	Стара ознака пута	Назив дионице
1.	Магистрални пут првог реда MI-103	М-17.2	Гр.РС/ПХР (Брод) - Брод
2.	Магистрални пут првог реда MI-103	М-14.1	Брод-Поље
3.	Магистрални пут другог реда MII-500	М-14.1	Брод-Бродско Поље
4.	Магистрални пут другог реда MII-500	М-14.1	Бродско Поље – гр.РС/ФбиХ (Брусница)

Остатак уличне мреже је функционално подјељен на примарне и секундарне градске саобраћајнице, као и остале саобраћајнице (улице, приступни путеви...) Примарне градске саобраћајнице су најзначајније саобраћајнице за функционисање града, док су секундарне саобраћајнице оне саобраћајнице које имају одређену улогу у мрежи, најчешће локалног карактера. Сем ових у граду постоје бројне улице нижег функционалног ранга, приступне и стамбене улице, чија функција је мања за функционисање целокупног градског подручја.

Овим документом је планирано задржавање историјског концепта уличне мреже Брода, која је појединим интервенцијама дограђена и допуњена, како би се мрежа комплетирали, на логичан начин. Једна од најзначајнијих интервенција у централном градском подручју је довршетак изградње Улице Бродског батаљона, која ће са Улицом Војводе Живојина Мишића формирати прстен око централног дијела Брода и омогућити равномјерније преусмјеравање саобраћајних токова са магистралног пута према градском насељима.

Друга важна саобраћајница, планирана за изградњу овим документом, је улица која спаја Улицу светог Саве и магистрални пу М I -103, поред Рафинерије, те наставља ка западу спајајући Змај Јовину улицу са остатком мреже, формирајући други прстен око Брода. Трећи планирани прстен око Брода је планиран саобраћајницом која са магистралног пута М I -103 (у зони Доњих Мочила) иде ка западу и повезује постојећи магистрални пут, планирани други прстен око Брода и магистрални пут М I -103 у зони Полојске улице. Планирана је реконструкција и изградња и других дијелова мреже, а како је то приказано на графичким прилозима. У централном дијелу Брода је планирана изградња новог трга (Трг патријарха Павла) и формирање веће пјешачке зоне. Изградњом планиране зоне се прекида колска веза између магистралног пута и Улице светог Саве, везе која у садашњем стању представља примарну градску саобраћајницу. Приликом изградње планиране пјешачке зоне је режимским мјерама и доградњом других

дијелова мреже, неопходно избјећи стварање транзитног саобраћаја кроз Улицу Јована Рашковића и друге улице у самом центру. На тај начин би се центар града у потпуности растеретио од колског саобраћаја и добила би се шира зона намјењена пјешаком саобраћају (и другим видовима немоторизованог саобраћаја).

Остатак саобраћајница је планиран тако да се на најфункционалнији начин омогући развој насеља, са свим постојећим и планираним садржајима, а њихова изградња треба да прати изградњу околног простора. Приликом дефинисања планиране мреже саобраћајница, у обзир је узето постојеће стање на терену, те могућности изградње саобраћајница у односу на окружење.

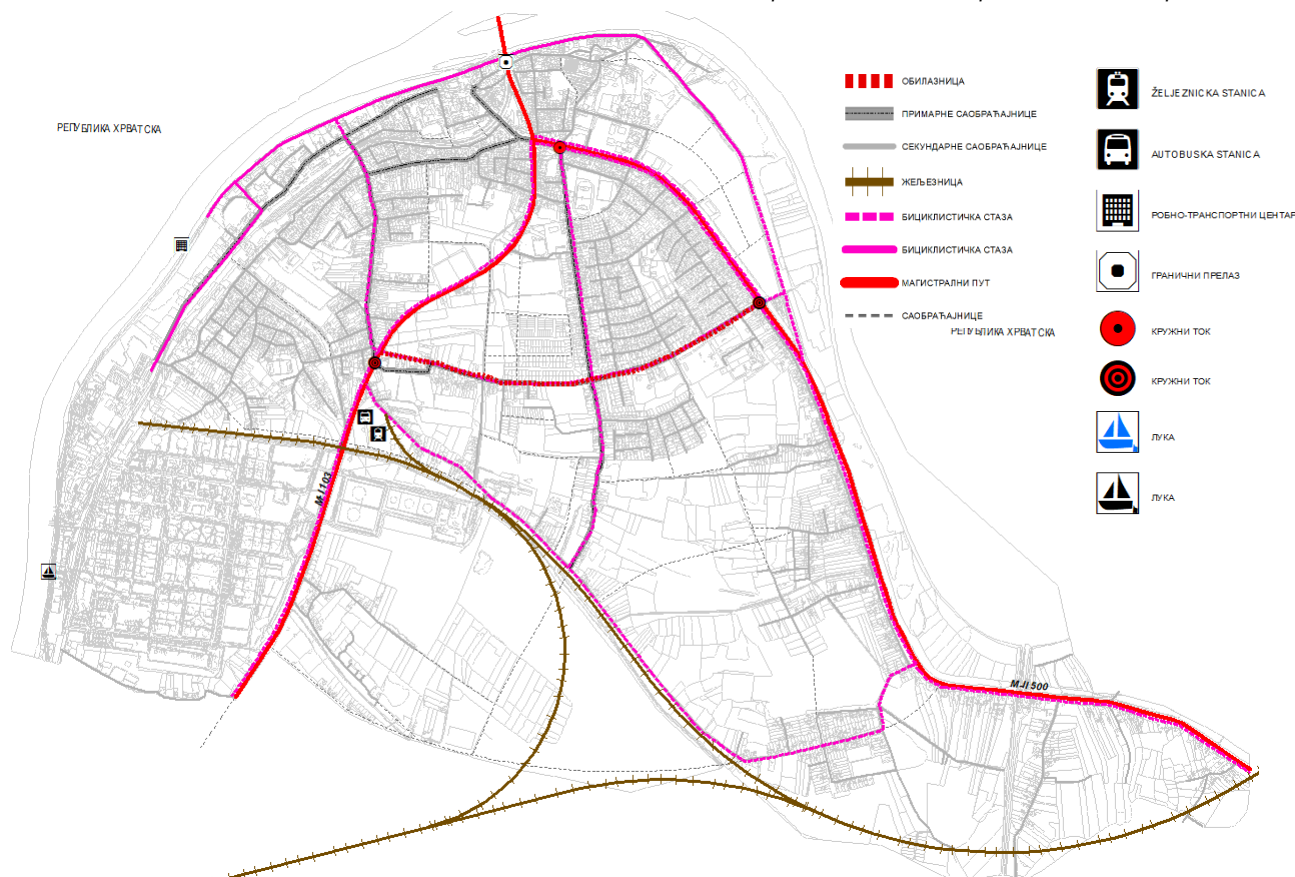
Бржи развој саобраћаја и веће економске резултате, могуће је очекивати под условом стварања повољних предпоставки за развој саобраћаја. Под овим се сматра јасан, рационалан и безбједан саобраћајни систем добрих перформанси (проточност и капацитет, брзина, сигурност, добре сервисне услуге, минималне губитке у времену и сл.) о чему се водило рачуна код одређивања саобраћајног система, техничких елемената и норматива и локалних фактора.

У будућности у складу са могућностима и потребама планирати нове градске саобраћајнице.

Планирање саобраћајне мреже је у тјесној корелацији са планирањем намијена површина, те се у складу са тим планира и изградња нових улица, како би се повезали одређени дијелови града, те се омогућила већа функционалност простора.

Неки од приоритетних планова у области саобраћајне инфраструктуре, су:

- Изградња жељезничке и аутобуске станице;
- Изградња робно транспортног центра;
- Изградња луке;
- Изградња кружног тока;
- Изградња обилазнице дуж улице Бродског батаљона;
- Изградња нових саобраћајница;
- Изградња тротоара у урбаном дијелу обухвата;
- Унапређење и реконструкција уличне мреже;
- Изградња бициклистичких стаза;

Слика бр. 19.: Постојећа и планирана саобраћајна инфраструктура унутар урбаног подручја општине Брод

Кружне раскрснице

Постојеће кружне раскрснице на подручју градског насеља Брод:

- улаз у град – на магистралном путу М I – 103, спој Крајишких бригада са улицом Бродског батаљона)
- на магистралном путу М – II 500 (спој улице Краља Петра Првог Ослободиоца са улицом Бродског батаљона)

Планиране кружне раскрснице на подручју градског насеља Брод:

- раскрсница магистралног пута другог реда М – II 500 и Стадионске улице, у непосредној близини споја са магистралним путем М I – 103.

Уколико буде потребе у складу са темељним анализама могућности и потреба, а у циљу унапређења квалитета саобраћаја, могућа је градња и других кружних раскрсница мимо горе наведених у складу са Правилником.

Код изградње нових путних праваца, кружних раскрсница, планирање захтјева детаљну претходну анализу, а изградњу условљавају оправданост и просторне могућности. Димензионисање раскрсница треба бити извршено на основу стварних (садашњих и будућих) потреба локације раскрснице, узимајући у обзир њихову улогу у систему, а не само уобичајене просторне могућности локације.

План обезбјеђује довољну флексибилност према документацији нижег реда (спроведбеним документима просторног уређења), тако да се не наруше основни принципи и концепт Плана.

Модернизација путева, повећање проточности, капацитета и безбједности саобраћаја, повезивање привредних капацитета, туристичких садржаја и насеља постиже се реконструкцијом или проширивањем постојеће путне мреже, али да би изградња новог пута била оправдана, потребно је претходно израдити саобраћајне студије, које упућују на потребу или неопходност изградње предметне саобраћајнице.

Све линије које су дате овим планом су индикативне, те ће тачне трасе планираних саобраћајница бити утвђене нижом планском документацијом.

Жељезнички саобраћај

У складу са одређењима из планске документације вишег реда, планиран је крак жељезничке пруге који улази у урбано подручје Брода. Планирано је да пруга у обухват овог плана уђе на његовој јужној граници, из правца Дервенте, а да се унутар обухвата одвоји два крака. Први крак би ишао до планиране жељезничке станице, намјењена путничком саобраћају. Други крак би ишао ка западу, према Рафинерији. Планирано је да сви прелази преко жељезничке пруге буду изграђени као денивелисани, као би се побољшала безбједност у одвијању друмског и жељезничког саобраћаја. Неопходно је урадити идејне пројекте за изградњу планиране пруге, у којима би се дефинисала прецизна траса пруге, као и њена нивелација у односу на околни простор. На основу тог пројекта је неопходно приступити изради урбанистичке документације нижег реда (регулационих планова), као и изради главног пројекта. Траса пруге, као и мјеста укрштања путева и пруга, приказаних у графичким прилозима овог плана, се могу промјенити на основу објективних параметара приказаних у идејном пројекту, а уз сагласност локалне управе и ЖРС

Робно-транспортни центар

У предметном обухвату планирана је и изградња робно-транспортног центра. Робно - транспортни центар су најважнији инфраструктурни објекти логистичке индустрије. Развој робно – транспортних центара на раскрсницама теретних коридора је битан због тога што нуде различите теретне услуге.

Робно – транспортни центри се могу подијелити у три групе:

- у прву групу спадају центри који имају мали опсег активности као што су складишта и дистрибутивни центри,
- у другу групу спадају центри који су задужени за дистрибуцију терета: робно - транспортни центри, позадински терминали и интермодални терминали,
- у трећу групу спадају међународни робно - транспортни центри.

Критеријуми за одабир локације робно - транспортних центара су:

- радна снага
- путна инфраструктура
- инфраструктура луке и жељезничка инфраструктура
- утицај просторног уређења
- цијена некретнина
- финансијска и економска разматрања у регији
- информационе технологије

Планирани робно-транспортни центар се налази у западном дијелу обухвата плана, на десној обали ријеке Саве.

Површина робно-транспортног центра са пристаништем биће утврђена нижом планском документацијом. Са аспекта заштите вода приликом изградње робно-транспортног центра са пристаништем водити рачуна о квалитету воде, површинске и подземне, као и заштити ријечног појаса односно протицајног профила корита ријеке.

У зависности од потреба, а с обзиром на повољну локацију планираног робно-транспортног центра дјелатност зоне коју ће заузимати будући робно-транспортни центар могуће је проширити на комплементарне привредне дјелатности.

Локације планираних траса локалних саобраћајница и жељезничке пруге налазе се у зони безбједности двосистемског далековода DV 2x110 kV ТС Дервента-ТС Брод и ТС Брод-ТС Славонски Брод, те је потребно придржавати се Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV (Сл.гл. РС бр. 7/12) и Правилника о зонама безбједности надземних електроенергетских водова називног напона од 110kV до 400kV (Сл.гл. РС бр. 32/8), уз прибављање сагласности Електропреноса БиХ прије планирања изградње и прије почетка извођења радова.

Бициклистичке стазе

С обзиром на конфигурацију терена и традицију коришћења бицикла у Броду, у наредном периоду је потребно изградити више простора намјењеног бициклистичком саобраћају. У централном дијелу града, где постоје просторна ограничења, редифинисањем постојећих површина намијењених саобраћају је неопходно дефинисати бициклистичке коридоре, који би се пружали дуж постојећих градских улица. Затварање за колски саобраћај централне градске улице је корак који води у том правцу, те отвара могућност за увођење безбједног и функционалног бициклистичког саобраћаја у центар града. У зонама магистралних путева, као и примарних градских саобраћајница дефинисаних овим планом, је неопходно изградити одвојене бициклистичке стазе, како би овај вид саобраћаја у потпуности постао конкурентан моторном саобраћају на простору урбаног подручја Брода. У исто вријеме, у центру града и другим зонама атракције, је неопходно изградити већи број паркинга за бицикле. На овај начин би се у потпуности охрабрило и омогућило увођење бициклистичког саобраћаја у сваки сегмент града, што је Броду, ради његове величине, конфигурације терена и традиције потребно. Бициклистичка стаза, унутар обухвата плана, се налази у дијелу Улице светог Саве, на потезу ка рафинерији и на шеталишту Душка Трифуновића. Концепт развоја мреже бициклистичких и пјешачких стаза, је недовршен, односно мрежи недостају поједини елементи, како би се употпунила и омогућила несметано и функционано одвијање свих видова саобраћаја. На графичким прилозима су приказане постојеће и планиране бициклистичке стазе.

Паркинг простори

Потребе за паркирањем се рјешавају на различите начине, у зависности од намјена површина за које се потребе стварају. За индивидуалне стамбене објекте се паркирање рјешава унутар сопствене парцеле, тако да не долази до оптерећења околног јавног простора. За све вишепородичне стамбене објекте је потребно обезбједити минимално 1,1 паркинг мјесто за сваку стамбену јединицу. За новопланиране пословне просторе је потребно обезбједити

потребан број паркинг мјеста, а у зависности од типа пословања. Потребно је урадити анализу и израчунати неопходан број потребних паркинг мјеста, а минимално једно паркинг мјесто на 50 m² БГП-а. За све остале намјене је неопходно обезбједити довољан број паркинг мјеста, а минимално према нормативима прописаним на републичком нивоу. Овим планом је предвиђена изградња једне јавне паркинг гараже значајнијег капацитета, док се у осталим дијеловима града планира увођење кординисаних мјера у циљу увођења јединственог система паркирања који ће задовољити потребе за паркирањем становника центра и његових посјетилаца. Постојеће капацитете јавних паркинга је у мањој мјери могуће повећати, уређењем појединих паркинга, али балансом понуде и очекиване потражње паркирањем у централној градској треба упављати на систематичан начин.

Водна инфраструктура

Водопривреда

Према Закону о водама, уређује се начин интегралног управљања водама унутар територије Републике Српске (па тиме и урбаног подручја Брод). Управљање водама обухвата интегрални приступ и то: заштиту вода, коришћење вода, заштиту од штетног дјеловања вода, уређење водотока и других водних тијела и јавног добра.

Основни плански циљеви хидротехничке инфраструктуре су: обезбјеђење довољних количина питке воде за потребе становништва и осталих потрошача, унапређење заштите квалитета воде, интегрално и интерсекторско планирање експлоатације водних ресурса.

Осигурање интегралног управљања водама, се односи на:

- постизање доброг стања вода и спречавање њене деградације;
- постизање одрживог коришћења вода;
- осигурање правичног приступа водама;
- подстицање друштвеног и привредног развоја;
- пружање заштите акватичним, полуакватичним и копненим екосистемима који су зависни од вода;
- организовање одбране од поплава и од других негативних утицаја које може да проузрокује вода;
- осигурања учешћа јавности у доношењу одлука које се односе на воде, укључујући и приступ јавности потпуним, тачним и правовременим информацијама о стању вода, о активностима које су предузеле особе које користе или загађују воде и о активностима
- које су предузели надлежни органи и институције;
- спријечавање и рјешавање сукоба везаних за заштиту и коришћење вода.

Управљање водама мора бити засновано на следећим општим начелима:

- вода није комерцијални производ као други производи, већ наслијеђе које се мора чувати, бранити и третирати као такво;
- коришћење водама и управљање њима се врши на рационалан и одржив начин, тако да се спријечи непотребно коришћење вода и да коришћење вода не прелази природно
- обновљив ресурс;

- воде морају бити коришћене на начин који осигурава функционалност природних процеса акватичних екосистема и копнених екосистема и мочварних подручја која директно зависе од вода, а који простори су одређени на начин предвиђен Законом о водама;
- осигурати поврат трошкова од водних услуга, укључујући и трошкове за заштиту животне средине и ресурса, сходно економској анализи спроведеној по Анексу 3 Оквирне директиве о водама Европске Уније и нарочито према начелу "загађивач плаћа".

Водно земљиште

Према Закону о водама, водно земљиште означава скуп земљишних честица које чине корита ријека, језера и акумулација, као и њихове обале до нивоа стогодишњих вода, односно до нивоа највише коте за акумулације. Када је у питању урбано подручје насеља Брод, површине под водама чине корито водотока ријеке Саве, као и мреже унутрашњих одводних канала. У водна земљишта се такођер убрајау инундациона подручја у плавном подручју између заштитног насипа и корита ријеке Саве.

Генерално, ова врста земљишта се може дефинисати као земљишта која су стално или периодично прекривена водама.

За очување квалитета водног земљишта (површина под водама и заштитних обалних појасева поред водотока) у обухвату урбанистичког плана Брод, своди се на реализацију низа (најзначајнијих) активности:

- Довршетак изградње канализационог система и уређаја за третман (пречишћавање) отпадних вода;
- Одржавати корита водених токова, који имају велику улогу у заштити насеља од поплава;
- Повећати обим коришћења водног земљишта (обала и корита водотока, као и приобалних простора) за потребе рекреације и туризма (формирање стаза за шетање поред водотока);
- Према одредбама Закона о уређењу простора, санкционисати нелегалну изградњу на просторима водног земљишта.

Снабдијевање водом

Главно снабдијевање водом потрошача на подручју Брода (како насеља у обухвату плана, тако и већег броја осталих насеља на подручју општине) ће се вршити из градског водоводног система са изворишта подземних вода у Броду.

Потребно је унаприједити квалитет у снабдијевању водом цјелокупног становништва, провођењем следећих активности:

- проширење водоводног система на сва насеља;
- увођење мјера за рационалну потрошњу воде (адекватно одржавање водоводног система, смањење губитака, уградња водомјера и адекватна накнада за потрошену воду);

- у објектима колективног становања прелазити на систем уградње водомјера са даљинским читавањем утрошка воде појединачно за сваку стамбену јединицу и сваки пословни простор;
- именовати субјекте за управљање водоводима;

За сва изворишта је потребно успоставити одговарајуће Зоне санитарне заштите изворишта: потребно је извршити потребне истражне радове, урадити прописане Елеборате о заштити изворишта, усвојити Одлуке о појединим заштитним зонама изворишта, те спроводити прописане мјере заштите, како би се очувао квалитет воде на извориштима.

Према документацији WBIF - Подршка инфраструктурним пројектима – Техничка помоћ 3, Пројекат „Водовод и канализација у Републици Српској“, Општина Брод, Рехабилитација и реконструкција водоводне мреже, Компонента 1: Развој сеоског изворишта и реконструкција водоводне мреже, септембар 2015. године, даје се табеларни Преглед садашњих и будућих потреба за водом на подручју Брода:

Потребе за водом	Јединица	Година			
		2012	2020	2030	2040
Прикључено становништво	Становништво	16.374	17.041	17.912	18.328
Специфична потрошња становништва	l/st/dan	99	110	120	120
Максимална укупна потрошња	l/s	34,10	39,59	45,40	47,72
Неприходована вода	%	65,00	45,00	35,00	45,33
Просјечна потреба за водом	l/s	69,38	51,28	49,76	45,33
Максимална потреба за водом	l/s	79,20	62,67	62,82	59,06

Критеријуми за прорачун потребних количина воде наведени у Стратегији интегралног управљања водама Републике Српске до 2024. године, су:

Критеријум	Категорија	2005	2015	2025
Специфична потрошња воде	Општински центри	200	200	200
	Остала насеља	160	160	160
Коефицијент сезонске наравномјерности	Општински центри	1,2	1,2	1,2
	Остала насеља	1,3	1,3	1,3
Губици (%)	Општински центри	50	45	40
	Остала насеља	50	45	40

Према Стратегији интегралног управљања водама Републике Српске до 2024. године, потребне планске количине воде за цјелокупно подручје општине Брод износе:

Редни	Цјелокупна	година					
-------	------------	--------	--	--	--	--	--

број	територија општине Брод						
		2005		2015		2025	
		Број становника	Qпот (l/s)	Број становника	Qпот (l/s)	Број становника	Qпот (l/s)
1		20.424	110,93	21.266	105,00	21.904	99,14

Потребне планске дневне количине воде (Qпот) за урбано подручје Брода износе:

Година											
2013		2019		2024		2029		2034		2039	
Број становника	Qпот	Број становника	Qпот	Број становника	Qпот	Број становника	Qпот	Број становника	Qпот	Број становника	Qпот
7637	31,82	7256	29,23	7183	27,93	7328	28,50	7626	32,14	8095	34,10

Код прорачуна потребних количина воде за заштиту од пожара потребно је поштовање следећих законских прописа:

- Закон о заштити од пожара (Службени гласник Републике Српске бр. 94/19);
- Правилник о техничким нормативима за хидрантску мрежу за гашење пожара (Службени гласник Републике Српске бр. 39/13);
- Правилником о техничким захтјевима за заштиту гаража за путничке аутомобиле од пожара и експлозије (Службени гласник Републике Српске бр. 11/2018);
- Уредба о техничким нормативима заштите од пожара у објектима намијењеним за јавну употребу у којима се окупља или борави, односно ради већи број лица, (Сл. гласник РС 11/2018).

Канализација

Канализација употријебљених вода

Питање правилног рјешавања канализације отпадних вода је од стратешког интереса за градско подручје Брода. Разлог за то лежи прије свега у неопходности стварања предуслова за очување здравог потенцијала животне средине и биодиверзитета на подручју насеља, те стварање предуслова за благовремено испуњавање обавеза из Оквирне директиве о водама што је предуслов европских интергација и одрживог развоја насеља и региона.

Код сагледавања укупне проблематике прикупљања, транспорта и пречишћавања отпадних вода урбаног подручја Брода (као и сусједних ванурбаних насеља), треба приступити изградњи одговарајућих недостајућих канализационих система (као и реконструкцији постојећих, гдје је неопходно) и изградњи постројења за пречишћавање отпадних вода. Тамо гдје успостављање колекторског канализационог система није оправдано, било зато што се не би произвеле користи за животну средину или зато што би изазвало изузетне трошкове, треба примјењивати индивидуалне системе којима се постиже једнака заштита животне средине.

У свим случајевима отпадне воде прије коначне диспозиције, морају бити подвргнуте одговарајућем третману (пречишћавању) било на заједничким постројењима (уређајима) или индивидуалним.

Код одвођења и третмана отпадних вода насеља, потребно је поштивање законске регулативе из ове области:

- Закон о водама (Службени гласник Републике Српске бр. 50/06, 92/09, 121/12, 74/17);
- Закон о измјенама и допунама Закона о водама (Службени гласник Републике Српске бр. 92/2009, 40/2012, 74/2017);
- Правилник о условима испуштања отпадних вода у јавну канализацију (Сл. Гласник РС бр. 44/2001);
- Правилник о условима испуштања отпадних вода у површинске воде (Сл. Гласник РС бр. 44/2001);
- Правилник о третману и одводњи отпадних вода за подручја градова и насеља гдје нема јавне канализације (Сл. Гласник РС бр. 68/2001).

Стогодишње воде / према пројекту «Израда мапа опасности од поплава за подручје општине Брод», број 01001345, УНДП Босна и Херцеговина

Поплаве средње вјероватноће појаве (повратни период 100 година) преузете су из пројекта «Израда мапа опасности од поплава за подручје општине Брод», број 01001345, урађеног од стране УНДП Босна и Херцеговина. У том пројекту користила се постојећа методологија мапирања поплава која је припремљена за пројекат израде мапа опасности и ризика од поплава за БиХ. Мапе опасност од поплава се примјењују за флувијалне, бујичне поплаве и поплаве у крашким пољима. У складу са Директивом о поплавама, у пројекту су дата три сценарија за мапе опасности дефинисана на сљедећи начин:

- Екстремне поплаве мале вјероватноће појаве (повратни период 500 година);
- Поплаве средње вјероватноће појаве (повратни период 100 година);
- Поплаве велике вјероватноће (повратни период 20 година).

Степен опасности од поплаве подјелен је у четири класе представљене у сљедећој табели.

Табела бр. 25.: Класе опасности од поплава

класа	0	опис
Класа 0	0,00-0,75	Ниска угроженост-занемарљива угроженост
Класа 1	0,75-1,50	Умјерена угроженост-угрожене поједине категорије (дјеца, стари, болесни)
Класа 2	1,50-2,50	Висока угроженост-угрожена је већина становништва
Класа 3	>2,5	Екстремна угроженост-згроженост по све у поплавног подручју

(Извор података: Израда мапа опасности од поплава за подручје општине Брод, број 01001345, УНДП Босна и Херцеговина)

Мапе опасности од поплава представљају графички приказ поплавног подручја одређене вјероватноће појаве, гдје постоји реална опасност по становништво, њихова материјална добра и животну средину. Мапе опасности од поплава се заснивају на provedеним хидролошким и хидродинамичким прорачунима и добијеним резултатима хидролошко-хидрауличких моделирања, који дефинишу основне показатеље (обухват, брзину, дубину) плављења, које у комбинацији са социо-економским показатељима одређују степен ризика од поплава у канијим фазама картирања параметара поплаве.

Елементи који описују поплазни догађај треба да буду базирани на брзини и дубини поплавног таласа. Формула за прорачунавање вриједности опасности «О» :

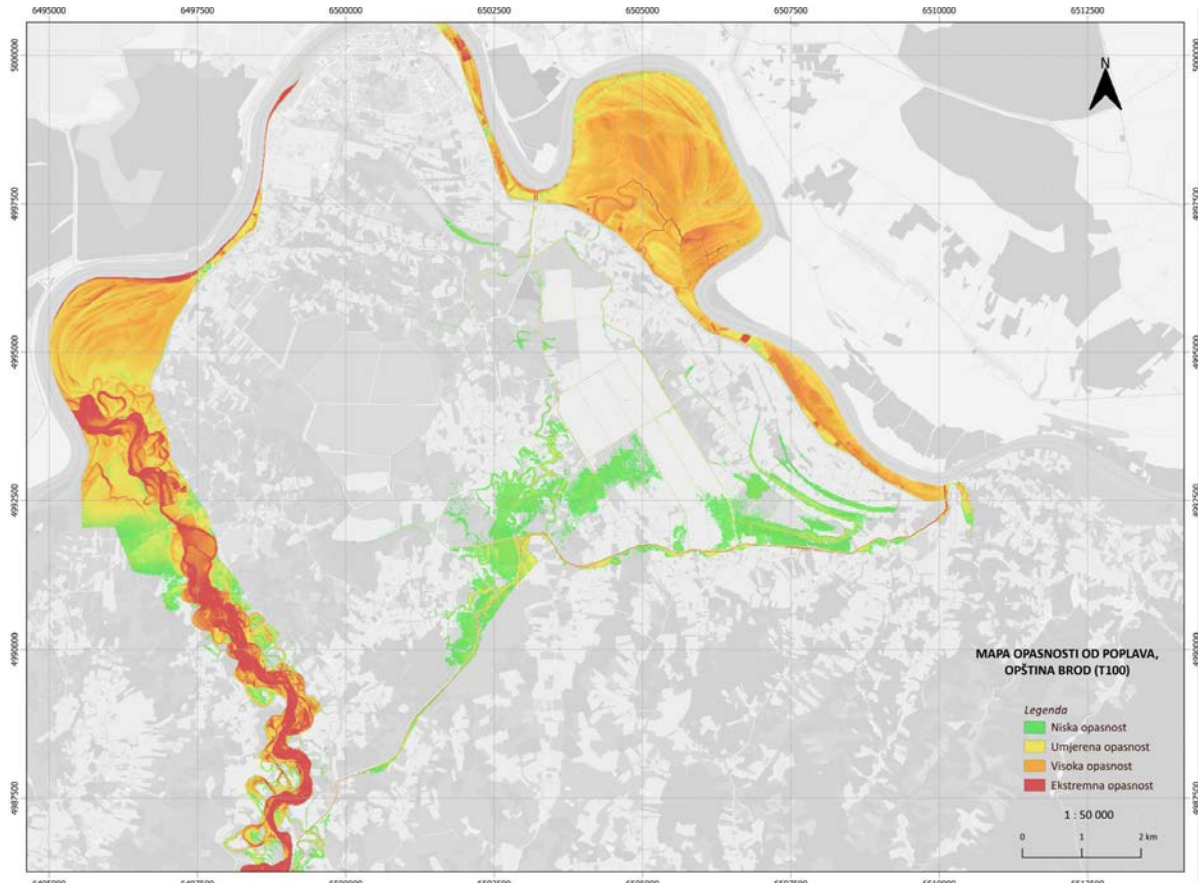
$$D=d \times (v+0,5)$$

гдје је:

d - дубина плављења (m)

v – брзина плављења (m/s) и

0,5 корекциона константа брзине.

Слика бр.: 1.: Мапа опасности од поплава при великим рачунским водама повратног периода T100 година на подручју општине Брод-новелација (Извор података: Израда мапа опасности од поплава за подручје општине Брод, број 01001345, УНДП Босна и Херцеговина)⁸

Канализација оборинске воде

Канализацију оборинске воде је потребно водити посебним каналима и упуштати у најближе реципијенте. На дијеловима терена гдје су изражена већа загађења (паркинзи за теретна возила, платои бензинских пумпи, саобраћајнице са великим интензитетом саобраћаја) сакупљене воде од падавина ће бити потребно претходно "третирати" (пречишћавати) на одговарајућим сепараторима уља и слично, прије прикључивања на главне одводне колекторе, односно прије коначног упуштања у реципијенте (канале и водотоке).

⁸ Носилац израде Плана је у оквиру графичког плана IIIb „Хидроетхмичка инфратруктура“, користио shp file *Hazard T100 10m10x.tif.aux* који је ставни дио пројекта „Израда мапа опасности од поплава за подручје општине Брод“, број 01001345, УНДП Босна и Херцеговина, на којем је извршио рекласификацију према подјели која је представљена у наведеном пројекту - 0,00-0,75, 0,75-1,50, 1,50-2,50, >2,5

Водотоци

Намеће се потреба уредног одржавања водотока у обухвату плана, те наставком радова на њиховом даљем уређивању (одржавање савског насипа, чишћење мреже унутрашњих канала, одржавање пумпних станица и сл). Потребно је да се одржи прописани квалитет водотока (ријека Сава на подручју Брода су према Уредби о класификацији вода и категоризацији водотока сврстани у прву и другу категорију). Код уређења водотока у градским подручјима примјењивати савремене принципе да се водотоци максимално користе у сврху рекреације, туризма и сл. У ту сврху је потребно активирати и градску плажу. Обале се морају оплеменили тако да задрже све одлике мјеста на којима се човјек на најљепши начин дружи са ријеком и водом. То подразумијева објебјеђивање лагодног приступа водотоку, озелењавање и хорткултурно оплеменавање простора, уређење посебних зона за одмор и рекреацију са санитарним чворовима и рјешењем проблема отпадних вода, изградњу приступа на погодним мјестима за риблов, уредно одржавање тих површина и сл.

Коришћење вода за остале потребе

Главни водоток у контакту са урбаним подручјем је ријека Сава, која има међугранични и гранични карактер са Републиком Хрватском. Иста је погодна за пловидбу, роболов, рекреацију и остале активности на води.

Поред коришћења вода за рекреацију на ријеци Сави, потребно је повећати коришћење воде за рекреацију и спорт у базенима и рекреационим центрима. Такођер је потребно повећати коришћење вода у пољопривредне сврхе (наводњавање воћа, поврћа и сл)

Одлагање комуналног чврстог отпада

Правилно одлагање комуналног чврстог отпада има велику улогу у очувању квалитета површинских и подземних вода.

Према Националној стратегији управљања комуналним чврстим отпадом у Босни и Херцеговини, планирано је да се ове врсте отпада одлажу на регионалним санитарним депонијама за подручја више општина.

За смањење количина отпада, према усвојеној Стратегији управљања чврстим отпадом, неопходно је увођење рециклаже; раздвајање отпада по врстама на мјесту настанка и евентуална прерада одређених врста као "секундарне сировине" и слично. Одлагање осталих врста отпада (грађевински отпад, индустријски отпад, медицински отпад, пољопривредни отпад, отпад од клаоница и остале врсте отпада) се такође треба вршити на прописан начин на одговарајуће депоније.

Енергетска инфраструктура и телекомуникације

Енергетска инфраструктура – успостављање ефикасног система планског управљања и експлоатације изграђених енергетских ресурса и изградња нових капацитета.

Напајање електричном енергијом постојећих корисника дистрибутивне мреже је на задовољавајућем нивоу уз могућност побољшања даљом реконструкцијом постојећих и изградњом нових електроенергетских објеката у складу са ширењем насеља и повећаним потребама постојећег потрошачког конзума.

Напајање подручја општине Брод електричном енергијом врши се из преносне мреже преко ТС 110/35/10/6 kV Брод Трансформаторске станица је преко мреже 110 kV далековада повезана са чворним трансформаторским станицама у окружењу. Дистрибуција електричне енергије до корисника дистрибутивне мреже на подручју општине Брод врши се на напонском нивоу 35 kV и 10 kV преко ТС 35/10 kV Брод 2. Сви наведени објекти квалитетно и вишеструко су увезани у мреже високог (110 kV) и средњег (35 и 10 kV) напона тако да је омогућена висока погонска спремност када је у питању квалитет и континуитет испоруке електричне енергије на подручју.

У планском периоду потребно је средњенапонску мрежу развијати као подземну кабловску кроз реконструкцију постојећих и изградњу нових електроенергетских водова. За објекте (трансформаторске станице 10/0,4 kV) који су радијално напојени тежити да се прстенасто увезу у постојећи систем. Паралелно са развојем мреже развијати и дограђивати систем даљинског управљања електроенергетских објеката (мониторинг, мјерење, управљање...).

Планови инвестиција електродистрибутивних предузећа која послују у оквиру МХ „Електропривреда Републике Српске“ М.П. а.д. Требиње раде се на годишњем, односно трогодишњем нивоу. На десетогодишњем нивоу раде се планови развоја који се ревидују према одредбама Закона о електричној енергији. Планови инвестиција генерално произилазе из десетогодишњег плана развоја.

Према десетогодишњем плану развоја дистрибутивне мреже на подручју Општине Брод потребно је издвојити реконструкцију и изградњу ниже наведених објеката:

- Предвиђена је замјена постојећих и уградња нових енергетских трансформатора 35/ ТС 35/10 kV Брод 2.
- У периоду послје 2028.године на ДВ 35 kV Брод 2 - Камен предвиђена је санација и прилагођење пројектованом напонском нивоу и монтажа OPGW ужета, у дужини од око 11 km, што је условљено изградњом нове ТС 35/10 Брод 3..
- Увођење система даљински управљаних ТС 10/0,4 kV и 10 kV водова. Ради се о плану увезивања дистрибутивних трансформаторских станица у постојећи систем даљинског управљања који је у функцији када су у питању чворне трансформаторске станице и њихови 35 kV и 10 kV изводи.
- Изградња нових 10 kV подземних водова у циљу боље увезаности ТС 10/0,4 kV али и замјене постојећих дотрајалих водова.
- Замјена постојећих трансформаторских јединица у ТС 10/0,4 kV новим чиме се омогућава већа поузданост у раду објеката, квалитет и континуитет испоруке и смањење дистрибутивних губитака електричне енергије.
- Изградња 10 kV даљински управљане расклопнице у ужем градском подручју (недалеко од раскрснице улица Светог Саве и Немањине).
- Развој средњенапонске мреже у складу са усвојеном просторно – планском документацијом што је законска обавеза дистрибутера електричне енергије.

Као дио савремених тенденција, када је у питању дистрибуција електричне енергије, у наредном периоду је реално за очекивати на подручју општине Брод изградњу производних објеката електричне енергије. Обзиром да се ради о урбаној зони реално је да се на нисконапонској мрежи значајније повећава број „прозјумера“ (купаца електричне енергије који

граде соларне електране мање снаге за властите потребе). Када су у питању већи производни капацитети, обзиром да се ради о урбаној зони, реално је за очекивати да се исти појаве у оквиру већих објеката (фабричке хале, тржни центри и др.). Изградња производних објеката за испоруку електричне енергије према тржишту реална је само у рубним градским подручјима. Капацитет постојећих дистрибутивних објеката дугорочно омогућава прикључак производних објеката на електродистрибутивну мрежу.

План развоја електродистрибутивне мреже годинама је прављен према потребама класичног потрошачког конзума.

Приликом изградње нових објеката у близини постојећих далековода потребно је строго поштовати зоне безбједности у складу са Правилником о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV (Сл.гл. РС бр. 7/12) и Правилником о зонама безбједности надземних електроенергетских водова називног напона од 110kV до 400kV (Сл.гл. РС бр. 32/8). Није дозвољена градња објеката у овој зони без сагласности Електропреноса БиХ.

Телекомуникациона инфраструктура – постизање равномјерне покривености свих дијелова града, модернизација постојећег стања и изградња нових објеката и мреже.

Оцјена развоја телекомуникација у друштву доноси се на основи података о коришћењу скупа мрежа, система и уређаја за приступ корисника телекомуникационим сервисима као што су: фиксна телефонија, мобилна телефонија, систем кабловске телевизије, заступљеност РС рачунара, интернета итд. На подручју обухвата Урбанистичког плана функционишу четири телеком оператера и то М:тел, БХ Телеком и Супернове.

У планском периоду планира се постављање нових базних станица и реконструкција постојећих према развојним плановима оператера мобилне телефоније како би се обезбиједила боља покривеност сигналом и омогућио приступ корисника савременим сервисима (услуге које омогућава мрежа треће генерације и прелазак на LTE) као и ширење мреже оптичких каблова. Због брзог развоја телекомуникација, тренутно телеком оператери нису у могућности предвидјети проширење базних станица мобилне телефоније (5G и напредних генерација), али је потребно у складу са развојем технологије оставити могућност изградње истих на простору општине Брод.

У свим будућим радовима у урбаном дијелу треба планирати извођење телекомуникационе кабловске канализације. Предвиђена изградња ТК канализације подразумијева њено коришћење и за инсталације нових информационаих технологија, зависно од могућности приступа и уз сагласност надлежних провајдера. У урбаном дијелу града потребно је прелазити на оптичке кабловске водоове према топологији FTTH.

Термоенергетика

Стамбени и евентуално пословни и стамбено-пословни објекти, због боравка људи, морају загријавати просторије зими и евентуално расхлађивати љети. За ово је могуће обезбиједити топлотну енергију из различитих енергената и на различите начине (ложење по просторијама, котловнице за централно и етажно гријање), док је за расхладну енергију углавном потребна електрична енергија за рад топлотних пумпи.

Препоручује се изградња централног извора топлотне енергије за систем даљинског гријања или више рејонских котловница, у зависности од потреба и конфигурације градског подручја. Развој система прикључења потрошача треба спроводити фазно, започевши прикључењем објеката који се налазе у непосредној близини топлане или котловнице, а затим поступно ширити мрежу у складу са техничким и економским могућностима.

Енергија произведена на овај начин је економичнија, еколошки прихватљивија и лакше се контролише у погледу емисије загађујућих материја. Поред загријавања просторија, систем даљинског гријања може обезбиједити и континуирану испоруку потрошне топле воде током цијеле године, што додатно повећава његову функционалност. Предност оваквог система је и у томе што корисници могу, у складу са сопственим потребама, користити топлотну енергију за загријавање простора у било које доба године.

Кључан аспект функционисања система је индивидуално мјерење утrophка топлотне енергије код сваког потрошача, на основу чега се врши обрачун и наплата. Транспорт топлотне енергије до крајњих корисника предвиђа се вршењем дистрибуције вреле воде кроз предизоловане цијеви, које се полажу у земљу.

Свакако, прије изградње централног система градског гријања или изградње нових рејонских котловница било би неопходно извршити техно-економску анализу и нову студију топлификације насељеног мјеста Брод из којих би се стварно установила оправданост једног оваквог пројекта, у техничком, економском, еколошком и социјалном аспекту.

Док се не створе услови за прикључење нових потрошача на систем даљинског гријања гдје би се као извор топлотне енергије користиле постојеће котловнице ако је то техно-економски оправдано или нови извор топлотне енергије, сви постојећи објекти који имају котловнице за централно гријање задржавају их са могућношћу повећања или смањења њихових капацитета. Такође, постојеће инсталације и опрема за расхлађивање и климатизацију просторија задржава се уз могуће замјене другом опремом веће или мање снаге.

Као енергент за производњу топлотне енергије и рад рејонских котловница или централне топлане предвидјети биомасу или природни гас. Као прелазно рјешење за гасификацију општине Брод до реализације пројекта „Јужни ток“, чија је изградња предвиђена просторним планом Републике Српске, алтернативно је могуће спајање на дистрибутивну гасну мрежу Републике Хрватске уколико се остваре законски услови за то. Гасификација је предвиђена такође и у индустријском сектору, првенствено за потребе „Рафинерије Нафте“ Брод.

Планиране трасе гасовода и нафтовода које пролазе кроз предметни обухват приказане су у графичком прилогу, а преузете су из Просторног плана општине Брод 2017-2037. године.

Расхлађивање, провјетравање или климатизацију просторија у објектима вршити појединачним инсталацијама по просторијама или централним расхладним станицама (или клима коморама) и одговарајућом инсталацијом за сваки објект у цјелини.

Гасификација

У општини Брод не постоји систем снабдијевања потрошача природним гасом, постоје планови да се изради гасовод, али није дошло до реализације тог пројекта. Ако у будућности буде доступан природни гас у овој општини, за адекватно сагледавање овог аспекта, неопходна би била израда студије гасификације подручја општине Брод, која би дала неопходне параметре за

овај вид инфраструктурне опремљености, који би били употребљиви за нову планску и пројектну документацију.

Локација планиране изградње објекта складишта гаса и гасовода налазе се у зони безбједности двосистемског далековода DV 2x110 kV ТС Дервента-ТС Брод и ТС Брод-ТС Славонски Брод, те је потребно придржавати се Правилника о техничким нормативима за изградњу надземних електроенергетских водова називног напона од 1 kV до 400 kV (Сл.гл. РС бр. 7/12) и Правилника о зонама безбједности надземних електроенергетских водова називног напона од 110kV до 400kV (Сл.гл. РС бр. 32/8), уз прибављање сагласности Електропреноса БиХ прије планирања изградње и прије почетка извођења радова.

Б.ХII. Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу свих врста планираних објеката и зона, односно намјена

Намјена простора планирана у обухвату Урбанистичког плана биће основа, у мање компликованим случајевима, за израду стручних мишљења и урбанистичко-техничких услова, а до усвајања плана нижег реда, те као таква представља основу за издавање локацијских услова.

При изради свих докумената нижег реда неопходно је имати у виду правила грађења која се дају обим документом.

Намјена простора има за циљ побољшање урбаног стандарда, што подразумијева планирање нових стамбених објеката (породично, вишепородично становање), стамбено-пословних објеката, пословних објеката, као и објеката друштвеног стандарда, истовремено обнову девастираних подручја путем урбане реконструкције. Такође, подразумијева и обнову и довршетак насеља омогућавањем промјена облика и димензије грађевинске парцеле, које се одређују планом парцелације, градњом нових објеката, интерполацијом, реконструкцијом и постепеном замјеном трошних и девастираних објеката, изградњу и реконструкцију кућа за одмор (викенд кућа).

Урбана правила су одређена у складу с природним и урбанистичко-архитектонским наслеђем, локалним условима, степеном развијености подручја, те с кориштењем и намјеном простора као и кроз планирану реконструкцију саобраћајне инфраструктуре, водоводне и канализационе мреже, електро мреже и планирање коридора за инсталације гријања.

Забрањене намјене у простору:

- забрањује се формирање сателитских насеља вишепородичног или индивидуалног типа становања са малим парцелама и великим густинама становања који би проузроковали обезбјеђење нерационалних инфраструктурних коридора и нарушавање дефинисаних шумских и пољопривредних површина,
- пословни и производни објекти, са дјелатностима чије је одвијање у насељеним мјестима Законом и прописима забрањено,
- пословни, пословно-складишни објекти и објекти производног занатства, који врстом и карактером дјелатности могу угрозити животну средину и услове живота разним штетним утицајима; буком, вибрацијама, гасовима, отпадним материјама или другим штетним дејствима, а у складу са правном регулативом,
- Забрањено је држање крупне стоке у цијелом централном урбаном подручју Брода, а у ширем је дозвољено искључиво у оквиру пољопривредних домаћинстава и одређених пословно-производних и складишних комплекса који се баве предметном дјелатношћу, а све у складу са одговарајућом правном регулативом.

Критеријуми и правила за уређење, коришћење и изградњу објеката и зона, тј. намјена:

- нове површине предвиђене за становање планиране су уз већ постојеће стамбене зоне; поред породичног становања намеће се потреба рационалнијег облика организације становања, тј. породично становање у низу, као и вишепородично становање. Уз становање, планиране су и пословне дјелатности које су компатибилне са становањем;
- повећање густине насељености и концентрисана изградња унутар насеља у циљу спречавања даљег ширења грађевинског реона, заштите пољопривредног земљишта и смањења трошкова инфраструктурног опремања;

- стимулација повећања квалитета становања реконструкцијом постојећих објеката, посебно у зони ужег и ширег насељског центра, а као посљедица претварања дијелова стамбених објеката у пословни простор, што иначе треба стимулисати у овим зонама (површинама), на тај начин би се и капацитет градског простора и услови кориштења приближили потребама насеља;
- потребу за викенд кућама (кућа за одмор) усмјерити на постојећа напуштена кућишта сеоских атара, с тим да постоји реална могућност комуналног опремања истих локација; у већ формираним зонама кућа за одмор ограничити ширење грађевинског реона, изграђене површине сводити на што мању мјеру, користећи типове и начин изградње који заузимају најмање простора и минимално утичу на промјену карактера природне средине;
- очување квалитетних наслијеђених амбијенталних карактеристика подржавањем специфичних облика градње и формирањем визуелно квалитетних цјелина, вриједних амбијентата, потеза;
- посебну пажњу посветити планирању станова за маргиналне групе становништва (старо и младо становништво, за лица са умањеним тјелесним способностима);
- примјењивати на свим нивоима планирања услове за несметано кретање дјецe и лица са умањеним тјелесним способностима, као и за њихово сналажење и боравак у простору;
- димензионисање културних садржаја, (културне институције-омладински центар, кино сале, библиотеке и објекти институције за опслуживање подручја, које одговарају карактеристикама подручја). Предвиђени простори треба да буду флексибилни, уз могућност увођења мобилних библиотека, кино сала или камерних сцена, односно вишенамјенско кориштење објеката. Библиотеке и читаонице предвидјети у оквиру насеља (или групу насеља) и то у оквиру школа или просторија мјесних заједница;
- поред општеградских садржаја, чији се гравитациони утицај протеже и на шири простор у оквиру мјесних заједница, потребно је планирати просторе за окупљање грађана и омладине-клубови (омладински центар) или домови мјесних заједница (реконструкција постојећих / изградња нових). Ови објекти би покривали широк дијапазон активности: просторе за дјецу, клубове и друштва, клубове омладине, читаонице, просторије за рад друштвено-политичких организација, клубове технике и слично. Простор може бити третиран као јединствени садржај, али би се могао организовати поштујући укупне потребе становништва мјесних заједница (насеља, односно цјелина),
- јавни објекти (јавне службе) су поште, банке, управа, администрација и установе. Очување постојећих објеката јавних служби уз реконструкцију, адаптацију, уз поштовање идентитета простора, усклађивањем са окружењем и амбијентом;
- У складу с потребама, у етапном развоју, омогућити повећање броја амбуланти, односно објекти институције за опслуживање подручја, које одговарају карактеристикама подручја. Уколико постоји потреба, амбуланте породичне медицине могу се уредити у склопу приземља планираних стамбено-пословних објеката, што се односи и на апотеке,
- спорт и рекреацију планирати у свим насељима, али тако да се највећи број спортских активности може обављати у насељу;
- грађевинско земљиште намјењено за развој привредних дјелатности лоцираће се, првенствено, уз постојеће и планиране јавне путеве, при чему развој (уређивање и

функционисање) на овим површинама треба да буде усклађен са развојем саобраћајне мреже и мрежа техничке инфраструктуре. Лоцирање мањих производних погона у оквиру мале привреде могуће је и ван планираних зона, уз поштовање захтјева заштите животне средине, односно под условом да је активност која се изводи при производњи, складиштењу, односно транспорту производа и сировина таква да не угрожава постојећи квалитет животне средине и функционисање простора;

- усаглашавање природних вриједности са људским дјеловањем, употребом обновљивих извора енергије, грађењем енергетски ефикасних објеката, правилним избором локације и укључивањем биоклиматских фактора уз примјену интегралног пројектовања, уважавањем климатских промјена, заштитом од земљотреса и других природних катастрофа;
- уз поштовање основних принципа озелењавања вршити реконструкције постојећих или подизање нових парковских површина. Паркове предвидјети и пројектовати као површине јавног карактера, које композиционо чине јасне цјелине у којима мрежа путева и стаза повезује остале композицијске елементе: платое, елементе са водом, дјечија игралишта, спортски терени, пољане и сл. Мали вртно-архитектонски елементи су : фонтане, павиљони, перголе, парковски мобилијар, ограде, свјетилке и сл. Са посебном пажњом, адекватном намјеном и организацијом простора обезбиједити оптималне услове корисницима различитих категорија (дјеца различитог узраста, радно активно становништво, пензионери);
- избором врста, начином обраде и колористичким ефектима нагласити репрезентативност постојећих и планираних јавних објеката. Главне прилазе, просторе око споменика, водених површина и фонтана рјешавати партерним зеленилом;
- максимално сачувати природни амбијент, а пажљивим интервенцијама обале ријеке учинити доступним и пријатним мјестом за пасивни и активни одмор и рекреацију посјетилаца. Садњу прилагодити конкретним амбијенталним цјелинама како би се максимално нагласили ефекти водених огледала;
- дрвореди и пратеће зелене површине дуж саобраћајница играју најважнију улогу у повезивању свих осталих елемената пејзажне архитектуре у јединствени систем. Из тог разлога, основни принцип при озелењавању града је да се искористе све могућности за формирање истих. У улицама чија ширина и распоред траса подземних инсталација не дозвољавају формирање класичног дрвореда, потребно је планирати остале видове линијског озелењавања и техничке мјере заштите (садња дрвореда само на сунчаној страни улице, садњу дрвећа у касетама, вертикално озелењавање и сл.);
- приликом изградње спортско-рекреативно-туристичког комплекса у блоку 3, на обали Саве, потребно је испоштовати важећи Закон о водама, тј. члан 105. Закона о водама (Службени гласник Републике Српске“ број 50/06, 92/09, 121/12, 74/17), те водити рачуна о линији допирања стогодишњих вода; члан 105. предметног Закона гласи: на водоплавном подручју, осим активности из члана 13. овог закона⁹, изричито су

⁹ Члан 13. наведеног Закона је: на водном добру није дозвољено изводити захвате, осим за: а) градњу објеката јавне инфраструктуре, б) градњу водних објеката, према одредбама овог закона, в) мјере, које се односе на побољшање хидроморфолошких и биолошких карактеристика површинских вода, мјере, које се односе на заштиту природе, д) градњу објеката, потребних за кориштење вода, обезбјеђење сигурности пловидбе и обезбјеђење заштите од утапања на природним купалиштима, ђ) изградњу објеката намијењених заштити вода од загађења, е) изградњу објеката, намијењених одбрани, заштити и спасавању људи, животиња или имовине, те провођењу задатака органа унутрашњих послова, ж) изградњу рекреационих, спортских и туристичких објеката по посебно

забрањене све активности које могу за вријеме поплаве имати штетан утицај на воде, водна земљишта и водозаштитне објекте, а нарочито:

- на одбрамбеном насипу, односно ободном каналу и водном земљишту, као инундационом подручју, копати земљу, садити дрвеће и грмље, побијати коље и друге предмете, као и постављати рампе, ако овим законом није другачије одређено,
- изграђивати на насипу објекте који немају карактер заштитног објекта;
- вршити дислоцирање или вађење материјала (шљунка, пијеска, камена, глине, дрвне масе и слично), у водном земљишту, односно брањеном подручју, на удаљености од најмање 50 метара од вањске ножице насипа;
- градити бунаре на удаљености мањој од 30 метара од вањске ножице насипа, као и копати (бушити) јаме или паралелне канале на удаљености мањој од 20 метара од унутрашње ножице, односно десет метара од вањске ножице насипа,
- подизати ограде и живице и садити дрвеће на удаљености мањој од десет метара са унутрашње стране и пет метара са вањске стране од ножице насипа, као и изграђивати објекте (стамбени, привредни и други) са вањске стране насипа и на удаљености мањој од десет метара од вањске ножице насипа и на водном земљишту;
- обрађивати земљу на удаљености мањој од пет метара од ножице насипа;
- подизати преграде на водном земљишту;
- пуштати по насипу, ободном и одводном каналу стоку ради испаше, или преводити стоку изван мјеста одређених за прелаз;
- на насипу и његовом заштитном појасу и на водном земљишту истоварати или остављати било какав материјал, изузев материјала за одбрану од поплава (депоније камена и земље);
- оштећивати или уништавати уређаје на насипу (рампе, ознаке, водомјере и др.) или оштећивати или уништавати уређаје за регистрацију промјена на водама, или друге знакове,
- оштећивати или неовлашћено руковати акумулацијама и њиховом опремом, пумпним станицама, уставама, каналима, тунелима, кулама затварачницама и њима при падајућим објектима, далеководима, трафо-станицама и системом веза, или ометати њихов рад,
- неовлашћено користити приступне путеве до заштитних објеката,
- мијењати правац водотока и канала без водне сагласности и водне дозволе, односно противно условима одређеним у водној сагласности и водној дозволи;
- уносити у водотоке, језера, акумулације и ретензије, као и депоновати на обале водотока, језера, акумулација и ретензија камен, земљу, јаловину и друге чврсте и течне материје и материјале;
- садити дрвеће на удаљености мањој од 10 метара од линије великих вода водотока, односно 10 метара од рубне линије акумулације или ретензије, ободног или вјештачког канала, изузев заштитних шума и градског зеленила;
- подизати зграде и друге објекте који не служе одбрани од поплава на удаљености мањој од 5 метара од линије допирања стогодишњих вода за све површинске воде, изузев ако је власнику или кориснику условљена изградња

објекта претходним предузимањем заштитних мјера којима се онемогућавају или смањују штетне посљедице од вода;

- вршити радње које могу оштетити корита и обале водотока, језера, односно корита канала, корита и обале акумулације или ретензије, или тунела, или сметати слободном отицању воде;
- градити или постављати ограде или препрека на удаљености мањој од 10 метара од поплавне линије допирања великих вода водотока, којима се спречава прилаз обалама водотока;
- изводити радове у близини водотока, језера, канала, тунела, акумулације и ретензије, који би могли угрозити стабилност заштитних водних објеката или њихову употребу (копање земљишта, шљунка, пијеска, камена и сл.);
- пуштати у ободне и одводне канале, и у водотоке стоку ради испаше. Забрањено је без писмене сагласности надлежног органа за воде:
- на водном земљишту садити дрвеће и грмље, сјећи дрвеће и крчити растиње;
- на водном земљишту сјећи заштитне шуме или друго дрвеће, и вршити друге радове који могу довести до ерозионих процеса;
- пристајати с пловним објектима уз обалу водотока или језера, ради утовара или истовара терета, и на обали водотока или језера депоновати или истоваривати материјале односно материје намијењене утовару у пловне објекте;
- вршити саобраћај возилима по одбрамбеним насипима.

Ванградско зеленило, а посебно шумски масиви, су резервоари чистог ваздуха који се до града може довести правилно организованим и добро повезаним системом свих категорија градског зеленила, који је због тога и добило симболичан назив „плућа града“. Све интервенције у циљу привођења новој намјени (претварање у шума-паркове, просторе за активан и пасиван одмор) потребно је да буду планиране од тима стручњака, како би се очувањем постојећег фонда зеленила сачувала стабилност терена, а добро осмишљеним обликовањем и садњом створио далеко вреднији пејзаж. Правилним компоновањем пуних и празних волумена отворити визуре према најљепшим дијеловима пејзажа.

Правила за изградњу објеката

- Максимална дозвољена спратност индивидуалних објеката (породично становање), слободностојеће и куће у низу износи П+2 (односно до три надземне етаже);
- максимална дозвољена спратност вишепородичних објеката (стамбених и стамбено - пословних) у блоковима 1 и 2 износи П+11 (односно до дванаест надземних етажа), док у осталим блоковима износи П+5 (односно до шест надземних етажа);
- уз становање дозвољено је да се планирају у приземљу објекта и пословне дјелатности које су компатибилне са становањем, док се у централном дијелу и остале етаже могу користити за пословну намјену али на начин да однос између стамбеног и пословног дијела објекта износи 60:40%;
- највећа дозвољена спратност кућа за одмор и објеката у викенд насељима износи П+Пк (односно до двије надземне етаже);
- спратност објекта свих врста у зони реконструкције и обнове у централној урбаној зони, као и у зони привредних дјелатности и осталим изграђеним подручјима утврђује се у складу са околном постојећом изградњом и правилима струке;

- за све горе наведене објекте дозвољена је изградња сутерена или подрума уколико нема геотехничких или хидротехничких сметњи;
- на подручју насеља и грађевинском земљишту ван насеља, поред стамбених, могу се градити и други објекти компатибилне намјене и садржаја, који својом дјелатношћу не могу имати штетан утицај на животну средину. Компатибилне намјене и садржаји у функцији насеља су: становање, трговина, туризам и угоститељство, занатство и услуге, администрација, комунални и саобраћајни објекти, здравство, дјечија заштита, образовање, објекти за спорт и рекреацију, култура, вјерски објекти, зелене и рекреационе површине;
- пејзажно уређење, споменици, фонтане, мобилијар и урбана опрема компатибилни су са свим намјенама и могу се без посебних услова реализовати на свим површинама;
- дозвољена је изградња помоћних објеката (економски објекти) у оквиру исте грађевинске парцеле, тако да нису доминантно сагледиви са саобраћајнице у односу на главни објекат. У склопу пољопривредних домаћинстава економски објекти се могу лоцирати у складу са потребама функционисања домаћинства и то у дну парцеле. Међусобна растојања економских објеката зависе од организације економског дворишта, с тим да се прљави објекти у односу на чисте објекте постављају зависно од руже вјетрова;
- позиција економских објеката у односу на грађевинску линију утврђује се примјеном најмањих дозвољених растојања за објекте утврђени су важећом правном регулативом из ове области;
- изван формираних насеља, на парцелама које имају приступ на јавну површину, осим објеката компатибилне намјене и садржаја насеља, могу се градити и индустријски и други објекти који су у функцији пољопривреде, поштујући услове дефинисане важећом правном регулативом за овакву врсту објеката;
- на јавној површини, на површинама уже санитарне заштите водоизворишта или на простору коридора постојеће инфраструктуре не граде се објекти и не врше радови супротно намјени наведених површина;
- на простору предвиђеном за заштитне појасеве не граде се објекти и не врше радови супротно намјени због којег је појас успостављен;
- На грађевинској парцели објекти могу бити постављени:
  - у непрекинутом низу – објекат на парцели додирује обје бочне линије грађевинске парцеле;
  - у прекинутом низу-објекат додирује само једну бочну линију грађевинске парцеле;
  - као слободностојећи- објекат не додирује ниједну линију грађевинске парцеле;
  - као полуатријумски-објекат додирује три линије грађевинске парцеле;
- на грађевинској парцели може се утврдити изградња и других објеката компатибилне намјене према одређеним условима намјене којој припада парцела;
- на истој грађевинској парцели на којој је саграђен главни стамбени и пословни објекат јавне намјене, могу се градити помоћни објекти који су у функцији кориштења главног објекта, под условом да се просторије не могу смјестити у саставу главног објекта. Под помоћним објектима се сматрају; гараже, оставе, котловнице, пушнице, бунари, цистерне за воду, лџетње кухиње, пољски WC и слично, бруто грађевинске површине до 50,00 m² и могу имати само једну надземну етажу, свијетле висине до 2,40 m. Површина помоћних објеката може бити и већа уколико просторне могућности то дозвољавају, а

на основу стручног мишљења правног лица овлаштеног за израду докумената просторног уређења;

- за стамбене објекте минимално 20% површине грађевинске парцеле треба да буде озелењено под травнатим површинама са одговарајућим дендроматеријалом, 50% површине се може изградити, док осталих 30% површине треба да буду поплочане површине и саобраћајне површине (приступне саобраћајнице и паркинзи). Укупни максимални проценат изграђености појединачне парцеле не треба да пређе 50%, док укупни коефицијент изграђености појединачне парцеле не треба да пређе вриједност 1. У пољопривредним домаћинствима је дио парцеле предвиђен за саобраћајне површине могуће изградити неопходним господарским објектима. Сви остали специфични објекти других намјена и привредних дјелатности ће се дефинисати по посебном програму зависно од технологије функционисања предметних саджаја, али уз поштовање свих релевантних стручних параметара и важећих правилника из ове области.

Правила за парцелацију:

- обавезно је да се планирани објект или објекти који представљају функционалну цјелину увијек налазе у границама једне припадајуће грађевинске парцеле;
- грађевинска парцела је најмања површина земљишта на којој се може градити, а дефинисана је приступом на улицу или другу јавну површину, границама са сусједним парцелама и геодетским елементима-координатама ломних тачака, дужинама фронтова и површином;
- општа правила парцелације обухватају планске елементе за одређивање величине, облика и површине нове грађевинске парцеле, нивелационе коте јавних површина и коте приземља објеката у контактної зони са јавним појасом регулације;
- грађевинска парцела има облик правоугаоника или трапеза, облик и димензије се одређују планом парцелације;
- приликом формирања грађевинске парцеле потребно је да се у што већој мјери прате границе катастарских честица, кад год је то могуће и оправдано и да новоформирана грађевинска парцела има правилан облик;
- најмања површина грађевинске парцеле на грађевинској линији, на површинама предвиђеним за породичну градњу, уколико су испуњени услови у складу са важећом правном регулативом из ове области, а посебно они који се односе на минималну међусобну удаљеност објеката, минимално растојање грађевинске од регулационе линије и сл. износе:
  - за слободностојећи објект 300,00 m²;
  - за двојни објект 400,00 m²;
  - за објект у низу и полуатријумских објеката 150,00 m² , а
  - за објекте у прекинутом низу 200,00 m²;
- у зонама изградње нових вишепородичних објеката најмања грађевинска парцела је 600,00 m²;
- за мјешовите зоне са два или више типова нестамбене градње најмања ширина грађевинске парцеле, на грађевинској линији за вишеспратне стамбене и пословне објекте у непрекинутом низу износи 12,00 m', а за слободностојеће вишепородичне стамбене, пословне и производне објекте износи 16,00 m', уколико су испуњени услови у складу са важећом правном регулативом из ове области, а посебно они који се односе

на минималну међусобну удаљеност објеката, минимално растојање грађевинске од регулационе линије и сл.

- за привреде дјелатности најмања ширина грађевинске парцеле, на грађевинској линији, привредних, пословних, производних и индустријских објеката износи 16,00 m', а најмања површина нове парцеле за нову изградњу износи 800,00 m², уколико су испуњени услови у складу са важећом правном регулативом из ове области, а посебно они који се односе на минималну међусобну удаљеност објеката, минимално растојање грађевинске од регулационе линије и сл.
- за централне урбане зоне и пословне зоне, зоне већих густина, објекте од јавног интереса, као и изграђене објекте, најмања ширина и површина грађевинске парцеле не одређује се примјеном одредаба важећег правилника из ове области, већ се утврђују кроз законом прописане урбанистичко техничке документе у складу с карактеристикама зоне и специфичностима локације.

Правила за регулационе и грађевинске линије:

- регулациона линија утврђује се у односу на осовинску линију, односно, осовину јавног пута или на граничну линију јавних површина или површина и коридора резервисаних за будући развој, заштитних зона и слично; најмања дозвољена ширина појаса регулације по врстама саобраћајница:
  - градске и магистралне саобраћајнице насеља износи 15,00 m';
  - сабирне улице износи 10,00 m';
  - стамбене улице износи 6,00 m';
  - јавне саобраћајнице у селима износи 7,00 m';
  - колски прилази износи 5,00 m' ;
  - приватни пролази износи 2,50 m';
  - пјешачке стазе износи 1,50 m'.
- грађевинска линија се поклапа са регулационом линијом на грађевинској парцели или се налази унутар грађевинске парцеле на растојању од регулационе линије или границе парцеле.
  - грађевински објект поставља се предњом фасадом на грађевинску линију и то њеним најистуренијим дијелом, односно унутар простора оивиченог грађевинским линијама;
  - главна фасада угаоних грађевинских објеката оивичена приступном саобраћајницом може се поставити и на одређеном одстојању од грађевинских линија, унутар грађевинске линије, ако се тиме добија додатни квалитет јавне површине испред објеката, ако је прописана међусобна удаљеност објеката и ако су испоштоване остале одредбе дефинисане важећом законском регулативом из ове области;
  - фасада објекта за коју није дефинисана грађевинска линија поставља се у складу са правилима о минималним удаљеностима;
  - код сусједних објеката у низу завршни профили фасада на бочним странама објекта морају бити исти;
  - за посебно значајна подручја или зоне реконструкције гдје је велики коефицијент изграђености парцеле дефинишу се и дворишне грађевинске линије;

Услови за приступ парцелама и паркирање возила:

- Све грађевинске парцеле морају имати приступ на јавни пут .
- ширина приватног пролаза за грађевинске парцеле које немају директан приступ на јавну саобраћајну површину не може бити мања од 2,50 m',
- за објекте у радним зонама обезбјеђује се противпожарни пут око објекта, а у складу са прописима за овакву врсту објеката;
- на грађевинској парцели стамбеног и стамбено-пословног објекта обезбјеђује се простор, изван површине јавног пута, и то по једно паркинг мјесто или гаражно мјесто на један стан;
- за паркирање возила на грађевинској парцели осталих објеката обезбјеђује се простор изван површине јавног пута и то по једно паркинг мјесто или гаражно мјесто: банка, здравствена, пословна (стамбено-пословни објекат, односи се на дио пословања), образовна или административна установа 1 паркинг мјесто на 70,00 m² корисног простора, пошта, 1 паркинг мјесто на 150,00 m² корисног простора, трговина на мало 1 паркинг мјесто на 100,00 m² корисног простора, угоститељски објекат 1 паркинг мјесто за осам столица, хотелијерска установа 1 паркинг мјесто на користан простор за десет кревета, позоришта или коно сале 1 паркинг мјесто за 30 гледалаца, спортска хала 1 паркинг мјесто на користан простор за 40 гледалаца, производни, магацински и индустријски објекат 1 паркинг мјесто на 200,00 m² корисног простора;
- гараже објеката планирају се у објекту и подземно или надземно изван габарита објекта, а у оквиру грађевинске парцеле;
- површине гаража објеката које се планирају надземно на грађевинској парцели израчунавају се при утврђивању коефицијената изграђености, односно коефицијента заузетости грађевинске парцеле, док се подземне гараже не урачунавају у коефицијенте;
- могуће је планирати паркинг просторе у оквиру регулационих линија јавних површина у централним зонама;
- за паркирање возила за сопствене потребе обезбједити простор на сопственој парцели, изван површине јавног пута;
- код изградње свих нових објеката инвеститор је дужан да потребе паркирања ријеши у оквиру објекта (подрум, сутерен, приземље) или ван објекта у оквиру своје катастарске, односно грађевинске парцеле;
- морају бити испуњени сви неопходни услови за прилаз возила гаражама, као што су дужина, нагиб рампе и сл., и остали услови дефинисани важећом законском регулативом из ове области.

Правила изградње јавних површина и објеката:

- под јавним површинама и објектима се подразумева опште добро намијењено општем кориштењу ради обављања различитих активности везаних за тај простор, за садржаје у њему и његовој непосредној околини, у смислу обезбјеђивања одређеног нивоа урбаног стандарда за све грађане и кориснике;
- с обзиром да амбијентални склоп сваког јавног урбаног простора, уз отворене површине, чине и објекти и урбани мобилијар, све планиране интервенције у простору се морају третирати интегрално за све елементе у простору, а на основу предходно извршених истраживања карактеристика простора који се тичу његових вриједности

(зелени фонд, визууре, инсолација, постојеће структуре итд.) или негативних одредница које је потребно узети у обзир при планирању;

- уређење слободног простора грађевинске парцеле подређено је обезбјеђењу колских и пјешачких приступа објектима, гаражама и паркинзима у склопу парцеле. Слободне, неизграђене површине на парцели се по правилу озелењавају и хортикултурно уређују (травњаци, цвјетњаци, дрвореди и сл.). Минимално 20% површине грађевинске парцеле мора бити озелењено под травнатим површинама са одговарајућим дендроматеријалом, 50% површине се може изградити, док осталих 30 % површине могу бити поплочане пјешачке и саобраћајне површине (приступне саобраћајнице и паркинзи);
- у насељима се планира и уређује систем зеленила различитих функција и са одговарајућим елементима који доприносе естетским и биоклиматским вриједностима урбаног простора;
- зелене површине су дио животног простора, обрасле вегетацијом, а у градским срединама то су простори у којима се његује зеленило обично вјештачким путем засађено и уређено по одређеним принципима;
- елементи зеленила су: травњаци, цвијетњаци, жбунасто и високо расдиње, шуме, дрвореди, групације жардињера и друго;
- Функције зелених површина у насељима су:
  - зеленило стамбених блокова (зеленило стамбених блокова, травњаци са разним врстама зелених структура, блоковски паркови, дјечија игралишта и др.);
  - јавно зеленило (шуме, паркови, скверови, дрвореди, зеленило ријечних обала, зеленило јавних спортских и рекреативних зона и др.);
  - зеленило ограничене употребе (школска игралишта, отворени простори других просвјетних и спортских установа, клубова, културних установа, индустријских комплекса, зеленило парцела са индивидуалним стамбеним објектима и др.);
  - зеленило специјалне намјене (заштитно зеленило уз саобраћајнице, инфраструктурне коридоре, ријечне обале и др.);
- јавни простор као најважнији елемент урбаног простора мора бити уређен и опремљен у складу са својим значајем, примјеном одговарајућег урбаног мобилијара, расвјете, начина попловања, избора боја и материјала итд.;
- није дозвољено постављање неадекватне урбане опреме која уништава естетске квалитете простора, те постављање тезги, својевољно изабраних киоска и расвјете итд.

Комуналне дјелатности

Комуналне дјелатности и инфраструктура имају две врсте струкутра – линијске и површинске. Простори намијењени комуналним дјелатностима:

- производња, пречишћавање и испорука воде;
- производња и дистрибуција електричне енергије,
- производња и испорука топлоте,
- одвођење и депоновање отпада,
- погребна дјелатност,
- јавни паркинзи и јавни објекти саобраћајне инфраструктуре и
- тржничка функција,

Организују се према посебним прописима и условима који важе за сваку посебну врсту. Коефицијент изграђености и висина објекта зависе од врсте и технологије постројења и утврђују се у складу са околним простором и детаљнијим условима и важећим прописима.

Привредни и индустријски објекти:

Спратност објекта свих врста у индустријској и неизграђеној пословној или привредној зони ван насеља утврђује се у складу са технолошким захтијевима. За централне урбане зоне и пословне зоне, зоне већих густина, објекте од јавног интереса, најмања ширина и површина грађевинске парцеле утврђује се кроз законом прописане урбанистичко техничке документе, а у складу с карактеристикама зоне и специфичности локације.

Минимална удаљеност између грађевинске и регулационе линије привредних објекта мора обезбједити манипулативни и противпожарни пут.

Површина колско-манипулативне површине треба бити прилагођена врсти возила која њоме манипулишу и технолошком процесу њиховог рада.

Правила за архитектонско обликовање:

- правила архитектонског обликовања односе се на све објекте и амбијенте и имају за циљ постизање вишег естетског нивоа у обликовању простора, како би се постигла уређеност насеља и уједначеност у обликовном изразу. Потребно је спријечити појаву неодговарајућих објеката и амбијената и подстаћи квалитетнији архитектонски израз.
- приликом планирања интервенција у простору мора се водити рачуна о односу према постојећој околини, тако да се унаприједи постојећи амбијент примјеном савременог архитектонског изразица и материјализације.
- спољашњи, вањски изглед објекта, облик крова, примјењени материјали, боје и други елементи утврђују се идејним архитектонским пројектом или главним пројектом. Спољашњи изглед објекта у зони заштићених културних и природних добара, усклађује се са утврђеним мјерама заштите;
- правила архитектонског обликовања односе се на све објекте и амбијенте и имају за циљ постизање вишег нивоа ликовности у обликовању простора, како би се постигла уређеност насеља и уједначеност у обликовном изразу. Потребно је спријечити појаву неодговарајућих објеката и амбијената и подстаћи тежњу за већим умјетничким донетима у архитектонском изразу;
- приликом планирања интервенција у простору мора се водити рачуна о односу према постојећој околини, тако да се унаприједи постојећи амбијент увођењем репера и обликовних маркера, те примјеном савременог архитектонског изразица и материјализације;
- дворишне фасаде и калкански зидови, исто као и уличне фасаде, формирају амбијент и утичу на естетику простора, те им је потребно дати равноправан однос са главним фасадама;
- приликом планирања, пројектовања, грађења нових објеката као и приликом већих реконструкција постојећих објеката морају се примјењивати минимални захтјеви који се односе на смањење кориштења енергије и прелажење на кориштење енергије из обновљивих извора, чиме се стварају услови за енергетски ефикасно кориштење зграда, побољшање енергетских карактеристика зграда и смањивање утицаја на животну средину. Истовремено, приликом планирања и пројектовања нових објеката неопходно је усаглашавање природних вриједности са људским дјеловањем, правилним

избором локације, укључивањем биоклиматских фактора, примјена интегралног пројектовања, уважавањем климатских промјена, заштитом од земљотреса и других природних катастрофа и техничких хаварија. Грађење енергетски ефикасних објеката представља примјењивање дугорочних мјера;

- није дозвољено градити лажне мансардне кровове, те примјењивати елементе и композиције које као резултат могу дати псеудо-архитектуру, то јест невјешту интерпретацију историјских и постмодерних стилова те кориштење неадекватних материјала и колорита приликом обраде фасаде.

Услови за несметано кретање дјеце и лица са умањеним тјелесним способностима:

- за планирање простора јавних саобраћајних и пјешачких површина, прилаза грађевинским објектима, пројектовање стамбених и нестамбених зграда, као и посебних уређаја у њима, уклањање архитектонских баријера код постојећих грађевинских објеката, обухваћеним Планом морају се пројектовати и извести на начин који омогућава несметано кретање дјеце и лица са умањеним тјелесним способностима у простору, а у складу са правном регулативом која се односи на ову област.

Препорука је да код јавних површина треба избјежавати различите нивое пјешачких простора, а када је промјена неизбежна рјешавати је и рампом, а не само степеништем, како би се обезбједиле мјере за олакшање кретања дјеце и лица са умањеним тјелесним способностима.

Б.XIII.   Услови за спровођење плана документима просторног уређења нижег реда по територијама, приоритету и друго

САОБРАЋАЈ

При изради концепта система путне мреже у урбанистичком плану у односу на планове нижег реда, усвојен је принцип да урбанистички план дјелује развојно и усмјеравајуће, тј. омогућује максималну креативност при изради секундарне путне мреже у плановима нижег реда, а да се при томе не наруше основни принципи и концепција система путне мреже у насељима.

Попречни профили саобраћајница се могу кориговати, у плановима нижег ранга, тако да би се избјегло рушење постојећих објеката.

Трасе планираних саобраћајница могуће је помјерити ако за то постоје технички оправдани разлози.

ГАСОВОД

Траса гасовода оквирно је дефинисана просторним планом Републике Српске до 2025. год., а тачан положај ће бити накнадно прецизније дефинисан, а у складу са просторним плановима подручја на коме треба да се изгради гасовод. У склопу овог урбанистичког плана не утврђује се цијевни транспорт гаса и мрежа гасовода унутар подручја града и општине већ се дају ограничења за заштитни појас уз магистрални гасовод.

Гасоводи се по правилу изграђују изван насељених мјеста, ограђених комплекса радних организација, железничких станица, морских и речних пристаништа, заштитних подручја за питке и љековите воде и војних објеката. При избору трасе, пројектовању и изградњи гасовода мора се обезбједити стабилност цјевовода и заштита људи и имовине и спречити могућност штетних утицаја цјевовода на околину.

Инвестиционо-техничка документација према којој се изграђују гасоводи мора бити израђена у складу са просторним плановима подручја на коме треба да се гради нафтовод, гасовод и продуктовод.

У појасу ширине од 5m на обе стране гасовода, рачунајући од осе цјевовода, забрањено је садити биљке чији корјени достижу дубину већу од 1m, односно за које је потребно да се земљиште обрађује дубље од 0,5m.

У појасу ширине од 30m лијево и десно од осе гасовода, након изградње гасовода, забрањено је градити зграде намјењене за становање или боравак људи, без обзира на степен сигурности са којим је гасовод изграђен и без обзира на то у који је разред појас цјевовода сврстан. Изузетно од овога зграде намјењене за становање или боравак људи могу се градити у појасу ужем од 30m ако је градња већ била предвиђена урбанистичким планом прије пројектовања гасовода и ако се примјене посебне мјере заштите, с тим да најмање растојање насељене зграде од гасовода мора бити, и то:

Табела бр. 26.:Ширина заштитног појаса индивидуалних стамбених и стамбено-пословних објеката

Пречник гасовода	Притисак од 16 до 50 bar	Притисак >50 bar
	m	m
≤ DN 150	30	30
DN 150 до DN 500	30	50
DN 500 до DN 1000	30	75
> DN 1000	30	100

Извор: Правилник о техничким нормативима за транспорт природног гаса магистралним гасоводима и гасоводима за међународни транспорт, Сл. гласник Р.С. бр.43/19

Ширина заштитног појаса зграда, индивидуалних стамбених објеката и индивидуалних стамбено-пословних објеката зависно од притиска и пречника гасовода, у изузетним случајевима може бити:

Табела бр. 27.:Ширина заштитног појаса индивидуалних стамбених и стамбено-пословних објеката у изузетним случајевима

Пречник гасовода	Притисак од 16 до 50 bar	Притисак >50 bar
	m	m
≤ DN 125	10	10
DN 125 до DN 300	15	25
DN 300 до DN 500	20	30

> DN 500 до DN 1000	30	50
---------------------	----	----

Извор података: Правилник о техничким нормативима за транспорт природног гаса магистралним гасоводима и гасоводима за међународни транспорт, Сл. гласник Р.С. бр.43/19

1. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Урбанистички план општине Брод (у даљем тексту: Урбанистички план) је поред Просторног плана општине Брод, основни просторно-плански документ за урбано подручје Брода (у даљем тексту: урбано подручје).
Урбанистички план представља основу за израду спроведбених просторно – планских докумената оперативног карактера - зонинг плана, регулационих планова, урбанистичких пројеката и планова парацелације (у даљем тексту: спроведбени документи просторног уређења).
Изузетно, у законом одређеним случајевима, Урбанистички план може представљати основу за издавање локацијских услова (члан 62., став 2., Закона о уређењу простора и грађењу, 40/13, 106/153, 3/16, 84/19).
2. Урбанистички план обавезан је за све субјекте.
Обавезност Урбанистичког плана односи се на све активности којима се планирају или непосредно одобравају интервенције у простору урбаног подручја, тј. на активности:
  - а) израде спроведбених докумената просторног уређења,
  - б) издавања локацијских услова непосредно на основу Урбанистичког плана.
3. Спроведбени документи просторног уређења-планови морају да буду у сагласности са Урбанистичким планом.
4. Сматра се да су планови из тачке 3. у сагласности са Урбанистичким планом ако су испуњени следећи услови:
  - а) да намјена простора одговара намјени која је утврђена Урбанистичким планом;
  - б) да инфраструктурна рјешења одговарају основној концепцији инфраструктуре, која је утврђена Урбанистичким планом;
  - в) да су испуњени посебни услови (урбанистички, технички и други), који су Урбанистичким планом одређени за простор, објекте или активности на које се односе ти планови, правила грађења, параметри и други услови који су одређени текстуалним дијелу;
  - г) да обим и степен заштите средине нису мањи од обима и степена који су утврђени Урбанистичким планом.
5. Сматра се да намјена простора, одређена плановима из тачке 3., одговара намјени утврђеној Урбанистичким планом:
  - а) ако је таква намјена Урбанистичким планом изричито одређена, или
  - б) ако је таква намјена у Урбанистичком плану имплицитно садржана као допунска, односно пратећа, у односу на основну намјену (на примјер: лоцирање објеката друштвене инфраструктуре /здравство, школство, култура, услужне дјелатности, снабдијевање, дјечија заштита, физичка култура и др. у стамбеним зонама, лоцирање појединих објеката друштвене инфраструктуре у радним зонама, лоцирање угоститељских, трговинских и сличних објеката у зонама за рекреацију, лоцирање стамбених објеката у зонама за централне садржаје и сл.).
6. Урбанистички план се проводи:
  - а) доношењем спроведбених докумената просторног уређења-планова усаглашених са Урбанистичким планом;

- б) издавањем локацијских услова непосредно на основу Урбанистичког плана и у сагласности са њим;
- в) забраном и спрјечавањем интервенција у простору и других активности у простору које нису у сагласности са Урбанистичким планом;
- г) доношењем градских прописа којима се уређују поједина питања из области просторног уређења у сагласности са Урбанистичким планом.

2. ДАЉЕ ПЛАНИРАЊЕ

7. Као даље планирање, у смислу ових одредаба, сматрају се:
  - а) измјене, допуне и ревизије Урбанистичког плана;
  - б) доношење спроведбених докумената просторног уређења (зонинг плана, регулационог плана, урбанистичког пројекта и плана парцелације).
8. Измјене, допуне и ревизије Урбанистичког плана врше се у циљу континуираног усклађивања Урбанистичког плана са достигнутим степеном и циљевима развоја, са новим околностима, потребама и могућностима и са резултатима научних истраживања, као и у циљу његовог усклађивања са просторним плановима Републике или сусједних простора, са другим планским документима или са новим прописима.
О потреби измјене, допуне или ревизије Урбанистичког плана одлучује Скупштина града.
9. Сваки спроведбени документ просторног уређења (план) мора поред услова из тачке 4, испуњавати и сљедеће услове:
  - а) да је у сагласности са важећим документом најближег претходног нивоа;
  - б) да има садржај одређен важећим Законом о уређењу простора и грађењу и прописима из Правилника о садржају, начину израде и доношења докумената просторног уређења („Службени гласник Републике Српске“ број: 69/13) из члана 122. односно члана 129. и 130. (за зонинг план), 133. односно 144., 145. (за регулационе планове), члана 161. и 164. и 165. (за урбанистичке пројекте) и чл. 169. и 174., 175. и 176. (за планове парцелације), као и прописима из посебних области релевантних за планирање (саобраћај, снабдијевање водом и енергијом, телекомуникације, заштита од природних непогода и техничких инцидената, заштита пољопривредног и шумског земљишта и др.);
10. Зонинг планови и Регулациони планови доносе се, по правилу, за мање просторне цјелине, на којима непосредно предстоји изградња или други радови на уређењу простора и за које се са већим степеном извјесности могу дефинисати намјена површина, програмски елементи, будући корисници простора и друге околности од значаја за планирање. Разлика између зонинг планова и регулационих планова је у томе да се, по правилу, зонинг планови доносе за подручја са мањим степеном изграђености или за индустријске зоне у којима је потребан већи степен флексибилности за планиране намјене, док се регулациони планови доносе за претежно изграђена подручја.
У циљу обезбјеђења могућности за употребу и компарацију података и параметара који су Урбанистичким планом одређени за просторне цјелине - блокове, препоручује се да се границе зонинг и регулационих планова формирају према границама урбаних блокова независно од тога колико је блокова обухваћено предметним плановима.

Ако се регулациони план доноси за више сусједних блокова који припадају различитим намјенама (становање разних густина, стамбено-пословне зоне, пословне зоне разних намјена и др.), за сваки од обухваћених блокова важе правила грађења и други параметри и услови дати у текстуалном дијелу Урбанистичког плана, одређени за одговарајућу намјену.

11. Обавезно је доношење регулационог плана за све просторне цјелине (блокове) с тим да је за блокове 3, 4, 5, 6, 7 могуће радити план парцелације.
12. Као дијелови урбаног подручја (тачка 11. под б), односно као простори из тачке 11. под в), ако Урбанистичким планом или другим обавезујућим документом нису прецизније одређени, сматрају се и дијелови простора који представљају природне цјелине ограничене природним границама, урбанистичке цјелине ограничене саобраћајницама, границама намјене и сл., технолошке цјелине одређене технолошким потребама одређених корисника простора или друге цјелине које се могу дефинисати на основу елемената који су од значаја за планирање.
13. Као просторна цјелина за коју се доноси регулациони план може се одредити и појас дуж постојећег или планираног објекта линијске инфраструктуре (пруга, саобраћајнице, велики колектори за сакупљање отпадних вода, канали, топоводи, гасоводи и сл.), а нарочито у случају када тај објект линијске инфраструктуре пролази кроз више просторних цјелина за које се истовремено не доносе регулациони планови.
14. Урбанистички пројекти доносе се за просторне цјелине или њихове дијелове у којима је због посебних разлога (потреба истовремене изградње, специфичност намјене простора, значај планираних објеката, постојање посебних услова и захтјева у вези са организацијом или уређењем простора, обликовањем објеката, заштитом природног или културно-историјског наслијеђа и сл.) потребно детаљно и јединствено дефинисати услове грађења и уређења простора, на нивоу који је конкретнији од регулационог плана (члан 26. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ број: 40/13,106/15,3/16,84/19).
15. Урбанистички пројекти доносе се, у правилу, за потребе грађења, односно уређења простора, у дијеловима урбаног подручја који се граде као цјелине или су већ у значајној мјери изграђена, за подручја гдје се појавила потреба за формирањем више нових парцела или за изградњом неколико објеката који чине комплекс изградње, као и за подручја која имају посебан културно-историјски или природни значај.
Урбанистички пројекти могу се доносити и за потребе надзиђивања, доградње, реконструкције или санације зграда, као и за потребе уређења јавних површина у већ изграђеним дијеловима урбаног подручја.
16. Урбанистички пројекти који се доносе за потребе грађења, односно за потребе надзиђивања, доградње, реконструкције или санације зграда, обухватају грађевинско земљиште.
Урбанистички пројекти који се доносе за потребе уређења јавних површина могу обухватити и друга земљишта и површине (шумска, водне површине и сл.).

17. Зонинг плановима и регулационим плановима могу се дефинисати просторне цјелине за које је обавезно доношење урбанистичких пројеката.
18. За потребе парцелације грађевинског земљишта доноси се план парцелације.
План парцелације доноси се на основу и у складу са зонинг планом, регулационим планом или урбанистичким пројектом.
План парцелације из претходног става доноси се истовремено са зонинг планом, регулационим планом, односно урбанистичким пројектом, као саставни дио тих докумената.
Ако је регулациони план израђен у цјелини или дјелимично по систему *зонинга*, планом парцелације, који је његов саставни дио, одређују се грађевинске парцеле по правилу само за јавне објекте, а за остале објекте грађевинске парцеле одређују се по правилу детаљним урбанистичко-теничким условима на основу којих се издају локацијски услови.
За подручја за која није обавезно доношење регулационог плана, односно урбанистичког пројекта, нити су они донесени, план парцелације може се донијети као посебан документ, у складу с намјеном простора утврђеном Урбанистичким планом.
19. План парцелације израђује се на ажурној геодетској подлози у размјери 1:1000 или у крупнијој размјери.
План парцелације мора садржавати елементе из члана 37. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник Републике Српске“ број: 40/13, 106/15, 3/16, 84/19).
Регулационим планом, урбанистичким пројектом, или планом парцелације из тачке 10. може се одредити да се детаљним урбанистичко-техничким условима може у најнужнијој мјери одступити од облика и површине планираних грађевинских парцела, кад је то нужно за ефикасну реализацију плана, а посебно ако је потребно за исправке грешака проузрокованих недовољном тачношћу геодетске подлоге на којој је план израђен, нетачном или непрецизном идентификацијом земљишта и објеката, непотпуним подацима о стању имовинских односа и евентуалним споровима о међама, власништву или другим стварним правима на некретнинама и сл.
Плановима из претходног става може се одредити да се детаљним урбанистичко-техничким условима може извршити спајање двије или више сусједних грађевинских парцела исте намјене под условом да су власници тих парцела сагласни са тим и да су испуњени други услови одређени одговарајућим планом.

3. УСЛОВИ ЗА ГРАЂЕЊЕ

Грађење и грађевине

20. Грађењем се сматрају сљедеће активности:
- а) изградња нових грађевина;
  - б) доградња постојећих грађевина;
  - в) надоградња постојећих објеката;
  - г) реконструкција постојећих грађевина;
  - д) заштита споменика културе (конзервација, рестаурација, репродукција и илуминације);

- ђ) изградња привремених објеката и
- е) припремни и грађевински радови при уклањању објеката.

21. Под доградњом објекта подразумијева се проширење постојећег објекта којим се заузима ново земљиште или нови простор, а дограђени дио представља грађевинску и функционалну цјелину са постојећим објектом.

Под надзиђивањем постојеће зграде подразумијева се изградња једне или више надземних етажа на постојећој згради, као и преуређење кровишта или поткровља, којим се добија нови стамбени, пословни или помоћни простор.

Под реконструкцијом постојећег објекта подразумијевају се радови:

- а) у сврху промјене намјене,
- б) радови санације на објекту којим се мијењају конструктивни елементи који могу утицати на стабилност објекта или његових појединих дијелова;
- в) увођење нових инсталација или уграђивање нове опреме или технолошког процеса, који нису били предвиђени одобрењем за изградњу;
- г) промјена вањског изгледа грађевине;
- д) промјена других битних услова под којима је, на основу одобрења за грађење, грађевина изграђена.

Под промјеном намјене објекта подразумијева се:

- а) претварање стамбеног или помоћног у пословни, пословног или помоћног у стамбени, односно стамбеног или пословног у помоћни простор;
- б) промјена пословне дјелатности у објекту, ако је за њу поребно извођење радова који представљају реконструкцију пословног простора.

Радови који се односе на грађење објекта дефинисани су важећим Законом о уређењу простора и грађењу

22. Као грађевине сматрају се објекти:

- а) зграде (стамбене, пословне, зграда са готово нултом потрошњом енергије, економске и помоћне);
- б) саобраћајне грађевине (саобраћајнице, мостови, тунели, пропусти, подвожњаци, надвожњаци, насипи, подзиди, паркиралишта и сл.);
- в) хидротехничке грађевине (броне, канали, бунари, чесме, каптирани извори;
- г) таложници, пречистачи, резервоари, водови и други уређаји за транспорт воде, водови, канали и други уређаји за транспорт употребљених и оборинских вода, шахтови, септичке јаме и сл.);
- д) електроенергетске грађевине (трафостанице, водови и уређаји за производњу и пренос електричне енергије и сл.);
- ђ) термоенергетске грађевине (котловнице, водови и уређаји за производњу и пренос топлотне енергије и сл.);
- е) транспортне грађевине за пренос текућих и гасовитих енергената (нафтоводи, гасоводи и сл.) или других материјала;

- ж) грађевине за пренос сигнала (водови и уређаји за телефонију, телеграфију, радиодифузију, друге облике телекомуникација и сл.);
- з) грађевине за обављање производних и других привредних или непривредних дјелатности;
- и) грађевине комуналне инфраструктуре (уређене зелене површине, игралишта, склоништа, пијаце, тржнице, купалишта, уређене депоније отпада, гробља и сл.);
- ј) остале грађевине (ограде, надстрешнице, самостални рекламни објекти и др.).

23. С обзиром на функцију, зграде могу бити:

- а) главне и
- б) споредне.

Главне зграде су стамбене, стамбено-пословне и пословне.

Споредне зграде су помоћне и економске (господарске).

24. Зграда је објект чију грађевинску цјелину чине хоризонтални елементи и кров (са свим инсталацијама и опремом) који чине функционалну цјелину, а намијењена је за становање или обављање одређених дјелатности или функција.

Пословна зграда је зграда намијењена за обављање пословне (привредне или непривредне) дјелатности у било ком сектору власништва и у било којој врсти дјелатности.

Стамбено-пословна зграда је зграда у којој су одређени дијелови намијењени за становање, а други дијелови за обављање пословне дјелатности.

Индивидуални стамбени објект је зграда стамбене намјене на посебној грађевинској парцели са највише три стана, која нема више од подрума и три надземне етаже.

Индивидуални стамбено-пословни објект је зграда стамбене и пословне намјене, са највише три стана, на посебној грађевинској парцели, који нема више од подрума и три надземне етаже.

25. Помоћне зграде су споредне зграде намијењене за садржаје који су потребни за нормално (редовно, уобичајено) коришћење главних зграда.

Помоћне зграде уз стамбене зграде су нарочито:

- а) гараже за путничке аутомобиле,
- б) оставе (за огрев, алат, кабасте предмете, намирнице и друге кућне потрошштине),
- в) зграде за смјештај уређаја као што су котлови за гријање, хидрофори, електрични агрегати и сл. или за обављање повремених активности у домаћинству (припрема зимнице, сушење меса, прање и сушење рубља и сл.) и
- г) склоништа.

Помоћне зграде уз пословне зграде су споредне зграде у којима се непосредно не обавља пословна дјелатност, а које су потребне за њено обављање (складишта, гараже, котловнице, трафостанице, склоништа и сл.),

Економске (господарске) зграде су споредне зграде намијењене за држање домаћих и других корисних животиња (стаје, свињци, перадарници, кунићарници, пчелињаци и сл.), за смјештај пољопривредне механизације, за држање пољопривредних производа, сјемена, вјештачких ђубрива и других материјала, за узгој биљака које се могу узгајати у зградама (цвијеће, гљиве, расадни материјал и сл.) и за друге сличне садржаје и активности

пољопривредних произвођача и других физичких или правних лица која се баве пољопривредом.

26. С обзиром на начин градње, а посебно на карактер и чврстоћу везе између грађевине и тла на којем је подигнута, грађевина може бити:

- а) чврста и
- б) монтажно-демонтажна.

Чврстом грађевином сматра се грађевина која је изграђена на такав начин да се без већих промјена или оштећења не може одвојити од тла, пренијети и поставити на друго мјесто (нпр. зидана грађевина или грађевина од компактног бетона).

Монтажно-демонтажном грађевином сматра се грађевина изграђена на такав начин да се без промјена и оштећења, или са мањим промјенама или оштећењима, може (цијела или растављена на дијелове) одвојити од тла и поставити на друго мјесто.

27. С обзиром на трајност локације, грађевина може бити:

- а) стална,
- б) привремена.

Сталном грађевином сматра се грађевина подигнута на земљишту које је у вријеме издавања одобрења за грађење било трајно намијењено за такву врсту грађевине, у складу с одговарајућим просторно-планским документом.

Привременим објектом се сматра објект привремено постављен на локацији било за потребе градилишта или за организовање сајмова, јавних манифестација те друге потребе у складу са планом (киосци, телефонске говорнице, лџетње баште, рекламни панои и сл.) на основу локацијских услова, у којим је изричито одређено да се ради о привременој грађевини или о привременој локацији, или је била одређена обавеза власника грађевине (инвеститора) да грађевину по истеку одређеног рока или по настанку одређених околности уклони без права на накнаду.

28. Стална грађевина може се градити као чврста или монтажно-демонтажна, о чему одлучује будући власник у складу с намјеном грађевине, односно врстом и технологијом дјелатности за коју је грађевина намијењена, техничким и технолошким нормативима, захтјевима заштите људи и околине и сл.

Из разлога сигурности грађевине и људи, заштите средине, техничко-технолошких или других друштвено оправданих разлога, локацијским условима и одобрењем за грађење може се одредити обавеза будућег власника да сталну грађевину гради као чврсту или као монтажно-демонтажну, што се одређује у локацијским условима и одобрењу за грађење као обавеза будућег власника.

Из разлога наведених у ставу 2. локацијским условима и одобрењем за грађење може се одредити обавеза будућег власника да привремену грађевину гради као чврсту.

Услови за грађење

29. Услови за грађење грађевине прописују се законом, подзаконским актима и одговарајућим спроведбеним документима просторног уређења (плановима) усклађеним са Урбанистичким планом, а одређују се локацијским условима и одобрењем за грађење.
30. Према садржају, сврси и околностима на које се односе, услови за грађење могу се односити на:
- а) намјену грађевине или њених дијелова,
  - б) грађевинску парцелу,
  - в) поставку и габарите грађевине,
  - г) сусједне грађевине,
  - д) коефицијент изграђености и коефицијент заузетости земљишта,
  - ђ) уређење грађевинског земљишта,
  - е) одбрану и заштиту,
  - ж) заштиту средине,
  - з) обликовање и
  - и) друге релевантне околности.
31. Условима из тачке 30. под а), одређује се намјена цијелог објекта, а по потреби и ближа намјена појединих дијелова, посебно када се ради о дијеловима зграде (етаже, стамбене, пословне или друге јединице диференциране по вертикали, посебне просторије и сл.). Овим условима може се одредити обавеза будућег власника да одређене садржаје изгради у одређеном дијелу зграде (нпр. котловницу, гаражу, оставу и сл. у подземној или приземној етажи), као и забрана да се одређени садржаји изграде у одређеном дијелу зграде.
- Ако се ради о стамбено-пословној или пословној згради, овим условима се одређују врсте дјелатности које се могу обављати у згради, а по потреби могу се одредити и дјелатности које се не могу обављати у згради.
- При одређивању дјелатности користе се, по правилу, називи и дефиниције из прописа о класификацији дјелатности и из прописа којима су регулисане поједине дјелатности.
- Ако се ради о споредној згради (економској или помоћној), овим условима одређује се њена ближа намјена, а могу се одредити и друге намјене за које се зграда може користити, а по потреби и намјене за које се зграда не може користити.
32. Условима из тачке 30. под б) утврђују се облик, величина и положај грађевинске парцеле. Грађевинска парцела мора да има површину, облик и положај који су потребни за:
- а) изградњу објекта у складу са урбанистичким и техничким прописима, стручним правилима, технолошким захтјевима и захтјевима заштите средине или других објеката;
  - б) редовну употребу објекта у складу с њеном намјеном и технолошким захтјевима.
33. Грађевинска парцела може бити појединачна или заједничка.
- Појединачна грађевинска парцела је она која је намијењена за изградњу и редовну употребу само једног објекта за основну намјену (главни објекат), а заједничка она која је намијењена за више таквих објеката.
- Појединачна грађевинска парцела утврђује се обавезно за стамбене и стамбено-пословне зграде индивидуалног типа становања.

За стамбене и стамбено-пословне зграде (колективног) вишепородичног типа становања и за пословне зграде може се, зависно од околности, одредити појединачна или заједничка грађевинска парцела. Ако се за ове зграде одреди заједничка грађевинска парцела, тј. животни простор који треба да служи свим тим зградама, планом се у границама заједничке грађевинске парцеле могу одредити минималне појединачне грађевинске парцеле за сваку зграду, а по потреби и за дијелове зграде (ламеле), да би се омогућило уплањење зграде у катастарским евиденцијама и укњижба у земљишним књигама.

За пословне зграде и друге објекте, који се налазе на истој локацији и припадају истом кориснику (производни и други привредни и непривредни комплекси) по правилу се утврђује заједничка грађевинска парцела. Одредба претходног става сходно се примјењује и на овај случај.

Појединачна грађевинска парцела по правилу се одређује, за следеће објекте:

- а) ауто-путеве, магистралне, регионалне и локалне путеве,
- б) жељезничке пруге,
- в) аеродроме,
- г) водне акумулације, регулисане водотоке, канале и сличније значајније хидротехничке објекте,
- д) јавне паркове, јавна игралишта, јавна купалишта, пијаце, депоније, гробља и сл. јавне површине за које је потребно разграничење према сусједним површинама из технолошких разлога, разлога уређења, одржавања и управљања, имовинско-правних или других оправданих разлога и
- ђ) друге објекте, ако постоје разлози из претходне тачке д).

За водове линијске инфраструктуре, као што су водовод, канализација, топловод, електропровод, телефонско-телеграфски водови, нафтоводи, гасоводи и сл., у правилу се не одређује појединачна грађевинска парцела, него заједничка, у саставу грађевинске парцеле саобраћајница или других сусједних грађевина.

34. На истој грађевинској парцели на којој је саграђен главни стамбени и пословни објекат или објекат јавне намјене могу се градити и помоћни објекти који су у функцији коришћења главног објекта, ако се помоћне просторије не могу смјестити у саставу главног објекта.

Помоћни објекти у смислу горе наведеног става су гараже, оставе, котловнице, пушнице, септичке јаме, бунари, цистерне за воду, љетне кухиње, пољски wc, и слично бруто грађевинске површине до 50 m² и могу имати само једну надземну етажу, свијетле висине до 2,4 m. Изузетно од наведеног, површина помоћних објеката може бити и већа уколико просторне могућности то дозвољавају, а на основу стручног мишљења правног лица овлашћеног за израду докумената просторног уређења.

35. Посебна грађевинска парцела за стамбене или стамбено-пословне зграде породичног типа становања не може бити мања од 300 m², а не препоручује се ни већа од 2.000m².

Регулационим планом, урбанистичким пројектом или планом парцелације може се одступити од одредбе претходног става, ако за то постоје оправдани урбанистички разлози (конфигурација и друге карактеристике терена, лоцирање двије главне зграде, лоцирање неопходних помоћних или економских зграда, немогућност рационалног коришћења

земљишта које би преостало након одвајања површине грађевинске парцеле, разлози заштите средине, лоцирање зграда у низу и сл.).

36. Поставка објекта на грађевинској парцели одређује се грађевинским линијама или грађевинским линијама и хоризонталним габаритима грађевине.

У циљу обезбјеђења веће флексибилности у поставци објекта на грађевинској парцели и већих могућности инвеститора и пројектанта да предложи, а надлежног органа управе да локацијским условима одреди оптималну поставку објекта на грађевинској парцели и оптималне хоризонталне габарите објекта, препоручује се да се у спроведбеним плановима поставка објекта и максимални хоризонтални габарити дефинишу грађевинским линијама, осим када је због специфичности објекта, обликовних, амбијенталних или других урбанистичких разлога потребно да се поставка објекта прецизније одреди дефинисањем хоризонталних габарита.

Грађевинским линијама утврђују се граничне линије објекта у односу на садржаје (постојеће или планиране) на сусједним грађевинским парцелама или другим сусједним површинама.

С обзиром на функцију, грађевинске линије зграде могу бити:

- а) примарне,
- б) секундарне и
- в) терцијарне.

Примарне грађевинске линије су граничне линије зграде у односу на постојеће или планиране саобраћајнице, водотоке, уређене јавне површине, јавне објекте и сл.

Секундарне грађевинске линије су граничне линије зграде у односу на њен дворишни простор.

Терцијарне грађевинске линије су граничне линије зграде у односу на постојеће или планиране садржаје бочно (лијево и десно од зграде, гледајући са примарне грађевинске линије).

37. Грађевинске линије објекта не могу се планирати ван грађевинске парцеле грађевине.

За више зграда у блоку, низу или сличној линеарној групацији одређује се заједничка примарна грађевинска линија.

Примарна грађевинска линија појединих зграда не може се планирати ван заједничке грађевинске линије из претходног става.

38. С обзиром на обавезност, грађевинске линије могу бити:

- а) фиксне и
- б) граничне.

Фиксне грађевинске линије означавају линије по којим се грађевина обавезно лоцира, пројектује и гради.

Граничне грађевинске линије означавају линије унутар којих се грађевина може лоцирати и које не смије прећи.

Локацијским условима и одобрењем за грађење мора се одредити да ли су грађевинске линије фиксне или граничне. Ако то није одређено, сматраће се да су граничне.

Најистуренији дио грађевине не смије прећи грађевинску линију.

Сprovedбеним документима могу се одредити разлози и услови под којима поједини дијелови зграде могу изузетно, из посебно оправданих конструктивних, естетских, функционалних и сличних разлога прећи грађевинску линију у мјери која је нужна да се уваже ти разлози.

39. Поставка објекта на грађевинској парцели одређује се тако да се обезбиједе:

- а) изградња објекта у складу с техничким и технолошким захтјевима и условима;
- б) могућност редовног коришћења објекта у складу с намјеном, функцијом и технолошким захтјевима;
- в) потребна растојања од границе грађевинске парцеле и од сусједних постојећих или планираних објеката;
- г) оптимална оријентација објекта у складу с намјеном и технолошким захтјевима, а посебно оптимална оријентација стамбених, стамбено-пословних и одређених пословних зграда ради обезбјеђења осунчаности, видика, провјетравања, заштите од падавина и вјетра и сл.,
- д) усклађеност поставке објекта са поставком сусједних постојећих или планираних објеката, уколико је таква усклађеност значајна из естетских, функционалних и сл. разлога;
- ђ) могућност поставке неопходних других објеката (главне или споредних зграда, прикључака, на комуналне инсталације, паркиралишта, ограда, приступних стаза и сл.);
- е) могућност приступа објекту у циљу коришћења, одржавања и сл.;
- ж) могућност рационалног уређења и коришћења преосталих дијелова грађевинске парцеле.
- з) усаглашавање природних вриједности са људским дјеловањем, употребом обновљивих извора енергије, пројектовањем и грађењем енергетски ефикасних објеката, правилним избором локације и колико је могуће укључивање биоклиматских фактора, уважавањем климатских промјена, заштитом од земљотреса, катастрофа и техничких хаварија
- и) вишеспратни слободностојећи објекат не може заклањати директно осунчање другом објекту више од половине трајања директног осунчања.

40. Растојање између зграде и границе грађевинске парцеле не смије бити мање од три метра. Растојање између слободностојеће зграде и границе грађевинске парцеле не смије бити мање од три метра, уколико не постоје оправдани разлози за мању дистанцу. Мања дистанца је оправдана само ако постоји споразумно рјешавање имовинско-правних односа то јест међусобна сагласност власника земљишта и објеката.

Сprovedбеним документима. може се одступити од најмањег растојања када се планира задржавање постојећих зграда изграђених на мањем растојању од границе грађевинске парцеле или на граници или када је то нужно и оправдано у складу са законским одредбама или других урбанистичких разлога.

41. Габарити објеката су хоризонтални и вертикални.

Габарити објеката обухватају објекат у његовом дијелу који има највеће линеарне димензије.

42. С обзиром на обавезност, габарити објекта могу бити:

- а) фиксни,
- б) максимални и
- в) минимални.

Фиксни габарити означавају да се објект мора пројектовати и градити без одступања од тих габарита.

Максимални габарити означавају да се грађевина мора пројектовати и градити по тим габаритима или унутар њих.

Минимални габарити означавају да габарити објекта не смију бити мањи од одређених.

Ако су одређени максимални габарити, пројектовани габарити могу бити мањи у мјери која обезбјеђује да се не наруши концепција цјелине, јединственост урбанистичког и архитектонског третирања, функција објекта и сл.

Минимални габарити одређују се по потреби и то само заједно са максималним.

Локацијским условима и одобрењем за грађење мора се одредити да ли су габарити фиксни или максимални. Ако то није одређено, сматраће се да су максимални.

Минимални габарити увијек морају бити посебно означени као минимални.

43. Хоризонтални габарити зграде исказују се графички и нумерички, у метрима.

Вертикани габарити стамбених и стамбено-пословних, као и одређених пословних зграда, могу се исказивати и одређивањем броја и врсте типичних етажа (подземних и надземних).

Нетипичне надземне етаже (високо приземље, поткровље, мансарда) означавају се посебним ознакама, одвојено од типичних етажа.

Вертикални габарити пословних зграда, за које је исказивање путем етажа непогодно због нетипичности или других разлога, исказују се нумерички.

Хоризонтални и вертикални габарити осталих објеката (који се не сматрају зградама) исказују се нумерички и графички, на начин који је најпогоднији за такве објекте.

44. Условима за грађење из тачке 31. под г) обезбјеђује се да међусобно растојање и поставка објеката буду такви, да постојање и функционисање објекта не онемогућава или битно не отежава функцију сусједних објеката, у складу са техничким прописима, технолошким захтјевима и уобичајеним начином коришћења тих објеката.

45. Објекти који се граде у заштитним појасевима и зонама морају у погледу намјене растојања и других карактеристика одговарати прописима којима су ти заштитни појасеви и зоне утврђени.

46. Растојање зграде од легално изграђене или планиране зграде на сусједној грађевинској парцели треба да буде једнако висини више зграде, али не може бити мање од шест метара.

47. За вишепородичне зграде у зонама великих густина становања (преко 100 ст/ха) растојање зграда треба да буде пола висине више зграде, али најмање 14 m.

48. Максимални коефицијент заузетости и изграђености грађевинске парцеле по зонама изградње биће одређени кроз спроведбене документе просторног уређења, а према важећем Правилнику из дате области.

Услови грађења на пољопривредном земљишту

У оквиру заштитних појасева уз саобраћајнице и инфраструктурне коридоре пољопривредне површине се могу користити према условима које прописују важећи прописи о водама, јавним путевима, жељезницама и остали прописи и закони, као *legis specialis*, у сваком појединачном случају.

У оквиру зона заштите водоизворишта пољопривредне површине се могу користити према условима које прописују важећи прописи о заштити и коришћењу водоизворишта.

На пољопривредном земљишту могу се лоцирати само грађевине, инсталације и уређаји намијењени за пољопривредну производњу. Изузетно, када је то неопходно због значајних друштвених интереса, на пољопривредном земљишту се могу лоцирати и инфраструктурне грађевине које не смањују или незнатно смањују обрадиве површине.

Промјена намјене пољопривредног земљишта у непољопривредне сврхе врши се у складу са важећим Законом о пољопривредном земљишту и другим правним актима који третирају ову област. Промјена намјене пољопривредног земљишта I, II, III и IV катастарске, односно бонитетне класе у непољопривредне сврхе врши се у складу са спроведбеним документима просторног уређења. Изузетно од наведеног, уколико за одређено подручје није донесен спроведбени документ просторног уређења или није предвиђено његово доношење, промјена намјене пољопривредног земљишта I, II, III и IV катастарске, односно бонитетне класе врши се у складу са локацијским условима, само за изградњу:

- а) објекта за које локацијске услове издаје министарство надлежно за послове грађевинарства,
- б) објекта који су у функцији пољопривредне производње и
- в) индивидуалних стамбених и помоћних објекта у оквиру пољопривредног газдинства на том подручју.

Промјена намјене пољопривредног земљишта V, VI, VII и VIII катастарске, односно бонитетне класе, врши се у складу са стратешким и спроведбеним документима просторног уређења, односно локацијским условима.

На обрадивом пољопривредном земљишту (њиве/оранице, ливаде, воћњаци и виногради) физичка диоба парцеле може се вршити само ако се образује парцела не мања од 0,5ha, осим ако то не захтјева општи интерес утврђен Законом о пољопривредном земљишту или прописи о наслеђивању.

На пољопривредном земљишту се могу градити породични стамбени објекти за пољопривредно домаћинство, економски објекти (за смјештај стоке, готових пољопривредних производа, пољопривредне механизације, репроматеријала, хране за стоку и сл.), те помоћни објекти у функцији пољопривреде (гараже, кошеви, амбари, оставе, надстрешнице и сл.).

Стамбени објекти у склопу пољопривредног газдинства су максималне спратности П+2 и могу да се граде само за властите потребе и у функцији обављања пољопривредне дјелатности.

Код лоцирања објекта на пољопривредном земљишту мора се обезбиједити максимално очување вриједних земљишта, њихови производни потенцијали, цјеловитост и повезаност комплекса. У том циљу објекти који нису намијењени пољопривредној производњи, а за које се утврди потреба лоцирања на пољопривредном земљишту (стамбени и економски објекти –

проширење или нова домаћинства којима је пољопривреда искључиви или претежни извор прихода), лоцирају се првенствено на необрадивим земљиштима, а ако их нема онда на обрадивим, али само на категорији од V до VIII класе.

Остали затечени објекти у зонама пољопривредног земљишта задржавају се у постојећим хоризонталним и вертикалним габаритима и на њима је могуће искључиво извођење реконструкције и адаптације у смислу текућег одржавања.

Услови грађења на шумском земљишту

Одрживо газдовање шумама подразумева управљање и коришћење шума и шумског земљишта на такав начин и у таквом степену да се очува биодиверзитет и продуктивност, обнављање, виталност и потенцијал шума да се одржи на нивоу којим би се задовољиле одговарајуће еколошке, економске и социјалне потребе и данашњих и будућих генерација, на локалном, али и на националном нивоу, а да се при томе не угрозе и не оштете неки други екосистеми.

Шумска инфраструктура су: објекти, шумски путеви (путеви првенствено намијењени за потребе газдовања и коришћења шума, укључујући другу путну инфраструктуру дуж њихових токова), транспортне влаке и друга инфраструктура која је првенствено намијењена газдовању шумама.

Крчење шума и трајна промјена намјене шумског земљишта може се вршити:

- а) када је то предвиђено плановима и програмима газдовања шумама;
- б) у циљу рализације спроведбених докумената просторног уређења;
- в) на основу акта надлежног органа о утврђивању општег интереса;
- г) уколико је то потребно ради реализације уговора о концесији;
- д) ради изградње објеката за заштиту људи и материјалних добара од елементарних непогода и одбране земље;
- ђ) у поступку комасације пољопривредног земљишта и шума;
- е) за подизање култура које трајно дају већу корист него постојећа шума.

На шумском земљишту се могу градити:

- пратећи објекти (одморишта, надстрешнице, просторије за опрему и сл.), приземне спратности и површине до 40m²; највеће дозвољене висине надстрешница су 7m;
- партерно уређење (спортски терени, одморишта, мобилијар, мостови, стазе и сл.). За изградњу ових објеката, препоручују се традиционалне форме и употреба природних материјала (дрво, камен, шиндра).

49. Условима за грађење из тачке 30. под ђ) одређују се начин прикључивања објекта на јавни пут и на мрежу комуналних инсталација (водовод, канализација, електропровод, топлотвод, гасовод, телефонска линија), начин уређења слободних површина грађевинске парцеле и сл.

Ако комуналне инсталације нису изграђене, овим условима одређује се начин задовољавања одговарајућих потреба до изградње тих инсталација.

50. Условима из тачке 30. који се односе на грађевинску парцелу намијењену за стамбену, стамбено-пословну или одређене врсте пословних зграда или за више таквих зграда (блок), одређује се обавеза власника да што већи дио грађевинске парцеле уреди као зелену површину, а чија површина не смије износити мање од 20% укупне површине грађевинске парцеле. Овим условима одређује се и обавеза власника да дуж граница грађевинске парцеле и на другим погодним мјестима засади зимзелено или друго одговарајуће дрвеће.

Условима из става 1. може се одредити обавеза власника односно корисника грађевинске парцеле намијењене за стамбену или стамбено-пословну зграду породичног типа становања да на дијелу грађевинске парцеле засади воће, винову лозу и сл.

51. Условима из тачке 30 под е) одређују се, у складу с посебним прописима, обавезе власника у погледу изградње склоништа, грађења објекта у складу с прописима који се односе на заштиту од ратних дејстава, дејстава сеизмичких сила, заштиту од атмосферских утицаја (термоизолација, хидроизолација и др.) противпожарну заштиту, заштиту од поплава, клизања тла, јаких вјетова, грома и других електричних удара, јонизирајућих и нејонизирајућих зрачења и техничких инцидената, заштиту на раду и сл.

Условима из претходног става за одређене јавне или друге објекте од општег значаја, може се, у складу с посебним прописима, намјеном објекта и специфичностима локације, технологије и експлоатације, утврдити обавеза подизања одговарајуће оgrade, контроле улаза, излаза и кретања и предузимања других мјера за обезбјеђење сигурности објекта (заштитне зоне, системи за осматрање, обавјештавање и алармирање, чуварска служба, дежурства и др.).

Условима из става 1. одређују се опште мјере заштите на раду за објекте намијењене за радне просторије, у складу с прописима о тим мјерама.

52. Условима из тачке 30. под ж) одређује се обавеза власника да пројектовањем, начином грађења и начином експлоатације грађевине обезбједи заштиту човјекове животне, радне и природне средине од недозвољених негативних утицаја грађења, постојања и експлоатације објекта (отпадне воде или друге штетне текућине, штетни гасови, прашина, чађ, дим, топлота, непријатни мириси, бука, вибрације, јонизирајућа и нејонизирајућа зрачења, крути отпаци и др.).

Условима из става 1, у складу с посебним прописима, одређује се обавеза власника за пројектовање, изградњу, уградњу, редовно одржавање, контролу и употребу:

- а) уређаја за пречишћавање отпадних и других штетних материја које се емитују у водотоке, ваздух или тло, или које се депонују на тло или у тло,
- б) уређаја за прераду и корисну употребу отпадних материја и материја добијених пречишћавањем,
- в) објеката и простора за безбједно одлагање отпадних материја и сл.

Условима из става 1. одређују се и обавезе власника у погледу:

- а) редовне контроле одговарајућих хемијских, биолошких и физичких карактеристика материја које се емитују у воду, ваздух и тло, контроле интензитета буке, вибрација, јонизирајућих и нејонизирајућих зрачења и сл.,
- б) врсте и карактеристика горива која се могу користити,
- в) успостављања и одржавања заштитних зона и појасева,
- г) обавезне регистрације погона и постројења.

53. Условима из тачке 31. под з) одређују се обавезе власника у погледу пројектовања, изградње и одржавања објекта и уређења грађевинске парцеле, којим се обезбјеђује усклађеност одређених карактеристика објекта, њених дијелова и грађевинске парцеле (облик, волумени, грађевински материјали, обрада, боје, биљни и други материјали за уређење зелених површина и др.) са природним и створеним карактеристикама амбијента, намјеном и функцијом грађевине и њених дијелова и сл.

Условима из става 1. може се утврдити обавеза власника односно корисника да поднесе идејно рјешење или идејни пројект објекта на увид, у циљу претходне провјере усклађености са овим условима.

4. УСЛОВИ ЗА ИЗДАВАЊЕ ЛОКАЦИЈСКИХ УСЛОВА

54. Издавање локацијских услова врши се у складу са чланом 62. Закона о уређењу простора и грађењу („Службени гласник РС“, број 40/13, 2/15, 106/15, 3/16, 104/18 и 84/19).

Издавање локацијских услова на основу спроведбених докумената

Када је подручје будуће изградње обухваћено спроведбеним документом просторног уређења, локацијски услови издају се на основу важећег спроведбеног документа. Локацијски услови издају се за цијелу грађевинску парцелу која је намијењена за изградњу објекта и састоје се од:

- овјереног извода из спроведбеног документа просторног уређења и
- урбанистичко-техничких услова.

Издавање локацијских услова непосредно на основу Урбанистичког плана

Ако подручје будуће изградње није обухваћено спроведбеним документом просторног уређења, у изузетним случајевима Урбанистички план може представљати основу за издавање локацијских услова. Локацијски услови издају се за цијелу грађевинску парцелу која је намијењена за изградњу објекта.

У складу са чл. 62 Закона о уређењу простора и грађењу, локацијски услови састоје се од:

- извода из важећег расположивог документа просторног уређења,
- стручног мишљења и урбанистичко-техничких услова и
- изјаве власника сусједних објеката и парцела о планираној изградњи према стручном мишљењу и урбанистичко-техничким условима, дате на записник код органа или достављене органу са овјереним потписима

Изградња ван предвиђених грађевинских подручја, могућа је на основу документације нижег реда (стручних мишљења и урбанистичко-техничких услова) којом се врши идентификовање природних и урбанистичко-техничких услова на специфичној локацији и процјена могућности изградње у складу са важећим прописима.

5. УРБАНИСТИЧКИ СТАТУС ЗАТЕЧЕНИХ ОБЈЕКТА

55. Урбанистички статус објекта затечених на дан ступања на снагу појединог спроведбеног плана (зонинг план, регулациони план, урбанистички пројект, план парцелације) одређује се тим планом. Тај статус, начелно, зависи од тога да ли се објект задржава или је одређен за уклањање и од тога да ли је изграђен легално или бесправно.

56. Плановима из претходне тачке морају се за сваки објект који се задржава дефинисати основни елементи који одређују његов статус (могућност и границе евентуалне хоризонталне доградње или надзиђивања, могућност реконструкције или обнове локације на истом или промијењеном положају у границама грађевинске парцеле, колски и пјешачки приступ, мјеста прикључка на хидротехничку, енергетску и телекомуникациону инфраструктуру,

могућност паркирања у границама грађевинске парцеле или ван њих, облик, границе и површина грађевинске парцеле, могућност изградње помоћних просторија у саставу зграде или у посебној згради, могућност промјене намјене зграде или дијела зграде, услови уређења грађевинске парцеле, могућност постављања ограда и др.).

Када је то потребно, плановима из става 1. могу се дефинисати и привремена (прелазна) рјешења која важе до стварања услова за реализацију трајних рјешења.

57. За објекте који су плановима из тачке 56. одређени за уклањање, тим објектима морају се обезбиједити услови да могу нормално функционисати док не буду уклоњени. За ове објекте могу се дозволити и мање интервенције, по правилу привременог карактера, којима се не онемогућава или битно не отежава реализација планских рјешења.

За објекте из претходног става који су изграђени бесправно могуће интервенције могу се дозволити након или истовремено са њиховом привременом легализацијом (привременим задржавањем) у смислу прописа о статусу бесправно изграђених објеката.

6. СТАТУС ПОСТОЈЕЋИХ ПЛАНОВА

58. Постојећи спроведбени документи просторног уређења (зонинг планови, регулациони планови, урбанистички пројекти и планови парцелације) сматрају се важећим до њихове измјене или доношења нових у складу са важећим Законом о уређењу простора и грађењу

59. Одлуком о доношењу Урбанистичког плана утврђују се приоритети за усклађивање постојећих планова са Урбанистичким планом и начин примјене тих планова до ступања на снагу усклађених планова.

В. ГРАФИЧКИ ПРИЛОЗИ